

БЛАГОВІСНИК

Тема номера:
Що таке
церква

№2, 2005

Ви — храм

Сліпучий промінь впав на позолоту,
Відбився дзвінко від священних стін.
Спинивсь Христос. Ось храм, а там — Голгота.
«Ви храм» — сказав до учнів Він.

...Горіли стіни, плавилось каміння,
Як Божий гнів палав Єрусалим.
Святиня щезла в мареві осіннім.
«Ви — храм» — лунало наче грім.

Вставляли згодом пишні й непримітні,
Малі, великі храми та церкви.
Христова ж церква поступом всесвітнім
У темряву несла: «Храм Божий — ви».

Століття стрімко падали на мури,
В руїни й безвість впали алтарі.
Стояв, однак, міцний фундамент віри
І храм живий, народжений згори.

«Ми — храм» — дзвенить по цілому вже світі,
Складають Церкву тисячі цеглин.
І світить з неба сонцем у зеніті
Сам Будівничий, вічний Божий Син.

* * *

Теплом війнуло на сумні поля,
Теплом війнуло на сади безлисті —
І ожила задумана земля,
Прийнявши сонячні цілунки променисті.
Дзвенять струмки, радіючи весні.
Травинки перші тягнуться до неба.
І радісно, і весело мені,
Що Ти мене знов оживив для Себе.

Весна мого життя, Ісусе, — Ти,
Ти оживив моє усохле віття,
Аби я зміг для Тебе розцвісти
На нескінченні вічності століття.

Вже перша пісня тріпотить вгорі.
Відкриті вдячним звукам двері серця.
Все виграє навкруг о цій порі
І кожна брунька радісно сміється.
Розкрили перші квіти пелюстки,
Прості і невимовно пречудові.
І розцвіли в моїй душі квітки —
Квітки до Тебе ніжної любові.

А пахоців весни терпка краса
Розноситься навколо свіжим вітром.
І вже моя наповнена душа
Тобі хвали пахучим ніжним миром.

Василь МАРТИНЮК

БЛАГОВІСНИК

№ 2 (48) 2005

квітень-червень

Журнал виходить
щоквартально

Видання Церкви християн віри євангельської України

Редколегія журналу:

М. Паночко
М. Синюк
В. Онищук
Є. Мельничук
Є. Абрамович

Головний редактор:
Юрій ВАВРИНЮК

Адреса редакції:
Журнал «Благовісник»,
вул. Вороніхіна, 14а,
м. Луцьк, 43020

Телефони: (0332) 78-99-85
(03322) 544-06

Факс: (0332) 78-97-98

E-mail: blagovisnyk@yandex.ru

www.blag.org.ua

Розрахунковий рахунок
26000232440001
МФО 303440
в КБ "Приватбанку"
м. Луцьк, код 23253886

Свідцтво про реєстрацію
КВ № 3574 від 30.11.98

Над номером працювали:
Василь МАРТИНЮК
Ольга МІЦЕВСЬКА
Юрій ТРОЦЬ
Володимир ШОЛОМ
Анна ЯРУТА
Наталія ВАВРИНЮК

УВАГА!
Змінилася адреса нашого
представника в Канаді.

Anatoliy Koren
1764 Dingman Dr.
London, ON, N6N1G7
Canada

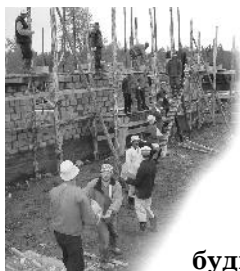
Журнал віддруковано у друкарні
«Каліграф»,

м. Рівне, вул. Київська, 69,
тел. (0362) 62-34-68

Наклад 4300 примірників

У номері:

Я. Пейсті. В яких стосунках ти з Духом Святим?4
Р. Бонке. Небесний вогонь на земну жертву7
Церква - община народу Божого9
А. Дуглас. Зневага церквою12
О. Міцевська. Найкраща проповідь15

Д. Подорожній.
Божі принципи
будівництва19

Домашня церква16
Ю. Вавринюк. Межі церкви23
Р. Гунько. Богослужіння, на якому ви не заснете24
Бунтівний монах26
Ф. Стеен. Ми усі такі різні28
Е. Крістенсон. Звільнити для Господа32
Г. Сміт. Закон і благодать35
Наше інтерв'ю. Віктор Клець38
Свідчення. Мене змалку тягнуло до церкви39
«Чудо Боже в Україні» 27 років потому42
О. Шевченко. Зі світу у світ45
Зображення у Божому храмі50
В. Котовський. Сад твого Едему52
Свідчення. Серце людини54
Події, хроніка, новини56

Художнє оформлення Віктора МОКІЙЧУКА

При передруку посилання на «Благовісник» обов'язкове.
Редакція не завжди поділяє думки авторів матеріалів, що друкуються.
Надіслані матеріали не рецензуються і назад не повертаються.

Сторінка редактора

«Мені, найменшому, була дана оця благодать, — благовістити недосліджене багатство Христове, щоб тепер через Церкву була оголошена початкам та владам на небі найрізніша мудрість Божа» (Еф. 3:10).

Коли відомого індійського філософа та політичного діяча Індії Махатму Ганді якось запитали, чому він не став членом християнської церкви, відповів запитанням: «А якої з них?». Цілком логічне зауваження: у християнстві є стільки різних церков, що сторонній людині можна і розгубитися. Виникає запитання: «Чого ж так?»

Диявол добре, хоч і не до кінця, знає, яку вагу має Церква в Божих очах. Тому він і спрямовує усі свої зусилля, щоб зруйнувати Божі плани щодо Його Церкви. І однією з таких атак є намагання поділити її. Якоюсь мірою це йому вдається...

Мені здається, що було б набагато менше суперечок та ворожнечі між представниками різних гілок християнства, якби кожен з них усвідомлював значення та призначення Церкви Христової та особисту відповідальність перед Богом за своє членство в ній. Апостол Павло, який багато років гнав Церкву, дуже чітко зрозумів, що таке Церква і що він повинен робити, щоб вона була живою, сильною та дієвою. Він усвідомив, що йому, як і кожному віруючому, Творцем була виявлена особлива честь: через Церкву виявити грішному світову і навіть надприродним духовним силам, в першу чергу ангелам, які збунтувалися, «найрізнішу мудрість Божу». Нерідко віруючі помилково вважають, що таємниця, про яку так багато говорить Писання, яка була захована від багатьох поколінь, «яку ніхто з володарів цього віку не пізнав», «яку Бог перед віками призначив нам на славу», належить тільки їм. Але Павло каже, що одним із пунктів цієї таємниці є те, що Господь хоче, «щоб тепер через Церкву була оголошена мудрість Божа». Саме це оголошення і є одним із завдань Христової Церкви.

Павло Белхаймер у своїй книзі «Призначена для престолу» стверджує, що все те, що Церква робить на землі, труднощі та переживання, які вона зустрічає, є підготовкою, тренуванням до більш високого та відповідального завдання — сісти на небесному престолі поруч з Христом.

Бути членом Христової Церкви — надто відповідально. Тому ми не маємо права нехтувати цим привілеєм, який дав нам Господь. Він відкрив нам Свою таємницю, яка дала нам спасіння та право сісти на престолі, Він також хоче, щоб через нас про цю таємницю почули інші. І не просто почули, але, бачачи в нас добрий приклад, самі захотіли стати клітинкою церкви Ісуса Христа.

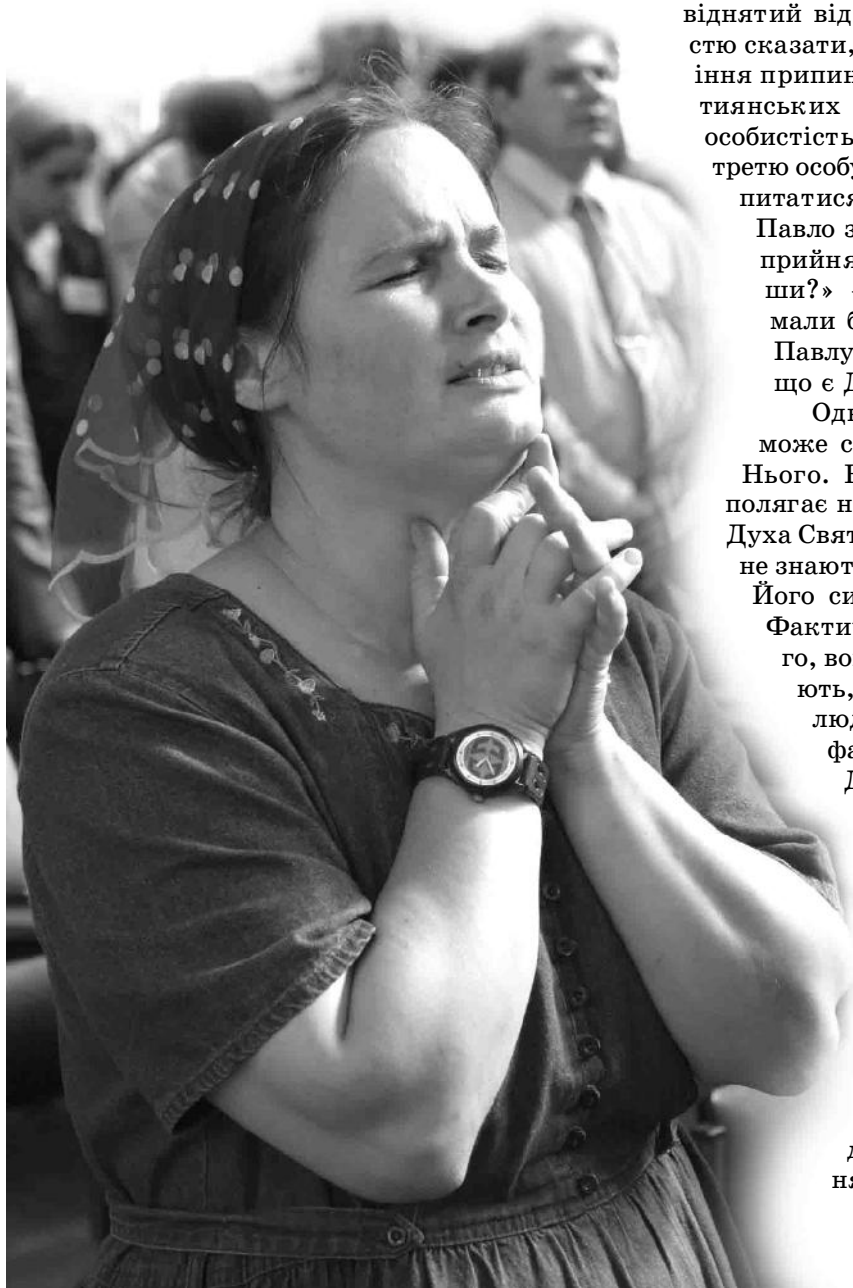
В яких стосунках ти з Духом Святим?

Ярл ПЕЙСТІ

Хтось сказав, що якби Дух Святий був відкликаний від землі, все одно 95 відсотків так званого духовного служіння продовжувалося б як і раніше. Навряд чи хтось помітив би різницю. Але якби подібне сталося в апостольський час, тобто якби Дух Божий був би віднятий від апостолів, можна з впевненістю сказати, що 95 відсотків їхнього служіння припинилося б. Так, в багатьох християнських колах Дух Святий — забута особистість. Яка це трагедія — зневажати третю особу Трійці, Святий Дух! Якщо запитатися деяких християн, як апостол Павло запитав віруючих в Ефесі: «Чи прийняли ви Духа Святого, увірувавши?» — то, відверто кажучи, вони мали б відповісти так, як відповіли Павлу ефесяни: «Ми навіть не чули, що є Дух Святий».

Однак багато хто з віруючих не може сказати, що вони не чули про Нього. Нині біда багатьох християн полягає не в тому, що вони не чули про Духа Святого, а в тому, що вони особисто не знають Його, що вони не відчують Його сили і впливу у своєму житті. Фактично, вони бояться Духа Святого, вони остерігаються Його і вважають, що Дух Святий осоромить їх, а люди дивитимуться на них як на фанатиків, якщо вони нададуть Духу Святому свободу дій у своєму житті. Я виявив, що деякі християни бояться Духа Святого більше, ніж гріха. Чому? Якщо ви належите до цієї категорії християн, запитайте себе, чому ви боїтеся Його?

Подивімося, що сказано про Дух Святий в Писанні. Хто Він? В чому полягає Його служіння? Яке його ставлення до віруючих? Яке Його ставлення до світу?

Для багатьох відповіді на ці та подібні питання заховані в пільмі невідомості. І як не дивно, дедалі частіше ці питання про Духа Святого піднімаються в християнських колах. З одним ми повинні погодитися: якщо відверто і об'єктивно оцінити духовний стан сучасної церкви, то помітна велика потреба. Потрібно визнати, що нам чогось не вистає. І це «щось» не що інше, як Дух Святий, в Ньому ми відчуваємо гостру потребу. Його живої присутності і активної дії нам не вистає. І корінь цієї проблеми не в тому, що Дух Святий відсутній, а в нашому незнанні або просто в небажанні знати, Ким є Дух Святий. Ось чому ми кажемо: «Чогось нам не вистає», — тоді як варто було б сказати не «чогось», а «Когось».

Більшість віруючих без будь-яких вагань думають про Бога-Отця і Його Сина Ісуса Христа як про особистості. Але коли йдеться про Дух Святий, виникають складності. Чомусь вони не можуть уявити, що Дух Святий така ж особа, як Бог-Отець і Бог-Син. Частково це можна пояснити тим, що в Біблії використовуються іносказання та символічні висловлювання, коли йдеться про Духа Святого. Наприклад, про Духа Святого образно сказано як про вогонь, про вітер, про воду чи про голуба. Безумовно, кожен з цих символів передає певні істини про Духа Святого.

Наприклад, символ вогню. Зі Старого Заповіту ми знаємо, що Бог часто являвся у вогні. Бог з'явився Мойсею в кущі, який палав вогнем. Бог вів свій народ пустелею, вказуючи їм дорогу вогняним стовпом і на гору Синай Господь, написано, зійшов у вогні.

В Новому Заповіті Іван Хреститель, говорячи про Христа, сказав, що він буде хрестити Духом Святим і вогнем. І в день П'ятидесятниці на кожному з присутніх в горниці осіли язика, немов огненні. Звичайно, вогонь символізує святість, силу Духа Святого, тому що Дух Святий очищає дітей Божих і дає силу бути ефективними свідками Христовими.

В Біблії про Дух Святий також сказано як про вітер або як про подих. Христос, говорячи про Дух Святий, сказав Никодимові: «Дух (в оригіналі сказано «вітер») дихає (чи «віє»), де хоче і його голос (тобто «шум вітру») ти чуєш і не відаєш, звідкіля він приходить і куди він іде» (Ів. 3:8).

В день П'ятидесятниці, коли Дух Святий зійшов на апостолів, «нагло зчинився шум з неба, ніби буря раптова зірвалася». Що означає вітер, як символ Духа Святого? Він свідчить про суверенність Духа Святого, тобто про те, що Він може робити все, що захоче, як захоче, де і коли захоче. Так само,

як ми не можемо наказати вітру, де, як і коли йому віяти, так ми не можемо змусили Духа Божого діяти так, як нам хочеться чи подобається. Він чинить так, як Йому вгодно.

Далі ми бачило, що в Біблії часто йдеться про воду, як про символ Духа Святого. Вода символізує відроджуючу і оновлюючу силу Духа Святого. Христос розмовляв з самарянкою про живу воду, яка стає джерелом води, що тече у життя вічне. І пізніше в останній день свята в храмі Ісус сказав дивні слова: «Коли прагне хто з вас, нехай прийде до Мене та й п'є! Хто вірує в Мене, як каже Писання, то ріки живої води потечуть із утроби його». Це ж сказав Він про Духа, що мали прийняти, хто вірував у Нього» (Ів. 7:37-39).

Коли Слово Боже в іносказаннях говорить про Духа Святого, як про воду, одразу ж видно паралель: так, як неможливо жити без води, так і без Духа Святого не може бути духовного життя, життя вічного».

Ці символи говорять про окремі аспекти особи Духа Святого. Вони свідчать про Його силу, Його владу, про Його життя, про Його дії і служіння, але це далеко не все. В Біблії сказано набагато більше. Ці символи лише частково відкривають про те, Ким є Дух Святий.

Правильне уявлення про Духа Святого в нас буде тільки тоді, коли ми будемо знати все, що оповідає про Нього Біблія. Ось чому потрібно, щоб з самого початку нам був зрозумілий один дуже важливий факт. Щоразу, коли ми починаємо розмову про Дух Святий, ми повинні враховувати, що Дух Святий — це не якась безлика сила чи вплив. Дух Святий — це така ж Особа, як Бог-Отець чи Син Божий Ісус Христос.

Наприклад, якщо ми знаємо і сприймаємо Духа Святого як силу, тоді ми будемо прагнути, щоб більше використати її. А якщо в нас буде правильне розуміння про Духа Святого як про особу, тоді в нас буде бажання, щоб Дух Святий все більше і більше оволодівав нами, щоб він використовував нас так, як Сам хоче.

Не в наших повноваженнях використовувати Духа Святого. Ми повинні віддати Йому себе, щоб Він керував нами, щоб Він міг використовувати нас, щоб Він міг діяти через нас. Дух Святий — Особа. Він має ті ж ознаки, властивості і якості, які притаманні Богу-Отцю і Богу-Сину. А оскільки це так, то залишається одне — повністю підкоритися Йому і вручити Себе в Його руки.

Ми знаємо, що кожній особі, чи то Бог, чи людина, притаманні три якості чи властивості. Особа має інтелект, почуття і волю.

Особа здатна мислити, особистість здатна відчувати, особистість має силу волі.

Наведемо декілька прикладів зі Священного Писання, які вказують на те, що Дух Святий — Особистість, яка має інтелект, почуття і волю. В Першому посланні до коринтян йдеться про служіння Святого Духа. І тут ми бачимо першу ознаку особи — інтелект. Апостол Павло пише, що Бог свої таємниці нам «відкрив Своім Духом, — усе бо досліджує Дух, навіть Божі глибини. Хто бо з людей знає речі людські, окрім людського духа, що в ній проживає? Так само й не знає ніхто речей Божих, окрім Духа Божого» (1 Кор. 2:10-11). З цього тексту ясно видно, що Дух Святий має знання. Чи може якась абстрактна сила знати? Чи може таке абстрактне поняття як «вплив» щось знати? Звичайно ж, ні! Знання має тільки особа, здатна мислити.

Людина також особа, але через свою обмеженість вона не може знати того, що знає Дух Божий. Дух Божий — це Божественна Особа, Він знає все. Він знає Божі глибини: все, що в Отці, і все, що в Сині. Знаючи про Бога все, абсолютно все, Він один може явити Його нам, відкрити Його нам. Христос сказав, що Дух Святий навчить нас всьому і наставить нас на всяку істину. А це дії інтелектуальної сторони особи Духа Святого! Дух Святий може відкрити нам Отця і Сина, тому що Він знає глибини Божі.

Та зауважте далі, що особі притаманна ще одна якість — почуття. Кожна особа має емоції. В Посланні до ефесян, 4:30, написано: «І не засмучуйте Духа Святого Божого, Яким ви запечатані на день викупу». Смуток може переживати тільки особа. Ми засмучуємо Духа Святого, коли грішимо. Неможливо засмутити силу, вплив чи енергію. Тільки особа здатна любити і може переживати смуток.

В Першому посланні до коринтян, 12:11, апостол Павло навчає про духовні дари: «А все оце чинить один і той Самий Дух, уділяючи кожному осібно, як Він хоче». Тут апостол вказує на те, що розподіл духовних дарів є результатом вольового акту Духа Святого. Павло пише, що Дух Святий чинить так, як Він хоче. Він чинить згідно зі Своєю волею. Так може діяти тільки особа.

Отож, характерні риси, притаманні особі, — це інтелект, почуття і воля. В Дусі Святому ми бачимо всі ці три якості. Тому ми можемо з повною впевненістю сказати, що Дух Святий не є якимось впливом чи силою, яка походить від Бога, чи відкриттям Божественної істоти, але Дух Святий — це Особа, така ж Особа, як Бог-Отець чи Бог-Син. Це одна з

основних істин, і якщо ми її не засвоїмо, наші поняття про Духа Святого і Його служіння будуть неправильними і заплутаними.

Треба зауважити ще одну істину про Духа Святого — це Божественність Духа Святого. Не забуваймо, що Дух Святий такою ж мірою Бог, як Бог-Отець і Бог-Син. Отже, Дух Святий Вічний, Всемогутній, Всезнаючий і Всюдиприсутній. Дух Святий так само суверенний, як Бог-Отець і Бог-Син.

В Слові Божому є декілька місць, які вказують на взаємостосунки Духа Святого з Богом-Отцем і Богом-Сином. Ось чому в Писаннях Дух Святий іноді названий Духом Божим, а іноді Духом Христовим. Немає ніяких підстав для того, щоб вважати, що тут маються на увазі два Духи Божих. Дух один, так само як єдині Бог-Отець і Бог-Син.

Коли Ісус Христос хрестився від Івана в Йордані, як тільки Він, Ісус, вийшов з води, «і ось небо розкрилось, і побачив Іван Духа Божого, що спускався, як голуб, і сховався на Нього» (Мт. 3:16). Безумовно, тут йдеться про Духа Святого.

В Посланні до римлян, 8:9, апостол Павло вживає два вислови: «Дух Божий» та «Дух Христов». Там написано: «А ви не в тілі, але в дусі, бо Дух Божий живе в вас. А коли хто не має Христового Духа, той не Його». Тут немає ніякої різниці. Дух Божий і Дух Христов — це один і той самий Святий Дух.

Можливо, ти, читачу, не раз чув голос Божий, який кличе тебе прийти до Ісуса, покаятися, повірити в Євангелію. Це голос Духа Святого. Служіння Духа Святого полягає в тому, щоб явити тобі Христа, відкрити Його для тебе.

Дух Святий викриває гріхи. Дух Святий виявляє грішнику Христа, підказуючи, що в Ісусі грішник може отримати прощення всіх гріхів. Дух Святий також вказує грішнику на той факт, що князь світу цього, сатана, засуджений, що він — переможений ворог, і що кров Ісуса Христа звільняє грішника від влади диявола.

Не відкидай заклику Духа Святого, не роби жорстоким свого серця і не засмучуй його своєю впертістю. Пам'ятай, не вічно Духу Божому бути зневаженому серед людей. Приходить кінець Його повчанням. Як страшно буде почути з уст того ж Духа, Який так довго кликав, повчав, слова: «Двері зачинені! Час благодаті закінчився, закінчився назавжди!» Слово Боже каже: «Сьогодні, як голос Його ви почуєте, не робіть затверділими ваших сердець» (Євр. 3:7-8). Бог дає гарантію тільки на сьогодні, завтра, можливо, вже буде пізно!

Небесний вогонь на земну жертву

Без вогню немає Євангелії. Новий Заповіт починається вогнем. Перше, що було сказано про Христа його першим свідком — Іваном Хрестителем, — було пов'язане з вогнем. Хрещення Духом є працею Ісуса. А отже, все, що пов'язане з Ним і Євангелією, повинне мати в собі риси вогню. Воно мусить горіти. Вогонь має бути в тих, хто свідчить про Ісуса і служить Йому. Вогонь в істині, яку ми проповідуємо: «Хіба слово Моє не таке, як огонь?» (Єр.23:29). Вогонь в Господі, про Якого ми сповіщаємо: «Бо наш Бог то палючий огонь!» (Євр. 12:29). Вогонь в силі для проповіді: «І з'явилися їм язика поділені, немов би огненні» (Дії 2:3). Вогонь в Дусі, Яким ми проповідуємо: «Він хреститиме вас Святим Духом й огнем» (Мт. 3:11).

Будь-яка жертва має бути спаленою вогнем

Як відомо, на горі Карміл були принесені дві жертви. Одна жерцями Ваала, а інша — Іллею. Перша жертва не горіла. На ній не було вогню, хоча сама жертва була. Серйозності в тих, хто жертвував, також не бракувало. Увесь день вони молилися Ваалу, кололи себе ножами, щоб показати свою відданість і серйозність намірів. Вони використали все, що мали, але, незважаючи на все це, жертва не загорілася. Диявол, безумовно, охоче послав би хоч одну-дві іскорки з пекла, якби міг це зробити. Але вівтар був холодним.

Вогонь Божий спав не просто тому, що Ілля підготував жертву, але він спав тоді, коли пророк з вірою помолився. «А оце перемога, що світ перемогла, — віра наша» (1 Ів. 5:4). Звичайно, Ілля приготував все згідно Писання. Він до дрібниці виконав всі вказівки Мойсея, але жертва не була запалена одним тільки послухом. Тільки віра звела вогонь з неба.

Бог послав Свій вогонь тільки на жертву. Не було б сенсу посилати вогонь, якби не було жертви. Ті християни, які сидять в кріслі, не отримують вогню, якщо вони не віддадуть себе Богові. Вони мало що роблять для Бога, не приносять Йому серйозних пожертв ні грошима, ні часом, та й напружуватися також не хочуть. Якби такі люди мали вогонь Божий, що б вони з ним робили? Сиділи б удома і раділи, що мають його? Вогонь даний не для того, щоб звільнити нас від напруги щодо спасіння власної душі. Він для тих, які докладають зусиль, щоб нести Євангелію світу, що гине.

Але недостатньо того, щоб тільки правильно приготувати жертву. Це правда, що Бог не спасає і не зціляє, якщо ми не поклали все своє «я» на вівтар. Але те, що він здійснює спасіння чи зцілення, не визначається нашою жертвою. Чудеса, які чинить Він, походять виключно з Його благодаті та милосердя. Не благодаті Іллі звело з неба вогонь, який поглинув жертву, вівтар і все довкола нього. Вогонь впав не через його святість.

Всіма своїми жертвами і десятинами ти не можеш купити собі ані найменшої іскорки небесного вогню, тому що вогонь приходить не через нашу жертву, а заради жертви, яку приніс Христос. Тому, слава Богу, цей вогонь є для всіх! Вогонь пробудження не є нагородою для хороших людей. Це Божий дарунок. Його не можна заслужити. Часто можна почути вислів, що треба заплатити ціну. Але мені здається, що дехто надто багато платить за те, що насправді дається безкоштовно. Вогонь приходить від віри.

Істина має бути охрещеною вогнем

Ми можемо бути правими, але все-таки бути «мертвими». Як не важливо сповіщати істину, але все-таки вона не має бути чимось закам'янілим, позбавленим життя. Ісус не тільки сказав, що Він дорога і правда, але також і життя! Євангелія — це життя, це світло, це вогонь. І я не знаю, як можна сповіщати «живі слова» Божі, не будучи живим. В Євангелії все зводиться до вогню. І було б нерозумно холодно і байдужо проповідувати про це. Євангелія містить у собі вогненну силу. Тому природно, щоб проповідник був «полум'яним». Світу треба нести полум'яну вістку — і нічого іншого. Для цього не потрібні феєрверки. Але кожен, хто має хоча б якесь відношення до общини чи церкви, повинен відображати тепле Боже світло. Всі діти Божі повинні бути запаленими факелами. Вогонь Духа Святого реальний. Він повинен пульсувати в общині Ісуса, як кров у жилах. І якщо Божий народ, вся община спільно горітиме для Господа, тоді люди нашого покоління, котрі гинуть, будуть спасенні.

Р. БОНКЕ

Християнська Церква — це новозаповітня організація, яка почала своє існування в день П'ятидесятниці і завершить його, ймовірно, коли буде підхоплена в другий прихід Христа. Слово «церква» походить від грецького «екклесія», що означає «покликати з».

Християни покликані з цього світу, щоб бути у Христі.

В Церкві немає ніякого видимого глави на землі але невидимий її Голова — на небі. Це Христос, Який віддав Своє життя для того, щоб заснувати Церкву. І головним Його завданням на землі є збудовування Церкви Божої та зібрання її воєдино. Дехто, спираючись на слова Христа, сказані Петру: «І кажу Я тобі, що ти скеля, і на скелі оцій побудую Я Церкву Свою, і сили адові не переможуть її», помилково вважає, що церква будується на Петрі. Але насправді Христос тут має на увазі те, що Церква заснована Ісусом Христом на основі сповідання Петром Ісуса Христа Сином Божим, Месією, Христом, Богом, Який втілювався в людину. Наш Спаситель побудував Церкву не на Петрі, але на словах істини, які промовив Петро (див. Мт. 16:16).

Слово «церква» може стосуватися як місцевої групи віруючих (апостол Павло писав у 1 Кор. 1:2: «Божій Церкві, що в Коринті, посвяченим у Христі Ісусі, покликаним святим»), так і сім'ї, яка прийняла Христа і служить Йому («...і Церкві домашній твоєї» (Филим. 2)).

Слово «церква» може також означати Вселенську Церкву. «Я бо найменший з апостолів, що негідний зватися апостолом, бо я переслідував був Божу Церкву» (1 Кор. 15:9).

Згідно з Біблією жодна з існуючих (видимих) церков на землі не є Церквою. Церква, тобто Тіло Христа, складається з відроджених душ, кожна з яких викуплена кров'ю Христа і преображена Святим Духом. На даний час на землі живе лише невелика частина Церкви, тому що більша її частина вже на небесах з Господом.

Чому ж існує так багато деномінацій?

Кожна з них, ймовірно, як вид плодового дерева в саду. Щоб мати хороший фруктовий сад, в ньому треба посадити різні види дерев. Та попри все, Христос хоче, щоб земна церква була чистою і святою, «щоб поставити її Собі славною Церквою, що не має плями чи вади, чи чогось такого, але щоб була свята й непорочна!» (Еф. 5:27).

будівля?

громада?

наречена?

ЩО ТАКЕ ЦЕРКВА?

ЦЕРКВА — ОБШИННА НАРОДУ БОЖОГО

Що таке Церква

Чи доводилося вам спостерігати, як граються між собою діти? Чи не зауважували ви їхнього природного потягу один до одного? Це свідчить про те, що природі людини притаманні суспільні якості — в її натурі налагоджувати стосунки та спілкування з подібними на себе. Тож не дивно, що Ісус створив обшину однодумців, Свою Церкву, щоб через неї воля Божа могла бути виконана. Церква — це община Божого народу, яка будує свої стосунки один з одним на основі спілкування кожної людини з Ісусом Христом.

Петро зауважив: «Колись не народ, а нині народ Божий» (1 Петр. 2:10). Наші гріхи тримали нас далеко від Бога, але коли ми прийняли Ісуса як свого особистого Спасителя, через Христа по вірі ми були введені в нові стосунки з Богом. І це нове становище відобразилося в тому, що ми набули нову спільність з іншими віруючими. Ми стали частинкою Божої сім'ї — Його Церквою.

Припустимо, ви згадали слово «церква» у розмові з людиною, яка ніколи не чула цього слова, і вона, зрозуміло, запитає вас, що означає це слово. Якщо ви не відрізняєтеся від всіх інших людей, то ваша відповідь буде приблизно такою: «Церква — це місце, де люди збираються для поклоніння». Якби ви захотіли бути більш точними, то, можливо, сказали б: «Слово «церква» стосується організації, групи людей з різних місць, які дотримуються однакових доктрин і керуються однако-вими правилами і мають спільну мету».

Обидві ці відповіді дають нам певне уявлення про те, як визначає слово «церква»

більшість людей. І обидві вони могли б вважатися правильними відповідно до сучасних уявлень. Однак, коли Біблія говорить про Церкву, в цьому слові міститься набагато більше значення, ніж ми маємо в цих відповідях.

Насправді Біблія не відноситься до церкви як до певної споруди, а як до людей, які складають Церкву. Не визначає Біблія церкву і як організацію. Ті, хто ототожнюють термін «церква» з нею, мають на увазі певні деномінації, такі як католицька, баптистська, методистська і т.і.

Церква ж Нового Заповіту об'єднує тих людей, які відповіли на Божий заклик. Вони є групою людей, які живуть в покорі Богові і повинні виконувати Його волю. Відгукнувшись на Божий поклик і визнавши Ісуса своїм Господом, вони стали членами Його сім'ї і після того їм було доручено звіщати Євангелію, як заповідав Господь. В ширшому масштабі ця громада віруючих, які сповідують Ісуса Господом, є Вселенською Церквою, яку ще називають невидимою Церквою. Цей термін включає в себе всіх віруючих в усьому світі, які мають одну й ту ж віру і зберігають вірність Ісусу Христу.

У вузкому масштабі церква — це зібрання людей. Це віруючі з певного місця, які мають одну й ту ж віру й довіру Ісусу Христу і збираються для спільного поклоніння Йому. Вони належать до місцевої — видимої — церкви.

Ми часто натрапляємо в Писанні на терміни «Церква Бога» чи «Церква Христа». Ці визначення вказують на те, що головна суть цього зібрання походить не від членів церкви, а її Голови — Сина Божого Ісуса Христа. Таким чином Церква є божествен-

ною общиною викуплених грішників, які мають одного й того ж Спасителя. Ця спільність єдина, тому що її члени Духом Святим перебувають у Христі і в тісних взаємостосунках між собою.

В Новому Заповіті написано, що ті, хто увірував, повинні прийняти водне хрещення в знак того, що вони визнають Ісуса Христа як свого Господа і що це означає їхнє єднання з Ним (див. Дії 2:38; 8:12-13). В цих місцях з Писання говориться про те, що ті, хто повірив Христу і належав до певної місцевої церкви, також були й частиною Вселенської Церкви і мали такі характеристики: вони сповідували Христа як свого Спасителя; на свідчення своєї віри і за заповіддю Божою вони приймали водне хрещення; вони створили громаду послідовників Ісуса Христа, як тільки це стало можливо (див. Дії 13:43, 14:23); вони ставили перед собою певну мету — об'єднатися в спільному поклонінні і виконувати волю Богу.

Початок християнської Церкви

Прийнято вважати «офіційною» датою народження Церкви день П'ятидесятниці. Хоча віруючі збиралися разом і до того дня, день сходження Духа Святого на них став визначальним для створення Церкви. Розгляньмо місце, які свідчать про те. Христос перед своїм вознесенням на небо звелів учням, «щоб вони не відходили з Єрусалима, а чекали обітниці Отчої, що про неї — казав — ви чули від Мене. Іван бо водою хрестив, ви ж охрищені будете Духом Святим через кілька тих днів!» (Дії 1:4-5, див. також Ів. 14:12; 16:7-8,13-15)

Потім Ісус пообіцяв їм, що

коли вони будуть хрещені Духом Святим, то приймуть силу і стануть свідками Доброї Новини по всій землі (див. Дії 1:8).

Все сталося так, як сказав Ісус. Учні та інші віруючі молилися в горниці і були хрещені Духом Святим, Який зійшов у день П'ятидесятниці і почив на них, а також пробував на них в повсякденному житті. Поряд з цим в той же день три тисячі людей відгукнулися на євангельську вістку і стали частиною общини віруючих. Таким чином Церква була заснована і почала функціонувати як прославляюча, навчаюча і євангелізуюча община.

Сходження Духа Святого означало початок нової ери, коли віруючі отримували Божу силу для свідчення про Божу благодать та заклику до спасіння всього людства. В книзі Дій апостолів сказано, що з цього часу віруючі діють як єдина сім'я чи союз, який має певні характерні риси. А саме: віруючі в дні першохристиянської церкви вже мали доктринальні стандарти, встановлені вченням апостолів (див. Дії 2:42). Вони перебували в спілкуванні з іншими віруючими, вони дотримувалися постанов про водне хрещення та вечерю Господню, вони перебували в храмі, молячись та прославля-

ючи Бога, вони допомагали тим, хто мав потребу (див. Дії 2:41-47). Вони призначили людей для благовісткування в інших місцях і створення нових громад віруючих (див. Дії 8:14-17; 11:22), а також досліджували певні аспекти поширення Доброї Новини, включаючи питання життєдіяльності ново навернених і встановлювали необхідні суттєві доктринальні стандарти для християн (див. Дії 11:1-3,18; 15:4-35).

Якості, що характеризують сутність природи Церкви

Коли людина приймає Ісуса Христа як свого Господа, Дух Святий, Який привів її до спасіння, приєднує її до общини, яку ми називаємо Церквою чи Тілом Христовим. В Біблії Церква уподоблюється тілу, нареченій, храму, віткам виноградним, пастві. Ці ж якості можна застосувати і до кожного віруючого зокрема, і до місцевої церкви, і до Вселенської невидимої Церкви.

Сутність природи Церкви можна пояснити, спираючись на дві основні складові. Сутність Церкви включає взаємостосунки між віруючими, а також прояв єдності віруючих з Христом.

Коли грішник зустрічається з вісткою Євангелії, він по-

стає перед Богом. Його вибір прийняти добру новину чи відкинути її є його власним рішенням, яке він може прийняти лише сам. Яке б рішення він не прийняв, він зауважує, що й інші повинні зробити подібний вибір у своєму житті. Тому хоча спасіння є особистісною справою, але аж ніяк не приватною, тому що воно приводить нас до особистих взаємостосунків з Христом та іншими віруючими. Ці два моменти потрібні для духовного росту і формування характеру подібного Христу в житті кожного віруючого. Про час, коли людина приймає спасіння і відновлює свої стосунки з Христом, Павло зауважує: «Я розп'ятий з Христом. І живу вже не я, а Христос проживає в мені. А що я живу в тілі тепер, живу вірою в Божого Сина, що мене полюбив, і видав за мене Самого Себе» (Гал. 2:19-20). Він говорить також і про взаємостосунки між віруючими, коли нагадує, що ми «члени один для одного» (Еф. 4:25). Тому всі віруючі складають Церкву.

Отож, з одного боку, кожен віруючий зокрема має особисті стосунки з Христом і несе відповідальність за своє ходіння перед Богом. Але, з іншого боку, всі віруючі об'єднані в духовний союз, який також має певні взаємосто-

Історія Церкви

Гнане християнство I-III століття

Менш ніж за три століття християнство, яке виникло на околиці Римської імперії з появою групи учнів Ісуса Христа, охопило всю римську державу. Історична наука не має дуже багато свідчень про те, хто і як саме поширював християнство, але достовірно відомо, що це відбулося в дуже короткі строки.

Однією з найяскравіших ознак цього періоду є гоніння. І оскільки християнство того часу було відкинутою і гнаною релігією і не могло дати своїм послідовникам жодних земних благ і переваг, його прихильниками ставали люди дійсно віддані Христу і готові померти за свою

Римський Колізей, місце, де тисячі християн закінчили життя мученицькою смертю.

сунки з Богом і спільну відповідальність за це. Писання порівнює взаємостосунки Христа з Церквою як взаємодію голови з тілом (див. 1 Кор. 12:12-27; Еф. 1:22-23; 4:7-16).

Біблія чітко визначає, що бути частиною єдиного тіла, яке взаємодіє з Головою, дуже відповідальна справа. А все полягає в тому, що кожен з нас має відповідальність, яка виходить за межі нашого особистісного вибору, наших стосунків з Головою і наших духовних цінностей. Тепер ми функціонуємо як невід'ємна частинка єдиного тіла Христового. Ось чому Павло був так стурбований станом справ у коринтській церкві: «Тож благаю вас, браття, Ім'ям Господа нашого Ісуса Христа, щоб ви всі говорили те саме, і щоб не було поміж вами поділення, але щоб були ви поєднані в однім розумінні та в

думці одній!» (1 Кор. 1:10). Як частинка Церкви, яка належить Христу, я повинен жити у згоді з іншими членами Церкви, якщо я перебуваю у взаєморозумінні з Христом. І ця Церква тоді зображається в Писанні як Божий народ, який має близькі взаємо-

стосунки з Христом і через Нього один з одним.

Бог створив Церкву таким чином, щоб її сутність проявлялася через взаємостосунки віруючих. Оскільки наші взаємовідносини з Христом є духовним досвідом, єдиний спосіб, коли вони можуть набути видимі обриси — це їх відображення в нашому житті. Ми говоримо іншим про те, у що віримо. І якщо наше життя відмічене добротою, поступливістю та істинною християнською любов'ю, люди зрозуміють, що наше спілкування з Христом реальне. Але якщо наше життя не узгоджується з нашим свідченням, нехристияни можуть сказати: «Твої вчинки говорять так голосно, що я не можу почути того, про що ти говориш!»

Це можна застосувати і до нашого особистого життя і до

життя общини віруючих. Реальність взаємостосунків між Тілом і Головою повинна проявлятися в житті Церкви. Ось чому апостол Павло нагадує ефес'янам: «Отож, благаю вас я, щоб ви поводитися гідно покликання, що до нього покликано вас, зо всякою покоробою та лагідністю, з довготерпінням, у любові терплячи один одного, пильнуючи зберігати єдність духа в союзі миру» (Еф. 4:1-3).

В часи Павла існували соціальні бар'єри, які відділяли юдеїв від язичників і рабів від вільних. Поза Євангелією не було ніякої можливості подолати їх, але Євангелія (Еф. 2:11-12) пояснює нам, що через хрест Христа все змінилося. Він зруйнував всі перешкоди між євреями і язичниками, роблячи їх «співгорожанами

святим і домашніми для Бога». Взаємостосунки з Христом руйнують всі соціальні відмінності і об'єднують всіх людей, які стають членами Божої сім'ї.

Члени одного й того ж Тіла — це люди з різним суспільним становищем, які повинні бути єдині і єдинодушні (див. Фил.

віру. І як зауважують історики, «чоловіки і жінки, вільні і раби, освічені і неосвічені однаково займалися поширенням своєї віри, горячи бажанням спасти світ. Навіть мучеництво розглядалося ними не як геройство, а як свідчення віри».

Окрім сильного тиску з боку держави, християнство переживало й безперервну духовну боротьбу, яка йшла в двох напрямках — боротьба з єресями і відповідь на нападки язичництва.

За поглядами християн першого століття, кожна окрема община вважалася церквою, тобто зібранням людей, покликаних зі світу. Головою церкви був Христос, і всі внутрішні питання вирішувалися у видимому прояві Святого Духа. Тому питання про духовну владу чи ієрархію тоді просто не виникали. Однак з другого століття

того часу і

ситуація починає змінюватися. Традиції і форми богослужіння в різних частинах імперії починають різко відрізнятися одні від одних, і людям було важко сприймати цю різноманітність. Тому найбільш авторитетні общини ставали зразком для наслідування і до кінця даного періоду християнство сформувало відносно сталу форму богослужіння, а також структуру і спеціальні органи самоуправління общин.

Тож за перші три століття християнство пройшло важкий шлях від піднесеності і натхненості апостольських общин до рішення визначити і сформувати свою структуру, традиції, обряди, правила життя та моральні принципи. З одного боку, цей процес був закономірним, а з іншого — він надав християнству застиглі усталені форми.

2:2). Вони повинні бути добрими і співчутливими один до одного. Ісус визначає цю вимогу як нову заповідь: «Нову заповідь Я вам даю: Любіть один одного! Як Я вас полюбив, так любіть один одного й ви! По тому пізнають усі, що ви учні Мої, як будете мати любов між собою» (Ів. 13:34-35).

Ми чітко бачимо, що взаємостосунки віруючих повинні характеризуватися любов'ю. Цей принцип настільки важливий, що його можна використовувати як своєрідне мірило нашого ставлення до Бога: «Хто говорить, що він пробуває у світлі, та ненавидить брата свого, той у темряві досі» (1 Ів. 2:9). Далі Іван продовжує: «Як хто скаже: Я Бога люблю, та ненавидить брата свого, той неправдомовець. Бо хто не любить брата свого, якого бачить, як може він Бога любити, Якого не бачить? І ми оцю заповідь маємо від Нього, щоб хто любить Бога, той і брата свого любив!» (1 Ів. 4:20-21). Саме з цієї причини Павло забороняв ревність та суперечки серед коринтських християн, які приводили їх до розділення на групи, коли вони говорили: «Я —

Павлів» або «Я — Аполосів» (1 Кор. 3:4). Це аж ніяк не християнська поведінка, яка свідчить про духовну недовідченість.

Всі вище наведені приклади приводять нас до розуміння того, що якщо ми не перебуваємо в гармонії один з одним, ми не досягнемо її і з Богом.

Отож, сутність природи Церкви духовна, але вона виявляється практичним шляхом через спілкування між її членами і взаємостосунки з Богом. Це та спільність віруючих, в якій чітко видна істинна любов. Оскільки любов є головною рисою духовного спілкування, вона повинна бути в кожній общині. «Хто не любить, той Бога не пізнав, бо Бог є любов! Любов Божя до нас з'явилася тим, що Бог Сина Свого Однородженого послав у світ, щоб ми через Нього жили. Не в тому любов, що ми полюбили Бога, а що Він полюбив нас, і послав Свого Сина вблаганням за наші гріхи. Улюблені, коли Бог полюбив нас отак, то повинні любити і ми один одного!» (1 Ів. 4: 8-11)

За книгою «Краеугольные камни истины»

ЗНЕВАГА

Церква — це невидиме тіло віруючих. Видима ж церква — це земна організація, яка включає добро і зло, пшеницю і кукіль, спасених і лицемірів. Ця видима церква складається з тих, чий імена записані в списках членів місцевих громад. Всі земні деномінації включені у видиму церкву. Невидима ж церква складається з тих, чий імена записані в Книзі Життя Агнця.

Невіруючі люди часто насміхаються над церквою як над чимось непотрібним. Але це не найстрашніше. Часто й самі християни можуть зневажати церкву. Правда, роблять вони це не так, як невіруючі, а, на жаль, більш хитрими шляхами.

Як же ми, християни, можемо зневажати церкву?

Перш за все, відмовою від регулярного відвідування церкви. «Не кидаймо збору свого, як то звичай у деяких» (Євр. 10:25). Коли ми не відвідуємо церкви, то пояснюємо це так: «Відвідувати церкву не обов'язково. В церкву можна ходити тоді, коли ти добре себе

Історія Церкви

Панівне християнство IV-VI століття

Головна особливість цього періоду — християнізація Римської імперії. Християнство з гнаної релігійної меншості після підписання імператором Костянтином «Міланського едикту» у 313 році поступово перетворилося не тільки в державну релігію, але й стало частиною державності. Особливо яскраво це стало помітно в 380 році, після видання Феодосієм Великим едикту, згідно з яким християнство проголошувалося єдиною релігією держави і будь-хто, хто сповідував іншу релігію, міг бути покараний законом.

Велику роль у становленні християнства цього періоду відіграли вселенські собори. Перший такий собор відбувся навесні 325 року в місті Нікеї, звідки й отримав назву Нікейський. Собор осудив аріанство (його прихильники заперечували Божественну природу Ісуса і Його

рівність з Отцем), прийняв символ віри, а також вирішив деякі питання церковного устрою. Наступний собор відбувся в Константинополі в 381 році і відомий він є тим, що додав до Нікейського символу віри, який говорив про «однототність» Отця і Сина, вчення про «однототність» Святого Духа, а також формулювання про церкву, хрещення і воскресіння. Цей символ віри відомий і донині («Вірую в єдиного Бога, Отця всемогутнього...»).

Передумовою для великих змін в християнській церкві стало те, що в 330 році Костянтин переніс свою столицю з Риму в місто Візантія, яке на його честь було назване Константинополем. Візантії відводилася роль другого християнського Риму, що спричинило появу нового потужного церковного центру на сході і прискорило процес відчуження Західної і Східної церков.

Внутріцерковне життя панівної церкви характеризується кількома процесами, які мають як позитивні, так і негативні риси. Християнство за

ЦЕРКВОЮ

почуваєш, коли хороша погода, коли в тебе немає інших справ і безліч вільного часу». Цим ми відводимо церкві другорядне місце, вважаючи її чимось несерйозним і визнаємо, що щось інше має набагато більшу цінність в нашому житті. Звичайно, є люди, які дійсно хворі настільки, що не можуть відвідувати служінь, але я маю на увазі тих, в кого починає боліти голова саме тоді, коли потрібно йти на зібрання, і перестає одразу ж, коли настає час обіду.

Часто християни відмовляються приєднатися до церкви або відділяють себе від неї, кажучи: «Я надто хороший для цієї церкви. Церква недостатньо свята для мене, оскільки в ній надто багато лицемірів. Тому я сиджу вдома і слухаю доктора Біллі Грема по радіо замість відвідування зібрань». Але це приниження церкви Христової і Його тіла. Навіть якщо ми не можемо погодитися на всі 100%, ми можемо продовжувати дружні стосунки з іншими християнами.

Ми зневажаємо церкву,

приймаючи її переваги, але не приймаючи відповідальності. Ми приносимо дітей для звершення молитви над ними, але ніколи не приводимо їх у недільну школу. Ми приводимо молодих людей, щоб обвінчалися там, але ніколи не будемо сімейного вітваря вдома. Ми хочемо, щоб наші імена були внесені в списки членів церкви, але живемо, як язичники та невіруючі. Ми йдемо до причастя раз в рік чи в місяць, але ніколи не намагаємося наверстати упущене. Ми насолоджуємося програмами на Різдво чи на Великдень, але ніколи не вивчаємо інших істин Слова Божого. Ми приносимо померлого, щоб похоронити, але й далі живемо в гріхах, не готуючись до переходу.

Ми зневажаємо церкву, якщо недостатньо готуємося до служіння. Ми чекаємо, що священнослужитель повинен вчитися, молитися, добре готуватися до проповіді. Але й кожен член повинен готуватися до служіння, щоб приходити на нього не тільки чисто й охайно одягненим, але й підготовленим духовно через мо-

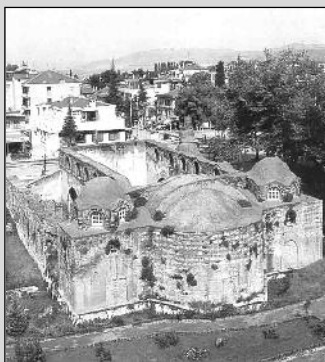
литву та вивчення Біблії. Не приходьте на служіння порожніми, без питань до Бога, на які ви чекаєте відповідей, або лише з надією і сподіванням, що Бог нагодє ваші змучені голодом душі. Візьміть свою Біблію, олівець і записник, щоб записати свої помітки щодо тих питань, які зацікавили вас чи які хвилювати вас у цей час.

Ми зневажаємо церкву через невміння слухати, постійно відволікаючись від служіння. Бог не любить неповаги. Пам'ятайте, що ви в домі Господньому і служите Йому. Питання не тільки в тому, що ми чуємо, а й в тому, як ми слухаємо.

Ми зневажаємо церкву через слабку віру, нетверді релігійні погляди, переконання, які стосуються доктрини. Чи ти проповідуєш з кафедри, чи слухаєш на останній лаві, тобі не дозволено бути релігійно невпевненим. Ми вчимося всьому в нашому повсякденному житті: торгувати, шити, варити, робити бізнес. Та чи можемо ми довести, наприклад, божественність Ісуса Христа чи якусь іншу біблійну істину? Якщо ми не можемо підтвердити

ці три століття бурхливо виросло кількісно, знищивши зовнішні форми язичництва. Але перемогло було отримано надто високою ціною: переможець отримав дух переможеного. Язичницьке мислення впевнено проникло в християнство разом з невідродженими людьми, які змушені були приймати державну релігію, але водночас продовжували виконувати свої обряди, які наповнювалися новим змістом.

В цей час відбулися значні зміни у внутрішньоцерковному житті, хоча тенденції до них намітилися ще в період гоніння. Відбулося чітке розділен-

Руїни першого в історії християнства храму Святої Софії у місті Нікеї.

ня на священство і мирян; через хрещення дітей, яке стало обов'язковим вже в V столітті, в церкву ввійшло багато невідроджених людей; жива євангельська проповідь змінилася на фіксований обряд, ритуал; почався розвиток тайнств, поклоніння Діві Марії, святим, угодникам, реліквіям, іконам. З'явилася велика кількість послаблень в моральних вимогах, що викликало справедливі звинувачення в єднанні церкви зі світом і появу монашества як невдалої спроби зберегти сутність істинного християнства.

Разом з тим, цей період відмічений активною зовнішньою місією і поширенням християнства серед варварських племен завдяки подвижництву переважно монахів та простих християн. Свобода і підтримка з боку держави привели до бурхливого росту і, фактично, до створення християнської культури (архітектури, мистецтва, літератури, музики). Та чи не найбільшим досягненням золотої епохи богословської думки, як ще називають цей період, стало завершення процесу канонізації Нового Заповіту.

доктрину зі Святого Письма, тоді сором нам і нашій церкві.

Через своє несправедливе життя ми також осоромлюємо свою церкву. Якщо я бачу члена церкви, який грішить, я кажу (те ж саме говорять навіть люди зі світу): «Сором церкві, яка не може виховати достойного». Як член церкви ти несеш величезну відповідальність перед всім суспільством. Тому жити несправедливо після прийняття спасіння Ісуса Христа означає зневажати церкву.

Разом з тим служити Богові ми можемо з повною самовіддачею, але можемо й з частковою. І саме через недостатню віддачу церкві, через часткове використання наших талантів і можливостей ми зневажаємо церкву.

Якщо я вважаю, що, жертвуючи церкві, я жертвую Богові, тоді моє пожертвування відображає величину моєї любові до Нього, мого Творця і Спасителя. За Законом люди жертвували десятину, благодать же стоїть вище від Закону. І якщо маленький дитині ви даєте удвічі більше на кишенькові витрати, ніж на потреби церкви, то цим ви показуєте повагу чи зневагу? Якщо я співаю для розваги інших, але відмовляюся співати в

церковному хорі, якщо виступаю на вечорах, але не використовую свій талант для Господа, то свідомо чи підсвідомо я говорю, що мій талант надто хороший для того, щоб витрачати його на цю маленьку церкву.

Пам'ятайте, що Церква – це тіло Христа, а не просто слабка земна організація. Господь і церква повинні займати перше місце в нашому земному житті. Господь Ісус дуже страждає, якщо грішить якась навіть найменша частина Його Тіла. Але земний організм слабкий, тому Церква потребує тебе, а ти маєш потребу в Церкві. Християни, які не відвідують церкви і не беруть

участь в її житті, якими б сильними вони не здавалися, з часом слабнуть і згинаються під тягарем життя, тому що зростати духовно, протистояти світу і показувати Христа в собі іншим надто важко для однієї людини без підтримки інших.

Тож якщо ви відчуваєте, що зневажали дорогоцінне Тіло Господа Ісуса Христа, визнайте це, покайтеся і побіжайте до Господа, що ви більше ніколи не будете безтурботними і байдужими щодо церкви, молитесь і просіть Бога навчити вас шанувати і поважати Церкву, невидиме Тіло Христа.

Албан ДУГЛАС

Історія Церкви

Розділене християнство

VII-середина XI стол.

Цей період закінчується важливою подією історії — розділенням Церкви, яка до того часу визнавала себе єдиним Тілом Христовим в єдиній імперії. Друга важлива подія цього періоду — виникнення ісламу і його яскраві перемоги на Півдні вже фактично неіснуючої імперії. В цей період значно змінилася географія християнства. Більших успіхів християнська місія досягнула на півночі Європи (Скандинавія і Британія), а також велике значення мала християнізація Центральної і східної Європи (Німеччина, Угорщина і слов'янські народи). Але нищівну поразку вона отримала в Африці та Іспанії, які стали практично мусульманськими територіями. Внутрішньоцерковне життя християнства стало протікати по-різному в різних регіонах. На Сході літургійний і обрядовий розвиток до кінця I тисячоліття прак-

тично закінчився і в такому вигляді дійшов і до початку III тисячоліття. На Заході звичай і внутрішньоцерковні форми постійно розвивалися і ускладнювалися. На ісламських територіях християнство перебувало в ізоляції і відносній незмінності традицій. Богословська думка в цей період розвивалася не так активно, як в попередній.

Головною суперечкою цього часу стало питання іконопоклоніння, а також почалося богословське об'рунтування розбіжностей в поглядах Східної і Західної церкви. Саме цьому був присвячений VII Вселенський собор — останній, який визнала і Східна, і Західна церкви.

Головною структурою, в рамках якої відбувалося релігійне життя західноєвропейського християнства того часу, було папство. Першим середньовічним папою став Григорій, котрий увійшов в історію з почесним епітетом «Великий» (бл. 540-604 р.) Він реалізував на практиці давні устремління папського престолу в Римі, підкоривши під свою владу всі аспекти життя і поширив-

НАЙКРАЩА ПРОПОВІДЬ

«...як здобудеш дорогоцінне з нікчемного, будеш як уста Мої: до тебе самі вони звернуться». (Єр. 15:19)

Двоє людей дивилися у вікно: одна бачила бруд, інша бачила зорі.

Зібрання наближалося до закінчення. Вона (а назвемо її саме так — Вона — просто людина) напружено дослухалася до кожного слова промовців. І чим більше дослухалася, тим більше їй хотілося зникнути з цього місця, розчинитися в повітрі або просто вийти. Але Вона не могла навіть поворухнутися, бо однією рукою тримала свою сонну доньку, а іншою стискала невидиму «пружинку», яка не давала синові хоч мить спокійно посидіти. Та рука, що стискала «пружинку», синіла від напруги, та, що тримала донечку, затерпла та мимоволі похитувалася, ніби заколихуючи малу. Але Вона того не помічала, бо їй боліло щось інше — більше, ніж просто руки. Боліла душа. Ой, як незатишно було їй у цьому домі: нещирі слова і погляди, нещирі усмішки. Навіть висока стеля, здавалося, тиснула не неї нещирістю. І так з дня на день. Ті ж брудні сільські вулички. Той же новий дім молитви — окраса всього села — впорядкованість якого мало не дратувала її знову ж таки своєю показною нещирістю. Ті ж п'ять проповідників, четвертий з яких

закінчував служіння тими ж словами, які Вона чує ось уже десяти років.

Єдине, що здавалося їй щирим, було її ж бажання зрости і вдосконалюватися у вірі. І воно було б справді щирим, якби... О, скільки було цих «якби»! Якби пастор ретельніше готувався до проповіді. Якби проповідники більше читали Біблію. Якби хористи більше серця вкладали в свій спів. Якби навіть вона сама більше шукала «того, що вгорі». І всі ці «якби» лишали в серці глибокі сліди осуду, які від докторів ще неспаленого сумління ятрилися болем душі.

Нарешті остання молитва. Вона заледве підвелася, мимоволі відпустивши «пружинку», котра не забарилася звернути на себе увагу всіх присутніх. Їй здалося, що всі довкола засуджують її, мовляв: «Не вмієш виховувати!» А всі просто посміхнулися, зазирнувши у жваві оченята малюка. Цього вона не помітила і стисла «пружинку» так, що вона аж заскрипіла. Разом з нею стисла й порожню душу — де вже тут до молитовних слів...

Раптом тишу прорізав чийсь дзвінкий голос. Вона прислухалася. Молилася людина — проста собі, непримітна. Але такої молитви, як їй тоді здалося, Вона ще ніколи не чула. Голос, подякувавши Богові за спасіння, почав дякувати за служіння. Вона мало не розсміялася від роздратування: за що ж тут дякувати?! Та той, хто молився, наче почув її питання і продовжив: «Дякую, що ти вчиш нас не хвалитися собою, але тільки Тобою. Дякую, що вчиш шукати перше Царства Божого і бути свяtimi, як Ти святий... Дякую, що Ти і сьогодні так багато сказав мені на цьому зібранні...» Вона остовпіла: дійсно, всі ці вірші з Писання звучали на сьогоднішньому зібранні. Як же Вона не звернула на них уваги? І слізи наповнили не тільки її очі, а й, здавалося, усю порожнечу душі, і пролилися із її вуст словами каяття.

...Донечка давно прокинулася. «Пружинка» сиділа під сусідньою лавкою і здивовано позирала на неї. Але Вона не помічала цього. Не відчувала й нещирих посмішок, слів та поглядів. І дах вже не тиснув на неї нещирістю. Вона його просто не помічала. Бо бачила небо відкрите і простенька молитва «звичайної» людини лунала в її серці, як голос Божий — як найкраща проповідь в її житті.

Ольга МІЦЕВСЬКА

ши свою владу на всіх християн. Папа став вселенським главою всіх церков, контролюючим і благословляючим не тільки церковну, а й світську владу. Водночас з папством, яке виникло на Заході, певна церковна верхівка сформувалася й на Сході, і Константинопольський патріарх Іван Постник почав також називати себе вселенським єпископом. Та це ще було тільки передумовою розколу (або як його ще назвали «великої схизми»), який стався набагато пізніше. Головними діючими особами «Великої схизми» стали Константинопольський патріарх Михаїл Керуларій (1043-1058) і легат папи римського Лева IX — кардинал Гумберт. Саме втручання папи Лева IX (1049-1054) в справу Східної церкви стало останньою краплиною в напружених стосунках між Заходом і Сходом.

15 липня 1054 року римські легати (які вже в Константинополі дізналися про смерть Лева IX) увійшли в головний константинопольський собор св. Софії і поклали на святий престол буллу, в

якій проголошувалося про відлучення патріарха Михаїла і всіх його прихильників. Через п'ять днів Михаїл на соборі в присутності дванадцяти митрополитів, двох архієпископів і семи єпископів проголосив відлучення всіх латинян.

Цей розкол назрівав віками і, звичайно, увібрав у себе безліч причин, та все ж головною стала боротьба за верховну владу в церкві. Безумовно, в розколі є й причини етнографічні та культурологічні, які містилися у відмінностях в матеріальній та духовній культурі Сходу й Заходу, домінуючій мові (латинській та грецькій), етнопсихологічних особливостях та менталітеті.

Та як би там не було, наслідки розколу виявилися згубними для церкви Христової. Як відомо, спроби відновити єдність між Сходом і Заходом, здійснені на Ліонському (1273) і Ферраро-Флорентійському (1437-1438) соборах закінчилися невдачею. Тільки 7 грудня 1965 року на II Ватиканському соборі було оголошено про взаємне зняття давніх анафем.

ДОМАШНЯ ЦЕРКВА

Один віруючий колись сказав: «Будь-яка людина може побудувати жертовник, але вогонь на ньому запалює Господь. Будь-яка людина може вступити в шлюб, але тільки присутність Господа сприяє народженню справжньої сі-

м'ї». Бо ж саме Бог є архітектором сім'ї, і тільки Він знає, як керувати нею. Ми перш за все підкоряємося Христу, та, окрім того, зв'язані й іншими видами взаємостосунків. Наприклад, ми повинні бути вірними громадянами тої країни, в якій живемо, куди помістив нас Бог. Ми також є членами Вселенської Церкви Христа і наша приналежність до неї виражається членством в місцевій церкві, а також виконанням певних обов'язків в наших сім'ях.

Дехто запитує: «А що спільного в сім'ї і в церкві?» Буквально все, що робить християнин є церковною діяльністю. Отож, немає різниці, чи сім'я перебуває в приміщенні церкви, чи вдома — в ній все одно звершується богослужіння. Абсолютно всі сторо-

ни нашого життя повинні приносити славу Богові, і все без винятку в нашому житті має однакове духовне значення перед Богом. Ось як про це говорить Біблія: «І все, що тільки робите словом чи ділом, усе робіть у Ім'я Господа Ісуса, дякуючи через Нього Богові й Отцеві. Дружини, слухайтеся чоловіків своїх, як лицює то в Господі! Чоловіки, любіть дружин своїх, і не будьте суворі до них! Діти, будьте слухняні в усьому батькам, бо це Господеві приємне! Батьки, не дратуйте дітей своїх, щоб на душі не впали вони! І все, що тільки чините, робіть від душі, немов Господеві, а не людям!» (Кол. 3:17-21;23) і «Тож, коли ви їсте, чи коли ви п'єте, або коли інше що робите, усе на Божу славу робіть!» (1 Кор. 10:31).

В одній зі своїх книг китайський місіонер Вочман Ні розповідає про одну поїздку, під час якої люди в купе поїзда запросили його зіграти з ними в карти. Вочман Ні

Історія Церкви

Підкорене християнство 1050-ті-1500-ті роки

Історія середньовічної церкви нерозривно пов'язана з політичною історією держав. В цей період християнство, як західне, так і східне не мислило себе відокремлено від політики, економіки, культури та суспільного життя. Цілісність середньовічного суспільства і розподіл ролей кожного його члена виглядала так: селяни працювали, щоб прогодувати всіх, феодалі і рицарі воювали, щоб захистити всіх, а монахи і священники молилися, щоб Бог простив гріхи всіх.

Найбільшу не тільки релігійну, а й політичну владу здобув папа Інокентій III (1198-1216). Понтифікат Інокентія III став часом підйому, реформування та зміцнення папства, яке перетворилося в небувалу політичну силу. Та моральний стан папства падав дедалі нижче і останній папа

XIII століття — Боніфаций VIII привів папську владу до повного падіння.

Характерною особливістю християнства середньовіччя були Хрестові походи. Це були релігійні війни, оскільки рицарі з нашітими на одяг хрестами йшли в бій перш за все за релігійні ідеї, хоча й багатьом з них не чужими були особиста вигода чи політичні інтереси. З 1095 до 1291 р. відбулося чотири великих і декілька невеликих походів, метою яких було звільнення Єрусалима від язичників, виступ проти мусульман в Європі та Азії, а також проти єретиків. Майже усі ці походи закінчувалися або невдачами, або тимчасовими успіхами. Найтрагічнішим походом XIII століття став похід дітей, в результаті якого 30 тис. хлопчиків (12-13 років) були продані в рабство.

В часи класичного і пізнього Середньовіччя закріпилася зміна суті ранньохристиянського способу богослужіння. Як на Сході, так і на За-

відповів, що він не може грати в карти, тому що в нього немає з собою своїх рук. Люди здивовано поглянули на його руки і почали вимагати пояснення такому дивному висловлюванню. Вочман Ні відповів: «Руки, які ви бачите, належать Господу Ісусу Христу, а Він не грає в карти. Отож, і ці руки не можуть робити нічого такого».

Саме через те, що в новозаповітному вченні сімейне і церковне життя однаково важливе, не існує розмежувань між цими двома ділянками життя християн. В Діях святих апостолів, 2:46, ми читаємо, як віруючі разом переломлювали хліб в своїх домах. Коли Савл переслідував Церкву, то він входив у дома і забирав чоловіків та жінок у в'язниці. В Кесарії, в домі Корнилія, були скликані друзі та родичі, щоб послухати проповідь про спасіння. Коли Петро перебував у в'язниці, община молилася про нього в домі Марії. Звільнившись з кайданів, він одразу ж вирушив до цього дому. Ймовірно, він знав, що зазвичай в цій сім'ї збиралися для молитви. Син Марії, Іван-Марко, згодом став секретарем апостола Петра і автором Євангелії від Марка. Можна було б навес-

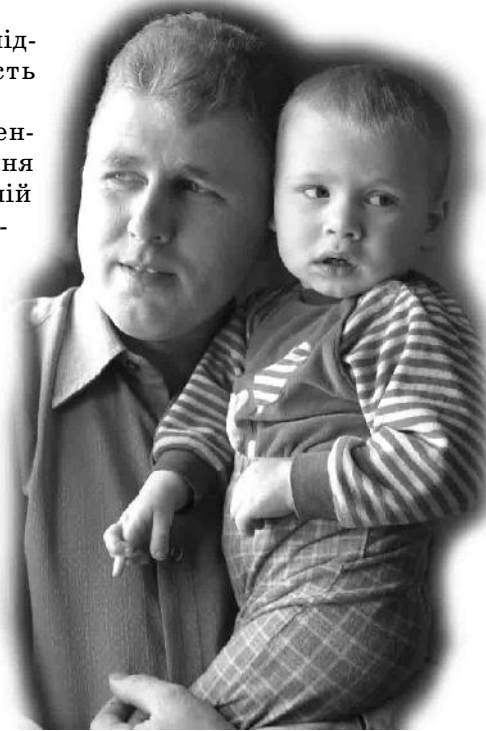
ти безліч прикладів, які підкреслюють нерозривність сім'ї і церкви.

Ще одним підтвердженням цього є Друге послання Івана, яке адресоване одній жінці і її домашнім. В цьому посланні апостол звертається до них так, начебто вони були громадою. В десятому вірші Іван говорить: «Коли хто приходить до вас, але не приносить науки цієї, не приймайте до дому його, і не вітайте його!» Проповідь і вчення займали в цьому домі важливе місце.

Отож, ми бачимо, що новозаповітна община діє скрізь. Ми не знаходимо різниці між «церквою» і «домом». Очевидно, що приміщення має другорядне значення. З іншого боку, підкреслюється, що найважливіше — єднання — духовний храм, щоб живе каміння було об'єднане і спільно, як одне тіло, зростало в святий храм.

Тут ми знову бачимо важливість сім'ї. Для того, щоб те живе каміння могло зростати, воно, перш за все, повинне проявляти ознаки духовного росту в сімейному колі. І це стосується не тільки пасторів і

служителів. Візьмімо, наприклад, вимоги, які Біблія ставить перед церковним служителем: «А єпископ має бути бездоганний, муж однієї дружини, тверезий, невинний, чесний, гостинний до приходнів, здібний навчати, не п'яниця, не заводіяка, але тихий, не сварливий, не сріблoloбець, щоб добре рядив власним домом, що має дітей у слухняності з повною чесністю, бо хто власним домом рядити не вміє, як він зможе пильнува-

ході завершеність і богословське об'рунтування створювало уявлення про регламентне поклоніння Богові, пов'язане з поняттям «таїнство». Вчення про таїнство вело до падіння моральності прихожан, оскільки церква вимагала від них суворого виконання обряду і зовсім не цікавилася їх вірою, поглядами і ставленням до Христа.

Як народне благочестя, так і богослужбова практика почали дедалі більше возносити Діву Марію, в честь якої було створено ряд свят, розвивався культ поклоніння святим, а також реліквіям, предметам і особливо мощам.

Падіння моральності, чужі для християнства звичаї, корупція, лицемірство і догматичні відхилення офіційної церкви, як на Заході, так і на Сході, привели до протесту і виникненню позацерковних дисидентських груп та рухів, які боролися за підвищення морального рівня християн. З-поміж них відомі такі релігійні утворення, як катари-алльбігойці і вальденси. Вимоги реформ зазвучали

також у творах відомих богословів і виступах окремих церковних діячів, таких як Джон Вікліф, Джороламо Савонарола, Ян Гус. І саме боротьба з позацерковними групами і єретиками, які дедалі більше завойовували симпатії народних мас, привела до створення інквізиції — окремої структури в рамках офіційної церкви. Змушення єретика відмовитися від своїх переконань вважалося виявом милосердя і любові до нього, хоча часто це «змушення» здійснювалося досить суворими методами.

Протягом цього періоду постійно робилися спроби об'єднати Західну та Східну церкви з допомогою уній, але ніяких суттєвих результатів ці спроби не дали. І в той час, як богослов'я римської церкви досягнуло свого апогею в період пізнього Середньовіччя, особливо у вигляді схоластики, і продовжило свій стрімкий розвиток, богословське знання на Сході перебувало у стані духовного застою.

ти про Божу Церкву?» (1 Тим. 3:2-5). З цих віршів ми бачимо, яким чином визначається здатність людини керувати церквою — її здатністю керувати власним домом. Щоб дізнатися, чи може людина бути хорошим керівником, варто подивитися на його дружину і дітей.

В Євангелії від Матвія, 18:20, ми читаємо слова: «Бо де двоє чи троє в Ім'я Мое зібрані, там Я серед них». Отож, подружня пара, сім'я, є найменшою одиницею, яку можна назвати громадою чи церквою. А успіх та процвітання общини, яка складається з багатьох таких одиниць, залежить від духовного здоров'я сімей. Сім'я — це сутність Церкви Христової, її внутрішній зміст, і вона повинна бути основою для найважливішого служіння, дорученого нам Богом. Між сім'єю і общиною не повинно бути конфлікту. Та й, фактично, найефективніша євангелізація здійснюється саме через сім'ю.

Не треба також перекладати служіння серед дітей на інших людей, які, в свою чергу, повинні передавати відповідальність за своїх дітей ще

комусь, для того, щоб встигнути впоратися з довіреним їм дорученням. Чому б не навчити самих матерів основним принципам євангелізації дітей? Бо ж у кожній дитині є друзі. Хай ваші дома будуть широко відчинені, щоб в сімейній обстановці набути своїх дітей та їхніх друзів для Господа. Варто застосовувати практичні заходи, щоб наші церкви і наші сім'ї об'єднали зусилля для більш успішного служіння в набутті душ для Христа.

Напевно, всім нам відомі також приклади з життя, коли діти служителів чи відомих духовних діячів, які несли велику відповідальність за Божу справу, зовсім відмовлялися від віри. Це один з сумних наслідків того, що часто служіння в церкві здійснюється за рахунок сімейного богослужіння. Нам, батькам, варто передусім турбуватися про наше святе покликання в сім'ї. Багато духовних служителів жаліються, що вони дуже зайняті і стверджують, що саме тому сім'ї приділяється все менше уваги. Але насправді, чим більше вимог покладається на вас у зв'яз-

ку з церковними обов'язками, тим більше часу треба проводити з сім'єю, щоб збудовуватися і зміцнюватися для праці.

Інша проблема, яка виникає досить часто — це щоденні зібрання протягом тижня. Активний член церкви майже щовечора повинен бути в церкві. Тут відповідальним членам варто було б мати дні чи вечори, коли вся сім'я могла б збиратися вдома, запросити сусідів і проводити євангелізацію в усіх її різноманітних формах.

Яка ж ситуація в вашій домашній церкві? Чи є ваш дім частиною общини, чи ж ваша сім'я — своєрідне сховище від вимог церкви? А може ти так прагнеш виконувати церковну діяльність, тому що не любиш бути вдома? Ми розуміємо, що це болючі питання, які змушують багатьох замислитися. Але прийдімо до Бога, відверто, з відкритими серцями, сповідуймо свої недоліки, розкажімо Йому про невдачі і попросімо в Нього мудрості та сили, щоб нам будувати своє сімейне життя за Божим зразком.

Історія Церкви

Повстале християнство 1500-1780-ті роки

Цей період умовно визначається з часу публічного виступу Мартіна Лютера, який в 1517 році вивісив свої 95 тез на дверях церкви у Віттенберзі, до часу двох великих революцій — Французької та Американської, тобто до 70-80-их років XVIII століття. «Дух свободи», випущений з кайданів середньовіччя, приніс в кінці цього періоду радість євангельського німецького пієтизму і гіркоту французького безбожництва.

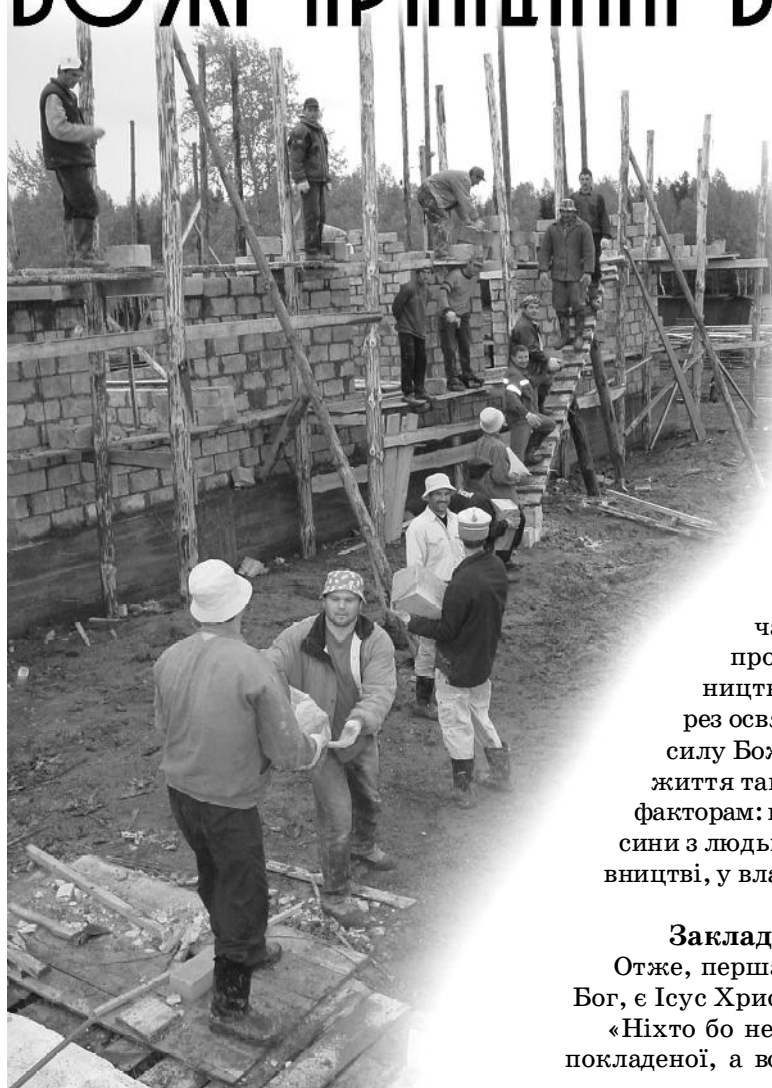
На Заході реформи почалися «знизу» і «зсередини» і породили виникнення християнських груп та церков різних напрямків (лютерани, кальвіністи, анабаптисти та меноніти, баптисти, пієтисти та методисти та ін.). І в результаті, крім церков, які склалися історично (католицької та православної), з'явився протестантизм в його магістерській та радикальній формі. Зовнішня відмінність радикальних реформаторів від магістерських полягала в тому, що радикали твердо

стояли за відділення церкви від держави, а магістерські реформатори проводили зміни, спираючись на дозвіл державної влади. По-друге, радикали наполягали перш за все на зміні серця кожної людини — тобто духовній реформації, а не на зміні суспільства, як вважали реформатори магістерського напрямку. На Сході реформи походили переважно «зверху», від правителя чи патріарха, і полягали тільки в спробах заборонити будь-які новації і відновити візантійські, а не ранньохристиянські звичаї. Таким чином, церковні зміни в православних країнах можна назвати тільки псевдореформацією.

Основним питанням цього періоду стало питання свободи совісті, і у зв'язку з цим постала проблема взаємостосунків церкви і держави. На Заході це питання вирішувалося в двох напрямках: у створенні національних церков на противагу римо-католицькій, а також у спробі реформаторів створювати громади, абсолютно незалежні від державної влади. На Сході ж цей процес взяв зовсім протилежний напрямок — повне підкорення церкви самодержцю.

Реформація почалася через невідповідність

БОЖІ ПРИНЦИПИ БУДІВНИЦТВА

Кожен з нас, хоче він того чи ні, є будівельником — будівельником Царства Божого, Церкви Христової, власного життя чи свого характеру. І від того, як ми будуємо, залежить дуже багато, якщо не сказати — все.

У 1 Посланні до коринтян (3:7-10) говориться, що ми, як живе каміння, будуємо із себе духовний дім, іншими словами — Церкву. Далі, у 16 вірші, читаємо: «Чи не знаєте ви, що ви Божий храм, і Дух Божий у вас пробуває?» Тлумачачи це місце, ми можемо говорити як про будівництво Церкви, так і про будівництво свого життя. Церква будується через освячення, організацію, вчення, молитву, силу Божу, проповідь Євангелії. Наше власне життя також влаштовується завдяки багатьом факторам: це сім'я, праця, служіння Богові, відносини з людьми. Усі ці сфери мають потребу у будівництві, у влаштуванні.

Закладення основи — фундамент

Отже, перша річ — єдиною основою, яку визнає Бог, є Ісус Христос.

«Ніхто бо не може покласти іншої основи, окрім покладеної, а вона Ісус Христос» (1 Кор. 3:11). Все

християнського вчення і життя церкви, але в результаті вона торкнулася й самого вчення — доктрин, які склалися історично, і привела до руху пробудження — тобто реформи практичного життя.

Реформація стала останньою краплею, яка змусила прискорити програму реформ католицької церкви, викликавши хвилю контрреформації. Важливим фактором внутрішньої реформи католицизму стала поява у вищому керівництві людей, зацікавлених у реформуванні. Справді серйозні реформи розпочав папа Павло III, який почав наполягати на проведенні Церковного собору. Засідання собору відбувалися дуже важко і з великими перервами, але фактично цей собор, який отримав назву Триденського, заклав основи сучасного католицизму. І тільки II Ватиканський собор в 1962 році повністю реформував і створив новий католицизм.

Богословська думка отримала новий імпульс в розвитку, хоча можна сказати, що її розвиток відбувався винятково в Західній Європі. Люди знову повернулися до ранньохристиянського уявлення про роль Ісуса Христа і спасаючої віри в Нього, про дію Святого Духа, яка здатна змінюва-

ти життя, і про святість щоденного життя у світі. Був знову повернений авторитет Євангелії і Дій святих апостолів.

Географічні відкриття і нові морські шляхи сприяли розвитку місіонерської роботи. Найбільшого успіху в цьому досягнули католицькі монахи — єзуїти і капуцини. Проте їхнє майже двохсотрічне героїчне служіння в Азії закінчилося тим, що християнство було практично знищене, а в багато країн доступ виявився взагалі закритим. Протестантські церкви того часу місіонерством займалися мало, тільки представники радикальної Реформації, хоча не масштабно, але героїчно поширювали Євангелію. При цьому варто особливо згадати про служіння Цинцендорфа і братських общин.

В другій половині XVI століття католицизм значно зміцнив свої позиції, переглянувши основні богословські доктрини і створивши ще міцніший каральний апарат — орден єзуїтів та інквізицію, і почав наступ на протестантизм. Це привело до Тридцятирічної релігійної війни, в яку були втягнуті майже всі країни Західної Європи.

інше в нашому житті хитке. Ми можемо будувати на основі наших амбіцій, гордості, суперництва, страху, ненависті. Є люди, які добилися чемпіонських титулів тільки тому, що хотіли комусь щось доказати. Є люди, які навіть у церкві служать, не маючи правильної основи всередині себе. Біблія чітко говорить, що в житті немає іншої основи, аніж віра в Ісуса Христа. Будь-яке служіння повинне розпочинатися саме з цього. Не заради грошей, не заради того, щоб стати відомим чи впливовим, не для того, щоб комусь доказати, що ти щось можеш. Ісус — єдиний фундамент.

Якість будівельного матеріалу

У 12 вірші цього ж Послання говориться: «А коли хто на цій основі будує *(про будівництво на іншій основі тут навіть мова не ведеться — авт.)* з золота, срібла, дорогоцінного каміння, із дерева, сіна, соломи...»

Головне, що ми тут повинні зрозуміти, — це те, що будівельник може на правильній основі, єдиній для всіх, будувати з різних матеріалів. Ми іноді думаємо, що найголовніше — це фундамент. Так, основа — це добре, але це тільки перша частина будівельної програми. Наступне, на що Бог звертає увагу, — це якість

будівельного матеріалу. Як так виходить, що на єдиній правильній основі можна будувати із таких тимчасових та ненадійних матеріалів, як сіно та солома? Вічний та міцний фундамент і тимчасовий матеріал — що буде в результаті? Тимчасова будівля! Повторюся, ми часто думаємо, що головне — основа: «У мене правильні мотиви, я це роблю для Господа, я керуюся волею Божою». Все це добре, але міцність будівлі визначається і матеріалом, з якого зроблені стіни та все інше.

Випробування на міцність

«...То буде виявлене діло кожного, бо виявить день, тому що він огнем об'являється, і огонь діло кожного випробує, яке воно є». Ой, як це нам не подобається! Ми хотіли б чути про чудові благословення згорі, про те, що Бог хоче бачити нас щасливими і про те, як це щастя прийде в наше життя. Звичайно, це приємно чути. Бог і насправді цього хоче. Але шлях до щастя не пов'язаний з відсутністю скорбот, випробувань чи труднощів. Все це не є від Бога, але, тим не менше, буде в нашому житті момент, коли випробувуються наша справа, наш характер, наш бізнес, наші знання, наше духовне життя, буде випробувана Церква.

А тепер дивіться: «І коли чие діло, яке збудував хто, устоїть, то той нагороду одержить». Людина побудувала справу свого життя. Навколо бушує полум'я, але будівлі не шкодить. Чому? Бо будинок побудований міцно.

Коли я читаю це місце Писання, то згадую казку про трьох поросят. У церквах повно ніф-ніфів та наф-нафів: побудували картонний будиночок, вирізали ножицями віконце і сидять собі, співають: «Я побудував свій дім на скелі». Так жити простіше і легше. Те, що дім на скелі, це прекрасно, але на скелях будують не картонні будиночки.

Писання попереджує: «Кожен дивися, як будуєш». Ми правильно думаємо, коли говоримо, що головне мати правильну основу, правильні мотиви, правильні цілі. Але, разом з тим, ми не повинні ігнорувати те, які ми вибираємо методи і засоби для досягнення правильних цілей. Нерідко віруючі можуть бути схильні до тілесних пристрастей щодо духовних речей. Є люди, які кидаються до видінь і, зажмурюючись, пробують щось вгледіти. Це відводить їх в бік. Є такі, що люблять проповіді, які збуджують. Я не згідний з таким підходом. Проповідник може вийти і просто розповісти про якусь біблійну істину, пояснивши, що вона значить. Є люди, які після

Історія Церкви

Сучасне християнство XIX-XXI століття

Період нового часу характеризується стрімкими і незанимає раніше змінами в історії людства. Для християнства найважливішою і домінуючою характеристикою цього періоду є закінчення з константинівської епохи союзу церкви і держави. Християнство знову стало незалежним від світу. Для християнства цей процес був дуже болючим, але став вкрай необхідним уроком духовного виховання. Історія довела біблійну істину: світ не від Бога, а тому не може бути єдиним з церквою.

В новий час християнство, сформувавши

європейську, а трохи пізніше й північноамериканську цивілізацію, почало відступати в Європі й Північній Америці і набувати більш масового характеру в Азії та Африці.

Нині християнство умовно поділяють на три гілки: православ'я, католицизм та протестантизм. Та якщо середньовіччя можна вважати епохою історичних церков (католицької та православної), а Реформацію — епохою протестантських церков, то новий час став епохою вільних церков. В цей період почали швидкими темпами розвиватися групи радикальної реформації, а також нетрадиційні християнські і псевдохристиянські організації. За найскромнішими оцінками, їх кількість вимірюється тисячами. Християнство нашого часу перетворилося в обширну сім'ю

цього скажуть: «Щось я нічого не отримав від цієї проповіді, якась вона нецікава». Є речі, які можуть бути для нас нецікавими, але вони конче потрібні. Не можна сприймати вибірково ні проповідей, ні Слова Божого, ні дій Духа Святого. Таке будівництво може стати будівництвом із неміцного каміння. Та й на каміння воно мало схоже, скоріше на сіно та солому. Найбільш міцним матеріалом для нас є Слово Боже. Ні відчуття, ні видіння, ні сні, ні особисті пророцтва. Я вірю в пророцтва. В моєму житті до мене було чимало пророцтв, деякі дивовижно збулися, деякі ні, деякі були просто нісенітницею. Але я будує своє життя на Біблії, і це головне.

Затрачений час

Часто я чую про урагани

та торнадо в Америці, які руйнують величезну кількість будинків. По телебаченню показують, як вони лежать зруйнованими. Я думав собі, що ж то за вітер такий, що руйнує навіть будинки. А виявляється, вся справа у матеріалі, з якого вони зроблені. Ніякі вони не панельні чи цегляні, їх будують просто з картону, хорошого, якісного, але картону. І складають їх як дитячий конструктор, тобто привозять будинок в розібраному вигляді, а потім збирають паз в паз. Такий будиночок можна зібрати за декілька днів. Тому то в американських фільмах можна бачити, як автомобіль, врізаючись в такий будиночок, виїжджає з другого боку зовсім не побитим.

Є перевага такого матеріа-

лу — швидко. Це з цегли будують рік-два. А тут раз — і за тиждень готово. Живи, але гарантій ніхто не дає. От і страхуються всі. Але зрозумійте, що в нашому житті найкраще страхування — це якість матеріалу, а не час. В духовному житті все так само. Ніяких компенсацій з неба за зруйнований дім не буде. Просто треба якісно будувати. Питання часу, витраченого на будівництво, грає не останню роль. В нашому житті, як і в духовному служінні, є багато речей, які можна зробити легко та швидко, і проблема вирішена. Але як вона вирішена?

Вартість

Кожна річ, в тому числі і будівельні матеріали, має свою ціну. Картонна коробка і цегляний будинок мають різну ціну. Є речі, які нам даються легко, а за деякі доводиться платити дуже серйозну ціну. Стикаючись з проблемами, багато людей досить часто просто стоять збоку, замість того, щоб зайняти чітку, безкомпромісну позицію. Так набагато легше. Але якісні матеріали завжди коштують дорого. Золото навіть після вогню залишається золотом. Чого не скажеш про солому.

Неправильні методи для правильних цілей

Якщо золото потрапляє у вогонь, воно не стає гіршим.

різноманітних релігійних груп, часто настільки несхожих одна на одну, що навіть історикам та дослідникам релігій важко їх класифікувати.

XIX століття стало переломним періодом в історії християнського світу. З 1800 року почався підйом протестантизму, який відбувався на фоні занепаду не тільки традиційного християнства, а й нехристиянських релігій (ісламу, буддизму, конфуціанства та ін.). Тому не випадково багато істориків називають XIX століття Великим віком протестантизму.

Ключову роль в бурхливому розвитку християнства в XIX, а також в першій половині XX століття відіграв місіонерський рух Великого віку.

На початку XIX стол. почалося унікальне пробудження християнства на територіях, які вже

давно були охоплені Доброю Новиною. Одне з таких пробуджень почалося в Америці, де в 1776 році лише 5% населення було членами якоїсь церкви, а в 1970 році — вже 60%.

Варто зауважити, що відмінною рисою місіонерства нового часу стала поява спеціалізованих організацій, створених для проведення місіонерської роботи на професійному рівні. Можливо, саме й це стало однією з головних причин, які сприяли росту християнства у світі. Не менш значним фактором розквіту місіонерської роботи стало служіння самовідданих людей, які навіть ціною свого життя готові були нести світло Євангелії тим людям, які ще гинули в темряві.

На сьогодні у світі налічується більше 30 % християн (10% — протестанти).

Навпаки, коли воно розплавиться, домішки, бруд відділяються від нього. Деякі люди, потрапивши у складні ситуації, дуже переживають про те, що з ними може щось трапитися. Трапиться те, що трапляється із золотом, коли його розплавляють. Випробуваними ми можемо бути, коли потрапляємо у труднощі, гоніння, фінансові потрясіння або коли підносимося на вершину слави. Для золота такі випробування не страшні, а от для соломи, навіть найякіснішої, це кінець.

Скільки є церков, які намагалися вирости за допомогою різних трюків. Є церкви, які вирости на чужих грошах. Вони подібні до спортсмена, у якого мало сил, але за допомогою допінгу, він ніби то сильний. А ціль то була правильна — ріст церкви. Так, але й методи важливі. Є церкви, які намагаються зберегтися шляхом різних маніпуляцій. Ми можемо будувати церкви страхом: «Якщо підеш від нас...» Перед служителями ж стоїть завдання: зберегти церкву, зберегти отару. Так, але не такими методами.

Є сім'ї, де немає згоди, але не розлучаються через дітей: «У нас же діти, не будемо цього робити заради дітей». Чи правильно зберігати сім'ю? Так, Бог цього хоче. Але такий мотив — це не збереження сім'ї, а відстрочка розлучення. Внутрішнє розлучення вже є, подружжя чуже один одному і колись воно стане реальністю, скажімо, коли діти виростуть. Зовнішнє збереження сім'ї лише заради дітей — це будівництво сімейного дому із соломи.

Ми іноді можемо бути зацикленими на святій меті, на святій основі, на правильних мотивах, але при цьому вибирати неправильні методи, які насправді суперечать Святому Писанню. Роблячи так, ми будемо бачити неуспіх і ка-

зати: «Як же так, я ж для Бога робив, чому Він таке допустив?» Бо ти не все врахував із того, що Бог сказав. Ти керувався однією частиною — Божими завданнями, але забув про засоби Божі, про які також говорить Писання.

Перемога осячюю щелепою

У книзі Суддів ми читаємо історію про те, як одного разу Самсона зустріли филистимляни, яким він зробив багато зла. Писання розповідає про те, що на Самсона зійшов Дух Божий, тобто в цей момент він виявився під Божим помазанням. Він знаходить свіжу осячу щелепу і вбиває нею тисячу чоловік. Ми читаємо цю історію і захоплюємося нею: «Ось як Бог діє через Свого помазанника!»

Але є у цій історії декілька важливих моментів. Іноді в Божій присутності ми можемо виявитися менш чутливими. Людина може думати, що вона праведна, вона має рацію, що в неї все нормально тільки тому, що вона перебуває в Божій присутності. І в той момент, коли в ній немає внутрішнього стержня, тобто розум не оновлений Словом Божим, вона може наробити дурниць. І багато його дій будуть неправильними. Як це дивно, що може змішуватися Дух Божий і людська плоть в діях дітей Божих!

Згідно Закону, назорей, яким був Самсон, не повинен ні стригти свого волосся, ні пити вина, ні торкатися трупів. Навіщо нам бути такими пунктуальними, адже Самсон стільки подвигів зробив для Господа? Так, він був суддею, він повинен був відомстити цим злобним филистимлянам, це була його місія, його покликання. Так, але не будь-якою ціною.

Як же вплинули неправильні методи досягнення цілі на його життя та служі-

ння? В цю мить, коли він взявся за щелепу (частина трупа), нічого не сталося. Але ці моменти накопичувалися. То він дорогою взяв і вбив лева, а коли повертався, наївся з його трупа меду. Але ж завдяки цьому він загадав загадку, якою відомстив филистимлянам. Алілуя! Це було використано для досягнення мети, але ж доторкався трупа! Потім йому сподобалася одна жінка, потім друга. У нього була одна і та ж проблема: як тільки він чогось хотів, то досягав будь-яким шляхом. Він думав категоріями бажань: хочу меду, хочу щелепою, хочу ось цю жінку, хочу ось цю. І все вдавалося! Помазання просто разуче, але характер нестриманий! І саме тому потерпів крах у житті. Його очі його ж і погубили, їх же він і втратив. Ми кажемо, що його смерть — це подвиг. Так, подвиг, але по смертний, а міг би зробити і більше. Все діло життя згоріло, як солома...

Перед нами багато завдань, перед нами необмежені горизонти. В нас є потреби, які потрібно нести, проблеми, які треба вирішувати, ми прагнемо до високих цілей. Так може, будемо досягати їх, стоячи на святому та праведному місці, але будь-якими методами та шляхами? «Це ж буде успіх сім'ї, церкви, служіння, буде пробудження, десятина... Це ж для Господа! Яка різниця, яким чином воно досягається!» Різниця є, тому що Бога більше цікавить слухняність, аніж жертва. Коли люди йдуть раз за разом на компроміс, то совість, яка спочатку їх винуватила, згодом стає байдужою.

Перемоги осячюю щелепою нам не потрібні. Нам потрібні битви Мечем Слова Божого!

Денис ПОДОРОЖНІЙ,
www.pastor.ru

Іноді перед віруючими, як членами церкви, постає запитання: «Де межі церкви?» Запитання може стосуватися як Вселенської Церкви як тіла Христового, так і місцевої. Якщо стосовно місцевої церкви ці межі встановити легше, то щодо Вселенської можуть вестися бурхливі дискусії. Чи є церква чітко виокремленою структурою, до якої все зовнішнє не має ніякого відношення, чи її вплив, життя та діяльність розповсюджуються далеко за межі церковної огорожі? Наскільки церква є «зачиненою» для зовнішнього світу і наскільки вона може бути «відчиненою»?

Перші розділи Дій святих апостолів розповідають нам про життя першої церкви. Якоюсь мірою вона стала взірцем для усіх віруючих наступних століть. Ось як про це пише євангеліст Лука: «І вони перебували в науці апостольській, та в спільноті братерській, і в ламанні хліба, та в молитвах. А всі віруючі були вкупі, і мали все спільним. І вони продавали маєтки та добра, і всім їх ділили, як кому чого треба було» (Дії 2:42-46). Цей короткий опис дуже чітко передає дух та настрої щойно народженої церкви в Єрусалимі. Люди різних поглядів, виховання, майнового стану, професій раптом створили міцну, «однодушну» сім'ю. Дух та настрої у цій сім'ї був настільки незвичним та особливим, що, як зазначає автор, «зі сторонніх ніхто приставати не важивсь до них, але люд прославляв їх». Тут ми бачимо, що між церквою та тими, хто її ото-

чував, була така велика різниця і така чітка межа, що люди, не знаходячи логічного пояснення цьому феномену, з боязні сторонилися віруючих.

Ще й до сьогодні ми захоплюємося «першою любов'ю» цієї церкви, маючи її за взірець, до якого ми, з гіркою усвідомлюючи це, навряд чи зможемо досягнути.

А втім, мало хто задумується над тим, що такий стан, в якому тоді була єрусалимська церква, не є природнім. Враховуючи ефект П'ятидесятниці, силу Духа Святого, такий порив любові та самозречення є зрозумілим. Але так довго бути не могло. Замкнутість церкви в собі не була у планах Божих. Ревність по Бозі, нові почуття, щоденні чуда та знамена якоюсь мірою відірвали християн від реальності та головного завдання Спасителя: «Ідіть і проповідуйте...» Маєтки, які здобувалися важкою працею, можливо, не одного покоління, продані, громада швидко «з'їла» ці кошти, а що далі?

І тоді церкву Бог повів далі, на вищий щабель досконалості. (Хоча, здається, саме в перші роки церква була найбільш довершеною, але це не так: вже тоді в громаді з'являлися Ананії та Сапфіри, неправильний розподіл їжі та спільного майна, що народило інституцію дияконства). У 8 розділі Дій читаємо: «І утиск великий постав того дня проти єруса-

лимської Церкви, і всі, крім апостолів, розпорошилися по краях юдейських та самарійських». Ми б назвали тих розпорошенців «місіонерами мимоволі», «місіонерами з примусу». Але саме вони зробили перший крок у напрямку світу, який потрібно було спасти. І саме через них в дуже короткі терміни у Європі, Західній Азії, Північній Африці запалали вогнища пробудження, не менш величального та сильного, аніж у Єрусалимі.

Для нас, віруючих двадцять першого сторіччя, стоїть це ж саме завдання: нести Благі Вістку у світ. Замкнутість на собі, на внутрішньо-церковних справах не є ознакою так званої «духовності», швидше навпаки. Іти у світ, розширювати межі Христової Церкви, залишаючись при цьому чистим від світу та гріха — це і є те, до чого нас покликав Христос. Нехай девіз великого місіонера Павла стане девізом кожної спасенної душі: «Я боржник і гелленам і чужоземцям, розумним і немудрим, готовий і вам... звіщати Євангелію» (Рим. 1:14).

Юрій ВАВРИНЮК

МЕЖІ ЦЕРКВИ

БОГОСЛУЖІННЯ, НА ЯКОМУ ВИ НІКОЛИ НЕ ЗАСНЕТЕ

Що виникає у вашій свідомості, коли чуєте слово «богослужіння»?

Може, перед вами картина: вся сім'я зібралася ввечері для молитви і вивчення Слова Божого. Чи ви бачите перед собою літнього, сивого пастора, який стоїть за кафедрою в молитовному будинку. Хтось згадує зустріч молоді на природі, запах вогнища і звуки гітари: «Моя завітна мрія — це небо над Едемом...» Це все можна назвати одним словом — богослужіння. Ми бачимо, розуміємо, що богослужіння може мати різну форму.

Але тут нас підстерігає питання: чи є межа різноманітності форм, чи можемо ми визначити складові богослужіння, які наповнюють будь-яку форму? Тільки відповівши на всі ці запитання, ми зможемо зберегти себе від великої спокуси назвати богослужінням те, що ним не є.

Будь-яке богослужіння — в величому храмі чи у малій групі людей, які вивчають Біблію вдома, — має свій порядок і свою програму. Бог — є Богом порядку — це аксіома. Однак, дуже часто порядок богослужіння стискає час настільки, що присутній тільки має змогу спостерігати за розвитком програми, але не брати участі в тому, що відбувається. Богослужіння — це завжди досвід співучасті. Людина в богослужінні розділяє своє богопізнання і боговідкриття з іншими віруючими. Віруючий на богослужінні поклоняється, він не просто присутній як спостерігач, він учасник. В святилищі Старого Заповіту Бог звертався до народу, використовуючи світло, колір, звук, запах і навіть смак. Всі органи сприйняття вводили людину в

усвідомлення та відчуття присутності Бога. Таким чином, богослужінням ми можемо вважати таку священнодію, кожен елемент якої посилює прагнення людського серця та розуму до Бога і готує всю нашу істоту до єднання з божественним. Людині не дано знати, чи відбудеться ця зустріч. Але в неї є обітниця Божа: «І ви кликатимете до Мене, і підете, і будете молитися Мені, а Я буду прислуховуватися до вас. І будете шукати Мене, і знайдете, коли шукатимете Мене всім своїм серцем. І Я дамся вам знайти Себе...» (Єр. 29:12-14).

Отож, варто зауважити, що в деяких християнських церквах форма богослужіння законсервована, доведена до певного обряду. Визнається тільки один прийнятний порядок богослужіння єдино правильним. Аргументацією найчастіше служить заява: «Так було завжди, так було раніше, і не треба нам нововведень!» І коли встановлена програма суботнього, недільного, молодіжного чи молитовного богослужіння вважається непохитною, найкращою, «канонічною». При цьому забувається, що навіть описаний в Біблії богослужбовий досвід апостольської церкви дуже різнорідний. Ми стикаємося з різноманітністю типів богослужінь.

Модель, яка використовується в більшості протестантських церков, бере початок з кінця XIX і початку XX століття. Ця традиція обумовлена американською релігійною культурою двохсотлітньої давності. Піонери реформації не прагнули проводити служіння так, як їх проводили апостоли. Тож чи повинні ми в

цьому питанні точно наслідувати приклад наших перших церков? Не завжди. Але я хочу зупинитися не стільки на питаннях контекстуалізації богослужіння, скільки визначити основні, суттєві елементи богослужіння, які виявляються щоразу, коли мільйони протестантів в найрізноманітніших культурах збираються для поклоніння Богові. Десь на богослужіннях звучить орган, десь барабани та електрогітари. В одних країнах на церковних лавах сидять строго одягнені чоловіки та жінки, в інших — на землі під пальмами радує око строкатість національного вбрання. І все це — християнське богослужіння, «цілопалення для Господа, пахощі приємні».

«Де двоє чи троє зібрані в ім'я Моє, там Я посеред них». Тільки присутність Бога робить зібрання віруючих істинним богослужінням. Та часто буває, що після богослужіння людина каже: «Сьогодні я особливо відчував присутність Божу, силу Духа Святого. А минулого разу було не дуже...» Від чого це залежить? Чим обумовлена яскравість переживання досвіду богоявлення? Що ми можемо зробити для того, щоб на наших богослужіннях люди переживали істинне значення імені Емануїл — «з нами Бог» — по-справжньому і насичено? Як провести богослужіння, на якому не буде «лаодикійців», які солодко сплять?

Важливо розуміти: богослужіння, перш за все, необхідне не Богу, а нам. Богослужіння не є засобом чи інструментом наближати Бога до нас. Богослужіння не змінює Бога, Який «вчора, сьогодні і навіки Той Самий». Він був з нами вчора,

сьогодні, і буде з нами завтра. Богослужіння змінює нас, таких забудькуватих, таких немічних і непостійних. Ми потребуємо богослужіння для того, щоб ще раз переконалися — Бог реальний, Він з нами. Ми згадуємо, що ми Його образ, Його подоба. Ми торкаємося до істинної реальності і нагадуємо собі, що тут не наш дім, ми мандрівники та прихोждьки, громадяни іншої країни — Царства Небесного. А значить, відповідальним за підготовку та проведення богослужінь варто потурбуватися про те, щоб всі присутні добре усвідомлювали зміст кожної дії: співу, молитви, прославлення, проповіді, благословення. Все, що відбувається в зібранні, набуває істинного змісту тільки тоді, коли людина відчуває присутність Божу зі своїм народом.

В дискусіях про богослужіння найчастіше обговорюється питання доречності використання в богослужінні тих чи інших музичних напрямків, театральних елементів, нетрадиційних форм. І домінують в дискусіях дві крайні позиції: або закликають все змінити, або вимагають залишити все недоторканим. Найімовірніше, що помиляються й ті, й інші, «не знаючи Писань». Христос зустрівся з самарянкою біля колодязя. В очах жінки це була зустріч єврея і самарянки, пророка і грішниці, зіткнулися дві релігійні традиції, два народи, дві форми богопоклоніння. Яка правильна? Христос відповідає: поки що правда на боці юдеїв, але це непринципово, оскільки настане час, і вже настав, «коли істинні поклонники будуть поклонятися Отцю в душі та правді, бо таких поклонників шукає Собі Отець». Форма відступає, коли приходить Дух. І що ще важливіше: будь-яка форма богослужіння може сприяти насиченню людини, якщо вона пробуває в Дусі.

Як досвід спілкування Христа з самарянкою, так і уроки історії показують: якщо ми

поставимо перед собою мету зберегти абсолютно все, як було до нас, то з власної волі чи мимовільно ми повторюватимемо шлях традиційних релігійних систем, таких, як юдейська чи православна. Канонізація форми богослужіння може привести до того, що богослужіння в храмі фактично буде звершуватися священнослужителем, а роль прихожан зведеться мало не до мінімуму. Віруючий приходить свічку поставити, постояти, послухати, помолитися і, мало що зрозумівши з того, що відбувається, піти (ці слова не стосуються до ревних послідовників історичного християнства, які вникають в зміст священнодії). Не можна не зауважити, що в багатьох протестантських громадах віруючі стикаються з тим же, хіба що тільки свічок перед іконами не ставлять. Дедалі важче стає молоді розуміти мову, якою проповідують пастори старшого покоління. Дедалі менше бажання брати участь в богослужінні не тільки присутністю. Деякі пастори стикаються з такими проблемами, як взагалі небажання бути вчителями біблійної школи, проповідувати, брати участь в проведенні богослужінь. Криза богослужбових практик назовні. Змін

вимагає наш час. Але яких змін?

Не бездумні зміни форм, типів ради самих змін. Не сліпе наслідування західних харизматичних церков. Не сумбурна імітація «під культуру», тобто під православно-католицьку традицію богослужбових практик. Вимагаються зміни, перш за все, не в формі, а в Дусі. Ці зміни не в силах здійснити сам пастор чи керівництво братства, як не в силах і протистояти їм. Від церковної ради тут вже нічого не залежить. Зміни в Дусі відбуваються тоді, коли кожен учасник зібрання глибоко на особистому рівні почне переживати досвід Божої присутності. Кожен, хто приходить в Дім Божий, не зможе отримати радості і задоволення від богослужіння, якщо в його свідомості не буде вкорінене розуміння святості часу і місця, в якому являє Себе Господь. Звичайно ж, завдання служителів — нагадувати і вчити цьому віруючих, але досягнути такого розуміння можна тільки завдяки особистим зусиллям, молитовній концентрації, напруженому пошуку і чеканню зустрічі з Вічністю.

Руслан ГУНЬКО
(www.pastor.ru)

Бунтівний монах

Історичні постаті

*Цей монах повинен померти, навіть якби
він був Іваном Хрестителем.
Папа Олександр VI
Риме, ти смертельно хворий! Ти залишив
Бога! Христос, Ти будь моїм пастирем,
моїм папою, моїм єпископом.
З відповіді Савонарола папі Олександр VI*

Одним з реформаторів, який по-новому відкривав для людей біблійні істини, був Джироламо Савонарола. Він по-різному оцінюється істориками: то як пророк, винуватець та мученик невдалої спроби зсередини реформувати римську церкву, то як честюлюбний священик. В будь-якому разі він щиро хотів втілити в життя біблійні принципи.

Батьківщиною Савонарола є Феррара. На початку 15 ст. старовинний рід Савонарола переселився з Падуї у Феррару на запрошення Миколи III, який хотів бачити при своєму дворі відомого лікаря падуанської школи Михайла Савоноролу. У цій сім'ї виховувався син Микола, який займався філософією. Згодом він одружився з дівчиною з багатой дворянської родини Єленою Боунокорзі. І ось у цій сім'ї 21 серпня 1452 року народилася третя дитина, син Ієронім. Хлопчик не був особливо гарним, не відзначався дитячою веселістю і безпечністю, а був серйозною, задумливою і зосередженою дитиною. Достовірно не відомо, де саме здобував освіту Ієронім Савонарола, але

знаємо, що, коли йому було 33 роки, відомий вчений Пікодела Мірандола порекомендував його флорентійському правителю Лоренцо Медичі Прекрасному. В монастирі святого Марка, де Савонарола зупинився, він проводить своїм братам-монахам лекції, де пояснює Святе Письмо. Згодом на ці лекції, які читалися вже не в садку, а в церкві і переросли у проповіді, стало приходити все більше і більше людей. Коли настав Великий піст 1491 року, Савонарола став настільки відомим, що його запросили проповідувати в головній церкві Флоренції. Те, що він говорив про пороки і гріхи свого часу, дуже дратувало багатих людей. І особливо невдоволений ним був сам Лоренцо Медичі, який найняв другого проповідника для протистояння з Савонаролою. Але це нічого не дало, бо простий народ став на сторону Савонарола, і другий проповідник змушений був виїхати в Рим.

Коли Савонаролу обрали настоятелем монастиря святого Марка, монахи сказали йому, що потрібно піти до Лоренцо і подякувати йому за допомогу церкві. Але новий

настоятель сказав, що не Лоренцо його призначив на цю посаду, а Бог, і що він подякує Богу в молитві. Згодом він продав значну частину багатства монастиря і гроші роздав бідним. Він вніс такі зміни у внутрішнє життя общини, що почали говорити про святість і дух служіння монахів. До проведення реформ приєдналися й інші монастирі. І навіть Лоренцо на смертному одрі покликав до себе праведного монаха.

Савонарола зумів зробити Францію союзником своєї країни, коли її правитель Карл VIII хотів завоювати Флоренцію. З того моменту авторитет Савонарола виріс настільки, що флорентійці питали його поради у важливих і складних питаннях своєї країни. За його рекомендацією вони обрали республіканський устрій, він також порекомендував продати золото і срібло для того, щоб надати допомогу бідним. Саме в цей момент реформаторська програма Савонарола принесла найбільші плоди.

Його часто зображають неосвіченим фанатичним монахом, але сам він вважав, що

реформи повинні засновуватися на знаннях. І тому під його керівництвом монахи в монастирі святого Марка вивчали латинську, грецьку, древньоєврейську, арабську і арамейську мови. Він також був переконаний, що розкіш і всі інші речі, які так цінують багаті, не мають ніякого значення і що пристрасть до них є коренем всіх пороків. Тому за його ініціативою періодично проводилося спалення «суєтних речей». На головній площі споруджувалася велика дерев'яна піраміда, під яку клалася солома і дрова, посипані порохом. По боках піраміди люди складали свої «суєтні речі» — одяг, дорогоцінності, перуки, коштовні меблі і тому подібне. Потім все це з піснями на устах підпалювалося. Ці великі багаття ніби заміняли заборонені багаття масляниці.

Падінню Савонороли сприяли політичні обставини.

Папа Олександр VI уклав союз проти Франції, в який ввійшла значна частина італійських і німецьких країн, а також Іспанія. Флоренції було вигідно приєднатися до цього союзу. Але Савонарола вважав, що потрібно бути вірним обіцянкам, які дані Карлу VIII. Папа прийняв ряд різких заходів спочатку проти Савонароли, а потім і стосовно всього міста. Багатьом флорентійцям стало зрозуміло, що через впертість їхнього проповідника, який не хотів порушити обіцянку, вони втрачають значну частину ринку збуту. Особливо боролися з Савонаролою і його політикою багаті люди міста. Його прихильники вважали, що він — пророк, і вимагали від нього чудес, але коли їхні сподівання не виправдалися, то і вони виступили проти нього.

Врешті-решт розлучений натовп увірвався в монастир

святого Марка, схопив, побив Савонаролу і передав його владі. Потрібно було знайти підтвердження звинувачень. Його кілька днів допитували, але найбільше, що могли добитися від нього, це зізнання в тому, що він не може пророкувати майбутнє, на що він ніколи і не претендував. Не змігши висунути проти Савонароли і двох його найближчих помічників ніяких доведених обвинувачень, судді вирішили звинуватити їх як «єретиків і схизматиків». Усіх засудили до смертної кари через спалення. Єдиною милістю до них було те, що спочатку їх повісили, а вже потім спалили тіла, а попіл розвіяли над річкою Арно. Але, незважаючи ні на що, пам'ять про цього реформатора збереглася в серцях людей.

*Підготувала
Наталія ВАВРИНЮК*

Ріст церкви

Як тільки не пояснювали цей вірш з Дій апостолів: «І щоденно до Церкви Господь додавав тих, що спасалися» (2:47). Мене дивує, що ці слова з Писання сьогодні розуміють так, що для Бога важливіша кількість людей в церкві, ніж їхній духовний рівень. Подяка Богові за великі церкви. Ісус також проповідував великим групам людей. В день п'ятидесятниці тисячі людей приєдналося до Церкви. Нічого поганого у великих служіннях немає, рости — це природно для здорового тіла.

Але я бачу попереджувальний вогник, який мерехтить біля небесних воріт. Ріст перетворився нині в догму, і сюди влітаються тілесні мотиви. В погоні за великою кількістю людей йдуть на різноманітні компроміси. Рахування стає важливішим за вміст. Людське марнославство тішить величина церковної громади.

Я бачу, що деякі проповідники ставлять собі за мету створити найбільшу церкву в місті, країні, світі. Ось одна з американських цілей: в Америці повинно бути 2000 церков, які зростають дуже швидкими темпами. Мета — розміри більші, ніж глибина.

Бідний Геден: він, ймовірно, жакливо помилявся, відіславши назад всіх воїнів, які були не надто надійними і не до кінця відданими.

Брати Ісуса радили Йому зробити щось велике перед всім народом, щоб люди дізналися, що Бог з Ним. «Піди звідси, і йди до Юдеї, щоб і учні Твої побачили вчинки Твої, що Ти робиш» (Ів. 7:3). Це саме те, про що турбується плоть. Збудуй щось велике! Зроби щось величне — таке, щоб люди могли побачити твоє помазання і могутність.

Боже, дай нам мужів, які готові трудитися на самоті...

Девід Вілкерсон

Відносини між людьми, країнами і партнерами-співробітниками можуть відрізнятись. Неприйняття людьми відмінностей може привести до «рани у стосунках». Як іноді буває складно зрозуміти один одного, приміром, через культурні відмінності. Але Біблія наводить приклади того, як люди, що дуже різняться між собою, могли прекрасно працювати разом і йти в одному напрямку. **Відмінності існували завжди!** Вони були до Ісуса, під час земного життя Ісуса, після Нього, і тим більше тепер, у наші дні.

Був чоловік, що ходив окремо від апостолів й ім'ям Ісуса робив чудеса (Мр. 9:38). Апостоли були обурені подібним фактом. Але Ісус сказав, щоб вони не перешкоджали йому. Іншими словами: благословіть його і залиште в спокої. Відмінність — це не слабкість, а сила! Люди перешкоджають і говорять: «Ні, ми не дозволимо їм, тому що вони не роблять так само, як ми». Але Ісус думав інакше.

У Тілі Христовому (тобто Церкві) усі члени дуже різні: один — «око»; інший — «вухо»; третій — «палець» чи «рука». Якщо вухо скаже: «Я не хочу бути в цьому тілі вухом, я хочу бути головою!» Чи правильно це? Ні! Саме наші відмінності сприяють тому, що ми доповнюємо один одного. Тому відмінності не є небезпечними, саме завдяки їм ми розширюємо наше мислення, кругозір.

Історично люди розвивалися дуже по-різному. У тому числі і через географічні відмінності. Тривалий час я був у німецькомовній країні, Швейцарії. Там дуже високі альпійські гори. Щоб прийти на богослужіння, потрібно було підніматися високо в гори, це було важко робити. Ті, хто жив в долинах, відрізнялися від тих, хто жив в горах. Це сприяло істотним відмінностям у традиціях, одязі, їжі. Люди жили поруч, але суттєво відрізнялися один від одного, тому що

мало спілкувалися. Коли я спускався в долину, то мені здавалося, що я опинився в іншій культурі, іншій країні, на сторіччя в минулому.

З могутнім стрибком технічного прогресу і можливістю більш тісного спілкування люди отримали можливість бачити дуже багато відмінностей у церквах і християнах. Раптово з'явилося багато всього такого різного, чого не було раніше, і пасторам у церквах доводиться пояснювати, чому вони роблять саме так. Ці відмінності часто впливають на наші стосунки, і, на жаль, не на краще.

Я був Африці, в Гані. Які там служіння! Який рух! Яка радість, оплески! Я знаю ставлення багатьох служителів в Україні до плескання. Може, комусь це буде дивним, але Ісус був на тих богослужіннях в Африці і могутньо діяв!

Я приїхав у Бурунді, країну поруч Гани, де також багато людей звільняється від демонів. Я відвідав багато церков, у тому числі і церкву в місті Керембі. Тоді в ній було 30 тисяч членів, тепер там більше 100 тисяч. Після богослужіння ми обідали разом зі служителями, і пастор мені сказав: «Ви наш почесний гість, я можу вас відверто запитати: що ви думаєте про рукоплескання в церквах?» І відразу сам дав відповідь, що думає, що це не їхня культура, а західна. Я зауважив, що був у сусідній країні — і там так не вважають, і я не думаю, що вони стали так робити тільки тому, що хтось їх цьому навчив із заходу. Вас так багато — і ви можете робити своє, щось нове, не схоже на те, що в сусідів. Можете виражати свою радість якимось інакше. Головне: не дозволяйте відмінностям заважати вашим добрим стосункам і проповіді Євангелії. І в той же час не дозволяйте відмінностям зруйнувати вашу подібність.

Наскільки різними були Іван Христитель і Ісус! Написано, що Іван жив

і проповідував у пустелі. А Ісус ходив по містах і селищах (див. Мт. 9:35). Іван носив одяг з верблюжої шерсті. Можливо, у нього іншого одягу не було. Ісус же був одягнений добре. Коли Його розпинали, четверо солдатів розділили Його одяг між собою (див. Ів. 19:23). Очевидно, що в нього було чотири одиниці одягу, і римські солдати захотіли мати його тому, що він був добротним, а хітон настільки гарний, що про нього кидали жереб. Їжа також була різною: Іван їв сарану і дикий мед, а Ісус навіть був присутнім на весіллях і бенкетах. Але в них були подібності — і саме це важливо! В обох були учні, обоє хрестили (за допомогою учнів), обоє проповідували те саме: покайтеся, тому що наблизилося Царство Боже! Але найголовніше: вони обоє говорили один про одного тільки добре! Іван сказав, що він не гідний розв'язати Його взуття, а Ісус сказав, що немає пророка, народженого жінками, більшого від Івана.

Варто зауважити, що деякі відмінності насправді ними

не є. Наприклад, відмінності в Євангеліях щодо тексту Пілата, написаного на хресті Ісуса. Цей текст був написаний трьома мовами: єврейською, грецькою і латиною. Також усі тексти Євангелій, незважаючи на деякі розходження, доповнюють один одного. Саме всі чотири Євангелії допомагають нам побачити завершену картину.

Я був у багатьох країнах і спостерігав різне розуміння Духа Святого. На тебе зійшов Дух Святий? Чи ти одержав якийсь дар Духа Святого? Чи ти сповнився Духом Святим? Що тобі краще сказати: що ти прийняв Духа Святого чи отримав хрещення Духом? Усі ці біблійні терміни належать кожному християнину. Я зазвичай запитую конкретну

людину, яке для неї найближче переживання Духа Святого? **Зовнішні відмінності не повинні бути різними за своєю внутрішньою сутю.**

Не перешкоджайте тому, хто не проти вас! Я маю на увазі чоловіка, що не ходив з апостолами (див. Лк 9:49). Подумайте про людей, які вас оточують, усуньте непорозуміння. Хороші проповідники найчастіше спілкування починають зі слів про те, що вони не роблять. Проповідь у день П'ятидесятниці починається словами: «Ми не п'яні!» (Дії 2:15).

Один пастор під час проповіді побачив, що люди не сприймають того, про що він говорить. Пастор запитав: «У чому справа?» Йому відповіли, що він сам повинен знати.

10-13 травня 2005 р. у Пущі Водиці під Києвом відбувся семінар за участю 45 делегатів, що представляли різні об'єднання церков України. Семінари проводила група служителів з п'ятидесятницьких церков Швеції на чолі з Раулі Лехтоном. Семінар мав назву «Будуючи Царство Боже разом!»

Гості зауважили, що за останні 90 років шведські церкви виступали як ті, що давали, тобто брали участь в організації нових церков в різних країнах світу як молитовно, так і практично. Сьогодні ситуація докорінно змінилася. Шведські церкви побачили, що сила Духа Святого нині могутньо діє в багатьох країнах світу, а Швеція певною мірою залишається осторонь. Шведські делегати високо оцінили євангельську працю, яку ведуть українські місіонери як у себе вдома, так і в інших країнах. Вони наголосили, що приїхали в Україну, щоб знайти спільність у взаємовідносинах, обговорити майбутню співпрацю і можливості щодо подальшого розвитку та спільного бачення праці в Україні у розбудові Божого Царства.

Спільними зусиллями делегати розробили проект співпраці, для реалізації якого необхідні такі чесноти: чесність, вірність, довіра, бажання співпрацювати, відкритість, прощення. Учасники підтвердили також цінність духовної спільності і молитви у партнерстві. А день 6 листопада 2005 року вибрано днем молитви та посту в церквах України і Швеції за наші церкви і співпрацю.

Пастор не зрозумів. Тоді вони в нього запитали: «Які у тебе стосунки з дружиною?» Він сказав, що в нього все добре. Вони нагадали йому, як він бігав за нею з чимось у руці, а вона кричала, і хтось бачив це через вікно. І отут пастор згадав, що він дійсно бігав, але не за дружиною, а за мишею, і хотів убити не дружину, а мишу. **Усуньте непорозуміння!**

Вибирайте теплі слова, налагоджуючи стосунки. Це зміцнює їх.

Розповідайте все за порядком. Це може пояснити дуже

багато речей. У нас є минуле, що може пояснити багато чого із сьогоднішнього. Петро пішов до язичників і хрестив їх. Але коли він прийшов до апостолів, вони спочатку були з ним не згідні. Апостоли були упевнені, що Бог з ними, і вони праві, і Петро думав так само про себе! Але він не став доводити свою правоту, а спокійно із самого початку пояснив докладно, чому він це зробив. Прийшло загальне розуміння, і вони разом прославили Бога. А що було б, якби він не пояснив усе спочатку?

Відмінності між країнами, церквами, людьми можуть послужити нам на загальне збудування. Якщо ми вміємо

уважно вислухати до кінця, чому ви саме так розумієте ці речі, тоді, зрештою, ми разом прославимо Бога.

Бог сказав Ананії, щоб той пішов до тарсянина Савла (див. Дії 9:11). Ананія не зрозумів і відразу висловив свою незгоду з такою постановкою питання, мотивуючи тим, що він чув від багатьох про цю людину недобрі слова.

Я також за своє життя чув про ту чи іншу людину різне. Це може негативно впливати на відносини. Я часто молюся: «Господи, я від багатьох багато чого чув, але, Господи, що Ти скажеш мені особисто?» І Бог говорить: «Ця людина — моя обрана посудина».

Я відкидаю свої забобони! Бог відкрив Ананії про майбутнє цього брата — несподіваного співробітника. Ананія не уявляв, що Савл може бути його співпрацівником.

Я так радію, що ми разом можемо працювати: Україна і Швеція. Ми різні, але в нас є спільне. Ми — один Божий народ і маємо одне бажання, щоб Царство Боже розширювалося, щоб багато душ прийшло до спасіння. Я вірю, що Бог скаже про відносини України і Швеції не просто, що вони добрі, а дуже добрі.

Фольке СТЕЕН

Статистичні дані

Церкви християн віри євангельської України (станом на 1.01.2005 року)

№ п/п	Область	Кількість церков		Кількість членів церкви	Доми молитви		К-сть служителів	
		Зареєст- ровані	Незареє- стровані		Побудо- вані	Буду- ються	Пастирів	Дия- конів
1.	Вінницька	35	-	727	10	2	30	20
2.	Волинська	172	-	15247	95	21	172	293
3.	Дніпропетровська	55	-	6026	28	12	50	84
4.	Донецька	32	6	3050	31	4	38	46
5.	Житомирська	39	8	1643	16	2	24	37
6.	Закарпатська	39	-	2276	18	14	39	65
7.	Запорізька	32	-	3330	16	3	34	54
8.	Ів-Франківська	21	38	1834	15	2	17	36
9.	м. Київ	9	-	1879	5	-	10	30
10.	Київська	26	-	1300	18	3	26	21
11.	Кіровоградська	55	21	4856	25	8	76	132
12.	Крим	40	-	971	10	5	29	51
13.	Луганська	10	-	157	6	2	10	3
14.	Львівська	78	-	5998	38	17	74	127
15.	Миколаївська	47	-	2867	35	1	23	49
16.	Одеська	61	-	5808	42	9	59	57
17.	Полтавська	41	-	938	28	2	16	14
18.	Рівненська	252	-	26298	189	35	235	592
19.	Сумська	27	-	557	16	1	20	13
20.	Тернопільська	94	-	6041	62	15	85	115
21.	Харківська	43	-	1800	15	-	29	59
22.	Херсонська	31	2	2033	20	3	12	15
23.	Хмельницька	59	-	2290	33	6	28	54
24.	Черкаська	6	-	202	2	2	6	43
25.	Чернівецька	79	-	6319	65	8	49	144
26.	Чернігівська	21	7	641	16	1	17	19
Всього:		1404	82	105088	855	158	1208	2097

**«Коли ж відлучила, то повела його з собою... і
привела до Господнього дому»
1 Сам. 1:24**

Якось за вечерею Джен, наша старша донька, якій щойно виповнилось 18 років, різко сказала:

— Мамо, я більше не хочу слухати твоєї філософії. Ти знаєш, в тебе навіть голос міняється, коли ти починаєш виголошувати свої теорії. Кожної хвилини я можу сказати те, що ти говоритимеш далі.

Відкинувши стілець вбік, я вбігла в спальню і, ридаючи, впала на ліжку. Чому вчив мене Бог на цей раз? Джен завжди була старшою незалежною дитиною в сім'ї, яка завжди все робила по-своєму. Незалежний характер вона мала ще з самого народження, але він завжди був під материнським контролем. Що ж з нею відбувається тепер?

Що з нею зробило вісімнадцятиліття, коли вона юридично стала дорослою людиною?

Потім, страждаючи в душі, я молилась: «Господи, не змінюй Джен. Я знаю, вона підліток, якому потрібно знайти шлях в цьому світі. Зміни мене! Господи, зроби мене такою матір'ю, якою Ти хочеш, щоб я була. О Боже, я знаю, вона дорослішає. Покажи мені, будь ласка, як Ти хочеш, щоб я змінилася!»

Потім настав період заглиблення в свою душу, який тривав 14 місяців...

Без слова

Коли я шукала відповідь на своє запитання в Біблії, Бог вказав мені на принцип з 1 Послання Петра, 3:1-2, який керував моєю зміною і провів

мене через ці важкі 14 місяців. На цей раз мою увагу привернули слова з Писання про те, що ті, хто оточують мене, мають бачити мою чисту богобоязливу поведінку, «щоб і деякі...були приєднані без слова».

Хоча цей вірш стосується відносин чоловіка і дружини, я виявила, що принцип «без слова» чудово діє і стосовно матері і доньки. Я вирішила більше не нав'язувати Джен своїх поглядів. Більше не буде «проповідуючої» матері.

Тримати свої поради при собі, особливо з моїм характером, дуже важко. Тієї ж осені Джен вступила в той самий коледж, в кому вчилась і я. О, як би я могла допомогти їй, хоча б порадою. Але я все ж таки стрималась, не запропонувавши їй ніякої поради. Та вона в ній і не мала потреби. Перемогла її незалежність. Їй самій хотілося перевірити, чого вона варта.

Евелін КРІСТЕНСОН

Звільнити для Господа

Коли першій дитині виповняється 18 і вона вирішує залишити батьківське гніздо, в батьків (особливо в матерів) серце обливається кров'ю. Їхні рани набагато глибші, ніж рани дітей, і заживають вони набагато повільніше. Те, щоб дозволити Джен поїхати з дому, мені далось дуже важко. І як я дякувала Богові за 5 років підготовки до тієї миті, коли нашої наступній дитині виповнилося 18. Моє серце вже не кровоточило так, тому що в мене було 5 років, щоб переглянути своє материнство.

І ось через 8 років я мала найсильніше потрясіння в своєму житті. Якось в неділю, вранці, дружина лікаря з нашої церкви привітала мене, ми розговорились, і раптом вона промовила: «Нещодавно на конференції Християнської Медичної Співки я зустріла вашу доньку Джен, і вона сказала мені, що намагається наслідувати життєву філософію своєї мами».

Ці місяці мовчання зовсім не означали, що я відмовилась від свого заступницького молитовного життя. Коли я молилася за Джейн, я молилася про Божу волю для неї, а не про свою. Замість того, щоб нав'язати їй свою волю, я молилася, щоб Бог змінив її так, як хоче Він, щоб вона змінилась. В боротьбі цього довгого періоду тиші я відкрила для себе глибокий секрет — звільнення.

Звільнена

Мені потрібно було дізнатись, що звільнити — це значить віддати Богу те, що Він дав мені. Так, Джейн була Його подарунком для нас. «Діти — спадщина Господня», говориться в Псалмі 126:3. Хоча ми з Крісом відали її в руки Божі ще до її народження (як ми віддали Йому всіх наших дітей), на цей раз ситуація була іншою. Тут потрібно було повне буквально

зречення — Джейн була повнолітньою. Я почувала себе як Анна, яка віддала відлученого від грудей Самуїла Господу. Це було щось схоже на те, коли лікарі сказали мені, що моя найстарша донька Джуді не буде жити. Моє боріння припинилось лише тоді, коли, молячись за неї, я звільнила її для Бога і Його волі в її житті. Не туга припинилася, а моя боротьба. Я змінилась в той вечір. Я звільнила її для Бога!

Звільнення наших дітей і доручення їх щоденному Божому піклуванню, починаючи з дитячого садочка і до закінчення школи, навчили мене багато чому. Звільнення їх для Божого захисту і керівництва, коли я не могла провести їх до школи, коли мої руки боліли від того, що не можу втримати їх в цьому величезному страшному світі, підготовлювало мене до справжнього звільнення, яке потрібно було зробити в майбутньому.

Звільнення Джейн для Бога посилює мої молитви за неї. Часто те, що я роблю для дитини, дуже мале і дуже пізно. Але Бог завжди зробить правильно і вчасно. Те, що я хочу для дитини, може бути продиктоване егоїстичними мотивами, наприклад, думками про високооплачувану роботу, велику шану, високі оцінки, величезний будинок — про те, що світ ототожнює з успіхом. Але не Бог. Він завжди хоче для них те, що їх найкраще навчить і що зробить їх «очищеним золотом».

Я ніколи не забуду, що сказала мені мама одних підлітків. «Я не хочу, щоб мої діти навчалися в християнському коледжі лише тому, що вони потім поїдуть в іншу країну на місіонерську роботу, як мій брат, і залишать мене в старості саму».

Проводячи молитовний семінар в своїх друзів в Каліфорнії, я спостерігала диво-

вижні зміни, які відбувалися в пастора цієї церкви. Його дружина — гарна, талановита і чарівна господиня — була смертельно хвора раком. Вона завжди підтримувала його в пасторському служінні. Коли я приїхала на семінар, мене відрекомендували найпригніченішому пастору, якого я будь-коли бачила. Після мого виступу про те, як потрібно молитись у відповідності з Божою волею, ми молились малими групами, і в той час сталося чудо. Пастор звільнив свою дружину для Бога і для Божої, а не своєї волі щодо неї. Я не повірила своїм очам, коли побачила його, як він підійшов до кафедри, щоб закінчити заняття молитвою. «Невже ця людина сяє?» — тихенько запитала я подругу. Його лице буквально випромінювало світло, коли він розповідав, посміхаючись, своїй церкві про те, що відбулося. «Він сяє!» — прошепотіла у відповідь вона. Його дружина не змінилась, але змінився її чоловік, який звільнив її.

Нещодавно, розмовляючи з однією жінкою на семінарі, я вислухала історію її чоловіка, який переніс декілька операцій і, за словами лікарів, майже приречений на смерть. Вона розповіла мені про дні і тижні боротьби і бунту проти Бога, про її небажання залишити все так, як є. «Але, — сказала вона, — сталося чудо, коли я звільнила його для Господа. Змінилась я. Закінчилась боротьба». Потім вона додала: «До речі, мій чоловік — це той, з ким ви щойно розмовляли. Він зараз повністю здоровий». Але його оздоровлення не єдине чудо. Те, що вона звільнила свого чоловіка для Бога, є меншим чудом, ніж його оздоровлення.

Коли Господь виховує близьких нам людей, нам важко звільнити їх для Бога. Як ми любимо захищати своїх дітей, чоловіка чи жінку від Божого виховання. Нещодав-

но я розмовляла з жінкою, чоловік якої був в незаконних стосунках з іншою жінкою. Про це стало відомо, і тому він в глибокій депресії. Вона розповіла мені, що просила Бога більше не виховувати його, тому що боялась, що чоловік не перенесе цього. Вона намагалась захистити його від Бога! Я сказала їй, що єдина надія для її чоловіка — щоб вона звільнила його для Бога, для Того, Єдиного, Хто може викрити його гріх, щоб потім її чоловік зміг взяти на себе відповідальність і сповідати свій гріх перед Богом. «Перестань грати роль Бога», — сказала я їй.

Одна місіонерка використала з десяток одноразових хустинок, коли зі сльозами розповідала мені історію, яка сталася. Бог покликав її з чоловіком повернутися у Сполучені Штати, де чоловік міг би трудитися пастором однієї з церков. І поміж риданнями вона розповіла мені, що вони абсолютно впевнені, що на це є воля Божа. «Але, — каже вона, — люди не відпускають нас. Вони кажуть: «Якщо ти місіонер, то це назавжди». Саме ці люди моляться за нас і не віддають нас, щоб Його воля відбулася в нашому житті. Вони хочуть вказувати Богові, де ми маємо Йому служити».

Як ми любимо грати роль Бога в житті інших людей, особливо тих, за яких ми постійно молимося. Але Бог хоче, щоб ми змінились, щоб звільнили їх для Нього і Його волі. Саме так Ісус вчив нас молитися: «Ви ж моліться отак... нехай буде воля Твоя як на небі, так і на землі».

Звільнення наших духовних дітей

Часто ми схильні до того, щоб занадто піклуватися про своїх духовних дітей. Я розповіла керівнику свого телефонного молитовного ланцюжка про міжміську телефонну роз-

мову з жінкою, яка привела до Бога багатьох людей, а тепер вона була фізично і емоційно знеможена від того, що намагалася всіх їх тримати «на плаву». Піклуючись про них, навчаючи, наставляючи, вона сама впала духом від перевтоми.

«Звільни їх для Бога, — порекомендувала я їй. — Дозволь Йому повернути їх тільки тоді, коли Він доручить тобі щось для них зробити».

Наступного дня мені зателефонувала керівник молитовного ланцюжка і сказала: «Ту пораду, яку ви дали цій жінці, я прийняла і для себе. Я зрозуміла, що «годою з ложечки» своїх сусідів, весь час відчуваю повну відповідальність за них. А сама перебуваю під наглядом лікаря і не можу більше витримати від такої перенапруги. Тому я просто звільнила своїх сусідів для Бога. Але я не перестану піклуватися про них. Я не перестану наставляти їх, годувати, я просто не буду грати ролі Бога в їхньому житті».

Діти ніколи не навчаться ходити, якщо дорослі не дозволять їм відірватися від їхніх рук. Молоді християни ніко-

ли не навчаться самотійно ходити, коли ми будемо їх наполегливо нести. Хоча навчання є необхідним в допомозі тим, кого ми привели до Христа, але приходить час, коли ми повинні звільнити їх для вільного польоту з Богом.

Коли ми відмовляємось нав'язувати свою волю нашим близьким, ми міняємось: стаємо більш покірними Божій волі і не вимагаємо виконання нашої волі в їхньому житті. Але в цьому процесі є додаткова нагорода, на яку я не розраховувала і, звичайно ж, якої не шукала. Поки Бог змінював мене, то показував мені ефективність Своїх змін в тих, про кого я тільки молилась, а не «вчила».

Виявилось, що більш ефективно, стояти на колінах в заступницькій молитві за близьким нам людей і дозволити Богу працювати над ними. Так, ефективніше молитися за людей, ніж проповідувати їм, особливо коли ми звільнили їх для Бога, дозволивши Йому відповідати на наші молитви так, як Він захоче.

*З книги
«Господи, зміни мене»*

Закон і благодать

Всіх християн можна поділити на два табори: одні відчувають неволю, інші — свободу. У першому випадку душею керує почуття обов'язку, і вона підкоряється Божому закону через страх бути покараною або чекаючи нагороди. У другому випадку душею керує любов і повна відданість волі Божій. У першому випадку християнин працює за плату, у другому — з любові.

Ці два стани чудово описані апостолом Павлом у Посланні до галатів. У галатійську церкву прийшли якісь єврейські брати, котрі стверджували, що для спасіння потрібно виконувати певні форми і церемонії. Вони намагалися відволікти християн від свободи євангельської. Галати не здійснили жодного морального гріха, але вони вчинили духовний гріх — намагалися замінити віру справами. Почавши у дусі, вони тепер хотіли удосконалитися тілесними шляхами.

Життєвий приклад допоможе нам це краще зрозуміти. Ось два чоловіки, які не крадуть. На вигляд вони однаково чесні, але внутрішньо між ними є істотна різниця. Один за природою нечесний, і йому хочеться красти, але він утримується лише через страх бути покараним. Інший — чесний за природою, і його не примусиш красти навіть за винагороду. Один чесний за духом, інший — лише за плоттю. Отож, суттєве не

те, що людина робить, а якою вона є в дійсності. У Христі Ісусі нічого не варте додержання або недодержання обрядів, а лише «нове створіння».

Апостол Павло був дуже засмучений духовним станом галатійських християн, бо вони забули, що у внутрішньому духовному житті головне — «нове створіння». Вони починали з цього рівня, але «відпали від благодаті» на нижчий рівень, на якому «слабкість букви» заміняла «оновлення духу» (Рим. 7:6). «Ви, що виправдовуєте себе законом, залишилися без Христа, відпали від благодаті»

(Гал. 5:4). Сучасні християни дуже дивуються, як галати могли бути такими догматичними. Але чи ми тепер не є такими? Вони додавали обряди закону, ми додаємо певні постанови, духовну працю, ходіння до церкви, релігійні обряди або щось інше. Яка ж тоді різниця між ними і нами? Ми суворо засуджуємо «єврейську релігію», бо вона робить «даремною благодать Божу» і смерть Христа. Але, боюся, що і в наш час багато що з «єврейської релігії» змішано з християнством так само, як це було в галатійських віруючих, і що благодать Божя стає так само даремною через нашу формальність.

Павло говорить, що закон — це наш «путівник», а не спаситель: він приводить нас до Христа, і після цього він нам не потрібний. «Тому, — він говорить, — ти вже не раб, а син, — І благає нас стояти в цьому непохитно. — Христос для волі нас визволив. Тож стійте в ній та не піддавайтесь знову в ярмо рабства» (Гал. 5:1).

Християни-законники не відкидають Христа, вони намагаються лише щось до Нього додати. Їх розуміння спасіння — це Христос і добрі справи, або Христос і певні релігійні обряди, або ще щось. Вони хороші самі по собі, як результат і плоди спасіння, але додавати щось до Христа, яким би хорошим це не було, означає відкидати повноту Його спасіння і хвалити самих себе. Люди радше підуть на мученицьку самопожертву,

ніж згодяться зайняти місце повної безпомічності. Людина з радістю згодиться бути будь-ким, лише щоб заслужити це власними зусиллями і отримати славу. Тут все, що я роблю, моє: мої зусилля, моя боротьба, моя вірність. Але в істинному християнстві немає місця для самосхвалення, а все у всьому — Христос, ми ж маємо «хвалитися Господом» — нашим Отцем.

Ми — діти Божі, і тому Його спадкоємці. І те, чим ми володіємо, дається нам не через певні заслуги, а у спадщину від нашого Батька. Христос говорить, що якщо ми не будемо як діти, то не зможемо увійти в Царство Небесне. Але неможливо мати дитячий дух, якщо не загине в нас рабський дух.

Уявіть собі, що батьки не будуть давати дитині їжу і одяг, якщо вона якось цього

не заслужить. Тоді зникне вся насолода спілкування між дитиною і батьками. Я знала одну дівчинку, яка ходила по сусідах, шукаючи роботу, щоб заробити собі на одяг, бо в її серце закрався сумнів щодо батьків. Це мало не вбило її батьків, коли вони про це дізналися. Християни, які хочуть отримати спасіння через свої добрі справи і рабську покору Богові, дуже засмучують серце свого Небесного Батька. Коли ми починаємо «працювати за плату» у духовній сфері, ми сходимо з синівської позиції і займаємо місце слуги.

Один слуга, про якого ми читаємо у Біблії, думав, що його хазяїн жорстокий чоловік. Дух неволі приводить нас і тепер до таких думок. Скільки є християн, які схилиють свої шиї під тягар Христовий як під тягар неволі і,

читаючи Його слова про те, що Його тягар є легкий, як казку, йдуть далі, не підозрюючи, що це істина! Справді, так глибоко вкоренилося у церкві поняття, що християнське життя свого роду рабство, що кожного разу, коли якісь діти Божі починають ходити «у волі», вони відразу ж починають думати, що щось неправильно з ними, бо їм це не видається «хрестом». Це так само, коли б дружина подумала, що, мабуть, щось не так у її любові до чоловіка, бо, бачте, зауважила, що все, що вона робить для нього, є для неї насолодою, а не випробуванням!

Іноді мені здається, що весь секрет християнського життя можна простежити на прикладі взаємостосунків батьків і дітей. Все, що потрібно для нас, — просто вірити, що Бог — такий же добрий Отець, як

Закон каже: «Роби це — і будеш жити».	Благодать каже: «Живи і тоді будеш діяти».
Закон каже: «Заплати мені за те, що ти винний».	Благодать каже: «Я щиро тобі все прощаю».
Закон каже: «Створи собі нове серце і новий дух».	Благодать каже: «Нове серце Я дам вам і новий дух вкаду в вас».
Закон каже: «Полюби Господа усім серцем, всією душею, і всім розумінням».	Благодать каже: «У тому любов, що не ми полюбили Бога, але що Він полюбив нас».
Закон каже: «Проклятий, хто не намагається виконувати всі слова закону цього»	Благодать каже: «Блаженний, кому прощенні беззаконня, і чиї гріхи покриті!»
Закон каже: «Покарання за гріх — смерть».	Благодать каже: «Дар Божий — життя вічне у Христі Ісусі, Господі нашому».
Закон вимагає святості.	Благодать дає святість.
Закон каже: «Роби».	Благодать каже: «Зроблено».
Закон вимагає примусового служіння раба.	Благодать приймає служіння з любові, як сина вільного.
Закон дає благословення і нагороду за слухняність.	Благодать вважає послух результатом благословень.
Закон встановлює день відпочинку у кінці робочого тижня.	Благодать встановлює його на початку тижня.
Закон каже: «Якщо...»	Благодать каже: «Тому».
Закон було дано для приборкування слабкої людини.	Благодать дана, щоб дати волю новій людині.
За законом спасіння є нагородою.	Через благодать спасіння дарується.

найкращий, ідеальний земний батько, і що взаємовідносини віруючого з Ним такі ж, як дитини зі своїм батьком на землі. Дітям досить знати, що їхній батько має все необхідне для них, і це набагато краще, ніж якби все було у їхньому власному розпорядженні, бо у такому разі воно могло б загубитися. Так само християнин не має потреби зберігати всі духовні скарби. Набагато краще, якщо їхній скарб зберігається у Христі і щоб при потребі вони одержували його безпосередньо з Його рук. Бог зробив Його для нас «мудрістю від Бога, — праведністю ж і освяченням, і відкупленням» (1 Кор. 1:30), і поза Ним ми нічого не маємо.

Якщо люди відносно мало знайомі одне з одним, вони вважають, що незручно приймати дорогі подарунки. Але якщо вони об'єднані у душі союзом щирої любові, тоді якими б цінними подарунки не були, вони без вагання і почуття обов'язку будуть прийняті. Цей принцип діє і в духовному житті. Коли віруючі живуть далеко від Бога, їм важко прийняти великі подарунки від Нього. Вони почувають себе надто недостойними, такими, що не заслуговують таких подарунків. І навіть тоді, коли Він буквально кладе благословення на їхню голову, їх оманлива покірність не дозволяє їм побачити його і взяти.

Але коли віруючі наближаються до Господа настільки, щоб відчувати істинний дух усинювання, вони готові прийняти із захопленням усі блага, які Він приготував для них, і не мають почуття незручності від цього. Вони тоді виявляють, що Він намагається так само, як і батьки, вилити все благо на Своїх дітей і що насправді все належить їм, бо вони Христові, а Христос — Божий.

Дехто часом відкриває, як велику таємницю, життя, за-

ховане із Христом у Бозі, ніби це щось дивне і таємне, не зрозуміле для звичайних людей. Але цей контраст між неволею і свободою робить все дуже ясным. Просто дізнатися, що ми тепер «не-раби», а «сини», і увійти на практиці до блаженної переваги цих взаємовідносин. Усім зрозуміло, що таке бути дитиною. У цьому немає нічого таємного. Бог вжив порівняння Батька з дітьми свідомо, маючи на увазі все, що цей зв'язок передбачає. І тому ті, хто знає Його як Свого Небесного Отця, знають цей секрет. Вони — спадкоємці свого Отця і можуть черпати із скарбниці все потрібне для своїх сьогоднішніх потреб. Тому їх молитви будуть дуже простими. «Господи, — скажуть вони, — я Твоє дитя, і мені потрібне те і те». Він відповість: «Дитя моє, все твоє у Христі, приходь і бери все, що потрібно».

Там, де судові виконавці — чесні люди, спадкоємцям маєтку немає потреби «боротися за успадкування». Судових виконавців призначають не для чого, щоб не допустити спадкоємців до маєтку, а щоб допомогти успадкувати його. Іноді мені здається, що християни вважають Господа тим, хто прийшов, щоб не пустити їх до спадщини, а не тим, хто прийшов, щоб ввести їх у спадщину. Як мало вони розуміють, що така думка засмучує і безчестить Його.

Це від того, що християни-легалісти, не знаючи істини про свої відносини з Богом як дітей і батька і не розуміючи Його батьківського серця перебувають у рабстві. Коли вони зрозуміють цю істину, дух неволі стає неприйнятним для них. Наша воля, відповідно, повинна впливати із нашої здатності розуміти Божі думки і наміри щодо нас.

Які ж у такому разі маємо факти? Якщо він призвав нас лише для того, щоб бути слугами, тоді віруючі, чие життя

сповнене тяжкої неволі, праві. Але якщо Він закликав нас бути дітьми і спадкоємцями, якщо ми Його друзі, Його брати, Його наречена, — то як сумно, що ми під ярмом поневолення, як би набожно це ярмо не виглядало.

Думка про поневолення вкрай неприйнятна у будь-яких істинних і чесних взаємовідносинах і, звичайно, повинна бути ще більш неприйнятна у небесних взаємовідносинах. Це не перешкоджає нещасній поневоленій душі увійти у вічний небесний спокій, але я впевнена, що вони потраплять у сумне становище душ, яке описане в Першому посланні св. апостола Павла до коринтян (3:11-15). Всі справи їхні згорять, і вони матимуть втрати, але самі спасуться так, як із вогню.

«На таких немає закону» (Гал. 5:23), — звіщає Божий вирок щодо всіх, хто живе і ходить за Духом, і ви знайдете блаженне підтвердження цьому у вашому власному житті, якщо лише відкладете будь-які свої зусилля і всяку самовпевненість і пустите Христа жити в вас, діяти в вас і бути вашим внутрішнім життям.

Людина, яка живе силою внутрішнього благочестя, не перебуває під поневоленням зовнішнього закону праведності. Але той, кого стримує лише зовнішній закон, є невільником закону. Перший виконує закон у своїй душі — і тому вільний. Другий повстає проти закону у своїй душі — і тому поневолений.

Як би я хотіла, щоб кожне дитя Боже пізнало визволення, щоб Христос міг «здійснювати в вас Своє благословення» і щоб через закон Духа Життя у Ньому Самому позбавив усякого іншого закону, що може вас поневолити.

Ганна Вітал Сміт.
З книги «Секрет щасливого християнського життя»

Наше інтерв'ю

Віктор Клець: «Євангельська праця — вельми клопітка і одразу не видно того, що хотілося б»

Весною 2003 р. Віктор Клець був обраний старшим пресвітером Об'єднання церков ХВЕ Сумської області. Нещодавно з ним зустрівся наш кореспондент.

— Вікторе Віталійовичу, чи поліпшилася можливість щодо євангелізаційної праці на Сумщині після виборів Президента?

— Раніше в Сумах не було такої широкої можливості для євангелізації. Наприклад, ми просили владу, щоб надали місце для встановлення євангелізаційного намету, але нам категорично відмовили. Тепер сподіваємось, що нова влада в цьому питанні піде нам назустріч.

З настанням «нової доби» після виборів Президента в нашій державі і, беручи до уваги те, що на даний час переважна більшість служителів, що працюють в церквах, молоді люди, які закінчили біблійні коледжі, місіонерські школи, я вважаю, що у нас є великі перспективи для праці зі створення нових церков в населених пунктах Сумщини.

Голова нашої обласної адміністрації, не приховуючи своєї позиції, висловлював своє позитивне ставлення до віри в Бога. Тому є надія на те, що керівництво області піде назустріч поширенню євангелізаційної праці серед населення Сумщини. Якщо влада противиться — то працювати дуже важко, але якщо йде назустріч — то це відкриває великі перспективи і мож-

ливості для праці в цьому напрямку. Хоча, звичайно, у нас є і свої недоліки. У нас для успіху все-таки ще недостатня кількість працівників. Але сподіваємось на те, що духовна робота в області буде звершуватись і надалі. Я тут розпочав працювати ще з 1992 р. з місією «Голос надії». І дякувати Господу, через її старання було організовано в Сумщині 21 церкву. А взагалі, в Сумщині тепер працює 20 місіонерів, які офіційно підтримують зв'язок з місією «Голос надії». В області вже є 27 зареєстрованих церков, що входять до складу ЦХВЕУ (більше 560 чоловік). Найбільшою громадою в Сумській області вважається церква в м. Конотопі, в якій нараховується 91 душа. У церкві в м. Сумах — 70 чоловік. Але я вбачаю тенденцію до зростання. Ми дякуємо Богу за невеличкий дім молитви, що нам вдалося придбати з самого початку в досить гарному місці Сум. Одна кімната у нас відведена для обласної канцелярії. Якщо в перспективі праця буде йти добре, люди будуть прибавлятися, то будемо брати в Сумах земельну ділянку і будувати дім молитви. На це потрібно великі фінанси, і якщо в цьому буде потреба, то ми будемо стукати в небесну

канцелярію і Господь допоможе. У Нього є кошти, ми віримо.

— У вас проводяться конференції, навчання?

— Так, у нас був семінар, його проводив Анатолій Кліновський. Ми запрошували представників з усіх церков області — і в сумському домі молитви пройшов семінар на тему: «Сповідь». Крім того, ми проводимо молодіжні конференції і організовуємо регіональні богослужіння. На них з'їжджаються представники 3-4 районів, і в одній із церков проводяться такі зібрання. Вже такі зустрічі відбулися в Конотопі, Глухові, Сумах, Ямполі і в Охтирці.

— Які на сьогодні найбільш ефективні способи придбання людей для Христа?

— Існують різні можливості для того, щоб проповідувати. Інколи здається: вже стільки роботи проведено, і результат повинен бути, а його не видно. Тоді задаєш питання: «Чому, Господи?» Євангельська праця — вельми клопітка, і одразу не видно того, що хотілося б. До нас у церкву приходять люди, але хотілося б, щоб їх було більше. Я вважаю, що особливу увагу потрібно приділити індивідуальній євангелізації. Членам

церкви потрібно самим йти до своїх сусідів, знайомих, співробітників і розповідати їм про Бога. Саме в цьому я бачаю успіх евангелізації.

Говорячи про співвідношення між вкладеними затратами і її результатами, потрібно зауважити, що воно не однозначне. Наприклад, за 12 років нашого служіння на Сумщині, в Конотопській церкві налічувалось 120 членів, хоча на даний момент там є всього 91 чоловік. Це зумовлено тим, що деякі люди перейшли в інші церкви, дехто емігрував в Америку, дехто помер. Але скільки б людей не було, нам все одно здається, що їх ще досить мало. Якщо брати до уваги те, що

цінність однієї душі вища, ніж всі скарби землі, то результати є.

— **Які ваші плани на майбутнє?**

— Ми ставимо перед собою завдання, щоб в кожному районі відкрити церкву. В Сумській області 17 районів.

— **Які у вас є молитовні потреби?**

— Наша область потребує духовних працівників. Можливо, є такі брати, які б хотіли до нас переїхати працювати, то ми просимо Бога, щоб Він потурбував їх і вислав працівників в Сумську область. Також потрібно молитись за тих служителів, які вже тут працюють, щоб Гос-

подь допоміг їм вирішити всі питання, пов'язані з переселенням, щоб вони могли придбати житло і влаштуватись.

У житті я ніколи не відчував себе лідером — ні в школі, ні в училищі. Але, відносно віри в Бога, у мене завжди, з самого початку, була особлива ревність, і ради Господа я був готовий на все. І Бог мене благословляв у цьому.

**Розмовляв
Геннадій АНДРОСОВ**

Від редакції: Просимо молитися за Віктора Клеця, за його працю та сім'ю (у нього семеро дітей), щоб Господь вирішив питання спільного проживання з сім'єю (його сім'я проживає в Луцьку).

Свідчення

Мене змалку тягнуло до церкви

Я народився старшим у віруючій родині, в селі Лісове, що на Волині. Нас у батьків було 8 дітей. У той час у нашому селі дому молитви не було, тому мої батьки разом з групою віруючих ходили на недільні зібрання до церкви в сусіднє село Будки, що знаходилось недалеко від нас. Там була велика гарна церква, членами якої були віруючі з 5 чи 6 окружних сіл, згодом, у 1982 році, у цій церкві я прийняв водне хрещення і став її членом.

В церкву я ходив переважно з дідушем. Мені подобалось, як там чудово співав хор і чомусь з самого дитинства мене до неї тягнуло. Моя мама також любила співати християнські пісні. Вона співала їх постійно і вранці, і вдень (тепер такого чомусь не спостерігається). І це мені також подобалось.

В той час, в 1970 році, вільно придбати Біблію можливості не було. Але моїй ма-

тері віруючі давали читати Євангелію. Пізніше нам її хтось подарував. Ця книга була без обкладинки з потертими сторінками, на яких не було видно всіх літер. Вона була для нас дуже дорогою.

Але з самого дитинства і потім, навчаючись в школі, я товаришував з дітьми з невіруючих сімей. Невіруючими були також деякі наші родичі — дядьки і тітки. І це на мене якоюсь мірою впливало. І тому, підростаючи, я не думав, що буду віруючим. Але з часом, коли став більше розуміти деякі речі, я почав молитися і усвідомлювати, що є Бог, Який мене чує. І тоді, коли мені було 12 років, і я навчався в 5 класі, до мене прийшло переконання: бути віруючим.

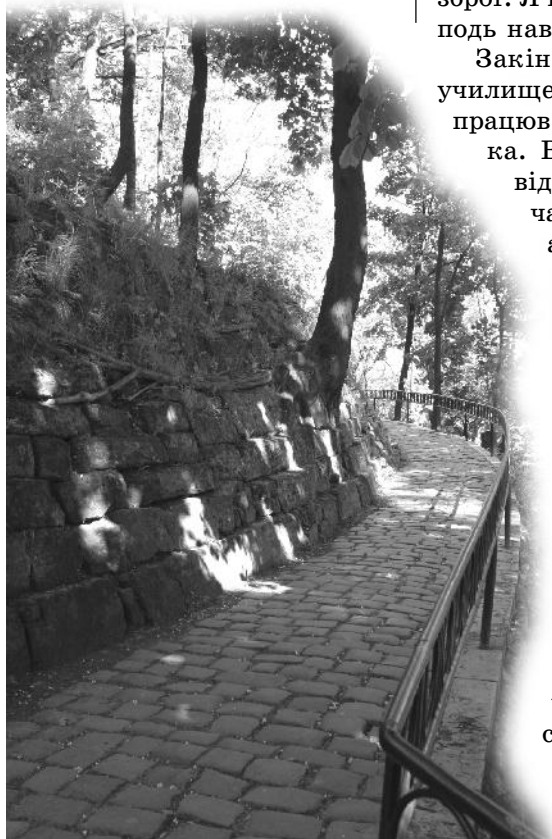
Поштовхом до цього переконання, можливо, були деякі життєві ситуації, які стали мені відомі пізніше. У моєму житті був такий випадок. Одного разу, коли я був ще немовлям, сусідська дівчинка

колисала мене в колисці. На той час вона почала тільки ходити до школи. Але так трапилось, що колиска перекинулася. Всі ті речі, що були в колисці, мене накрили, і я почав задихатися. Дівчинка злякалась і побігла додому. Моя мама цього не бачила, але у той саму мить її чомусь потягнуло в ту кімнату, де я був. Коли вона все це побачила і підняла колиску, я був майже мертвим. Але моя мама молилася за мене, і завдяки її молитвам я залишився жити.

Пізніше, коли мені було десь років 6 і до школи я ще не ходив, у моєму житті був ще один випадок, коли Господь спас мене від смерті. Якось одного весняного ранку, коли ще був приморозок, я разом зі своїми двома друзями (вони були братами) вирішив піти погратися на болоті. Ми зайшли досить далеко. Коли повертались назад, все порозтавало і канави наповнились водою. Тоді старший

хлопець свого молодшого брата переніс через всі небезпечні місця. І вони пішли далі. А я залишився сам, і мені нічого не залишалося, як обходити все самому. І ось я натрапив на одну копанку, яка була залита водою настільки, що не було видно ні її початку, ні кінця. Коли я почав йти по тій воді, то трапилось те, чого я не чекав. Я почав тонути. Але якась надзвичайна сила виштовхнула мене наверх. Тоді я схопився за якийсь кущ, і тримаючись за нього, виліз із води. Мокрий і зляканий я добрався додому, до якого треба було йти з кілометр. Тепер я розумію, що то Божа рука мене оберігала з самого мого дитинства.

Крім того, поштовою до мого свідомого рішення служити Богу послужило те, що я, будучи дитиною, відвідував недільну школу. В нашій церкві віруючі дівчата організовували молодь і займалися з дітьми. І під час цих занять, в 12-річному віці, до мене прийшло таке переконання — бути віруючим.

У школі нам забороняли йти до церкви, тому що тоді був атеїстичний час. Нам знижували за це оцінки, але ми все одно йшли. Коли я навчався у 8 класі, директор школи декілька разів пропонував мені заповнити анкету для вступу в комсомол, вказуючи при цьому на перспективи такого рішення. Але я відмовився. І причиною тому було не те, що я так був навчений батьками (до речі сказати: батьки ніколи не нав'язували мені своїх думок), а те, що я був переконаний в іншому: я хотів служити Богу. В той час ми разом з молоддю церкви збиралися на молодіжні вечірні зібрання, співали пісні, розповідали вірші, їздили на служіння в інші села і таким способом досить активно проводили час.

Після закінчення 8 класу я пішов вчитися на столяра в СІПТУ № 8, в м. Любомль. Там я навчався 2 роки. В цьому училищі була військова підготовка, і мені також доводилось відстоювати свої християнські погляди відносно зброї. Я вважаю, що Сам Господь навчав мене цьому.

Закінчивши з відзнакою училище в Любомулі, я пішов працювати в ПМК м. Луцька. В цьому місті я відвідував церкву. В той час молодь була дуже активною й ініціативною. Молодіжний керівник організовував молодь церкви для допомоги престарілим людям і вдовам. У той час мені не було ще й 18 років, але ми разом з хлопцями працювали в позаробочий час, і за це нам по п'ятницях давали відгули. Ми збиралися по 5 чоловік і їздили по селах допомагати нужденним людям.

В 1983 році мене призвали в

армію. Я попав служити в Підмосков'я. Згодом, для проходження курсу молодого бійця, мене завезли в м. Одінцово і там почали готувати до прийняття присяги. Зі всієї кількості солдат 20 чоловік були християнами. Всім солдатам видавалися макети автоматів, і вони йшли на тактичні заняття. А нам, хто відмовився приймати присягу і брати зброю, дали завдання — мити казарми. Після такого випробування, на другий день, із 20 залишилось стійких 9 чоловік. Через декілька днів керівництво вирішило ускладнити наше життя і, хоча без зброї, вигнало нас на тактичні заняття. Спочатку, поки ці заняття проходили у солдат зі зброєю, ми повинні були бути в кущах і спостерігати за ними. Тоді, користуючись нагодою, ми молилися до Бога. А потім всі 4 роти невірнучих солдат лежали на плацу і дивились, як нас, 9 чоловік, ганяли за повною програмою — ми бігали, долаючи всі перешкоди. Вони думали, що після цього ми здамося і будемо приймати присягу, але, не зважаючи на всі ці обставини, всі погрози, ми трималися свого переконання, яке дав нам Бог.

Через деякий час нас розподілили по військових частинах. Трьох із нас повезли в м. Саратов. Там ми познайомились з полковником Пилипенком, який був керуючим над військами «стройбату». При зустрічі з нами він сказав: «Хорошие ребята. Мы таких знаем. Они добросовестно выполняют работу». І довідавшись про те, що я — водій, пообіцяв мені дати роботу за спеціальністю. Потім нас направили в частину і розподілили по ротах.

Але тут знову почалися випробування. Нас викликали в штаб, і командир кричав: «Богомолам ніякої машини! Будете працювати на базі КТС,

де розгружають цемент і щебінь!» Після цієї розмови нас відразу туди направили. Там ми розвантажували вагони з цементом, щебенем, з картоплею. Але одного разу в нашу частину приїхав полковник Пилипенко. Побачивши нас, він поцікавився нашими долями. Дізнавшись про те, що ми працюємо на КТС, він розпорядився, щоб мене направили в автомобільну роту на стажування водієм, а Володю — на тракториста. Так і сталося. Отже, і в ті часи були люди, яких Бог використовував для того, щоб пом'якшити життя віруючих людей.

Але, коли ми були на стажуванні, до нас почали приїжджати представники із КДБ. Нас викликали «на килим», погрожували і всілякими способами переконували в тому, щоб ми відвернулися від віри в Бога.

Одного разу зібрали всю частину в клубі і, викликавши нас, один почав кричати: «Это шкурники! Они специально присяги не принимают. А кого мне в Афганистан направит? Да если что, они ещё будут вам в спину стрелять». Після цього я почав хвилюватися. Думав, що після такої розмови мені доведеться і перед солдатами відповідати за свою віру в Бога. Але після цих зборів до мене підійшов командир взводу, старшина, який був віком трохи старшим за мене, і сказав: «Слушай, ты в этом стоял и теперь не сдавайся. Стой до конца. Мы тебя не оставим. Мы тебя поддержим. Молись. А если ты запатаешься и сейчас сдашься, тебя сами солдаты возненавидят». Цими словами він дуже мене підбадьорив. Я навіть не чекав такої реакції. Я вірю, що це Сам Господь через нього проговорив.

У 1985 році, після закін-

чення служби, я повернувся додому. Ми постійно молилися, щоб Господь дарував свободу для проповіді Євангелії і щоб благословив тих, хто сидить у тюрмах і дав їм твердість. Згодом я поїхав на заробітки в Курську область. Там працював будівельником. В неділю їздили по селах проводити євангелізації, відвідували баптистські церкви. Потім по декілька чоловік збиралися по хатах, там проповідували і свідчили людям. Це був дуже гарний час. І сьогодні мені дуже приємно згадувати про таку можливість розповідати людям про Христа.

Коли настала свобода, я вже мав машину і разом з молоддю їздив на євангелізації. У нас в м. Луцьку є велика церква, вона розділена на діляниці. І разом з молоддю нашої діляниці я їздив проводити євангелізації по Волинській області, їздили навіть у Білорусію.

Одного разу заступник директора місії «Голос надії» запропонував мені попрацювати в місії. Праця полягала в тому, щоб організовувати євангелізації. Він знав про те, що я це робив і мав якийсь певний досвід. Ми порадилися з дружиною, і я дав згоду. Ми вважали, що повинні це робити. Ця справа була мені дуже близькою, я любив її і люблю тепер. Так з 1992 року я став працювати в місії «Голос надії». Я дуже задоволений працею в цій місії. Коли я прийшов туди працювати, існувала всього одна євангелізаційна група. Моїм завданням було організовувати євангелізації — домовлятися з владою, щоб вона дозволила проводити зібрання, шукати місце, приміщення для їх проведення, розклеювати афіші, запрошувати лю-

дей і проводити євангелізації у селах і містах Волинської області. Пізніше в мої обов'язки ввійшла відповідальність за місіонерську і євангельську працю та організацію нових церков на Сумщині. Вперше проводити тут євангелізацію я приїхав у 1992 році. Це було в місті Конотопі. Спочатку з Луцька в Конотоп на декілька днів я їздив поїздом «Ковель-Москва». Приїжджав у п'ятницю ввечері, проводив зібрання — і повертався в м. Луцьк. З часом, 1 раз на 2 місяці почав приїжджати разом з групами. Ми проводили євангелізації, водне хрещення, привозили гуманітарну допомогу і демонстрували фільм «Ісус». Але потім виникла потреба в місіонері. І я запросив на цю працю Олександра Устимчука. Раніше ми з ним працювали на будівництві в одному кооперативі в м. Луцьку і були членами однієї церкви. На той час я працював в місії, а він роботи не мав. І тоді, в 1993 році, я йому запропонував поїхати працювати на Сумщину. Це була наша перша місіонерська точка, з якої почала поширюватись праця по всій області. Потім ми проводили євангелізації в Кролевіці, Глухові, Ямполі і Ромнах. Для праці в м. Ромнах я запросив Василя Ярошенка. І так поширювалась Добра Новина на Сумщині.

За своє християнське життя мені довелося проповідувати в багатьох місцях України. Я був у Черкасах, в Луганській, Чернігівській і Полтавській областях, в Польщі. Разом з групою «Маяк спасіння» проводили євангелізації в Болгарії і Німеччині.

Віктор КЛЕЦЬ

Ми переходимо від сили до сили, коли переходимо від переживання до переживання.

Яків ЛЕВЕН

Зустріч з цікавою людиною

«Чудо Боже в Україні».

27 років потому

Женя Поліщук для багатьох християн в Україні відома тим, що отримала чудесне зцілення у 1978 р. Факт чуда Божого мусили визнати навіть атеїсти. Про це чудо не раз розповідала радіопередача Івана Зінчика. Саме під його редакцією вийшла книжечка «Чудо Боже в Україні», яка перевидавалася багато разів. У першому номері «Благовісника», який побачив світ у 1992 році, також публікувалося свідчення сестри Жені.

Нашим читачам буде цікаво знати, як зараз складається життя цієї жінки, яка, пройшовши через горнило тяжких випробувань, переслідувань, зберегла віру в Бога, завдяки їй отримала перемогу і для багатьох є прикладом. Не раз доводилося чути запитання: «Чи здорова вона зараз?» Одразу даємо відповідь: «Здорова і прекрасно себе почуває!» Їй зараз 72 роки, вона проживає у Сполучених Штатах. Саме там з нею нещодавно зустрівся наш кореспондент.

США) запросив нас з чоловіком і Серьожею (молодшим сином) до Америки. Нам майже всі казали, що наші спроби даремні: все одно нам у консульстві візи не дадуть. Але я вірила Богу. І нам дали візу на півроку і в той самий день ми взяли квитки.

Вже під кінець нашого перебування в Америці через перекладача розповіла одній американській сім'ї про те чудо, що Бог зробив у моєму житті. Господаря звали Яків, він запитав, чи не хотіли б ми залишитися в Америці. Я відповіла: «Як Богу буде угодно». Він відповів, що Бог йому у відкритті сказав допомогти це зробити. Так і сталося: він все зробив, ми й одного центу не заплатили. Я описала все про своє життя, про чудо зцілення, а пе-

Коли мене Бог зцілив у 1978 р., я одразу про це багато свідчила по церквах. Це було дуже не до вподоби ворогу душ людських. Кадебісти задумували не раз мене знищити. Але Бог завжди рятував. Я 10 років не могла ніде вільно з'являтися, згідно відкриття Духа Святого переховувалася в Казахстані, Естонії. На початку 90-х років вже була відносна свобода для віруючих в Україні, а мені Бог через пророка відкрив, що диявол хоче мене все одно знищити, але Бог збереже. Я продовжувала свідчити по церквах про своє чудесне зцілення. Пригадую декілька останніх євангелізаційних зібрань в Україні. Коли ми були у Вінниці у 1994 р., тоді Бог чудово благословив одне зібрання. Ще я стояла біля мікрофону, як один чоловік підійшов до кафедри і запи-

тав мене: «Котрий ти раз це все розповідаєш?» А я йому зустрічне запитання: «А котрий ти раз це все слухаєш?» Він аж закипів від злості, підбіг до апаратури і, висмикнувши шнура, відключив апаратуру. З кулаками він кинувся до мене, але присутні захистили.

Колись Бог мені сказав: «Ти, дочко Моя, будеш за кордоном і далеко за кордоном, бо це влаштовую Я!» Ми тоді не уявляли, як це може статися. Але прийшов час, і у 1995 році Олександр Поплавський (який проживав в

Зі спогадів

Мені довелося бути біля Івана Зінчика в останні дні його життя. Він сказав:

— Відчуваю, що скоро буду помирати. Прошу вас не плакати.

У мене сльози відразу покотилися, я відвернулася трошки, щоб їх витерти, а він каже:

— Женю, повернися до мене така, яка є. Чого ти плачеш? Хіба ти не віриш, куди я піду?

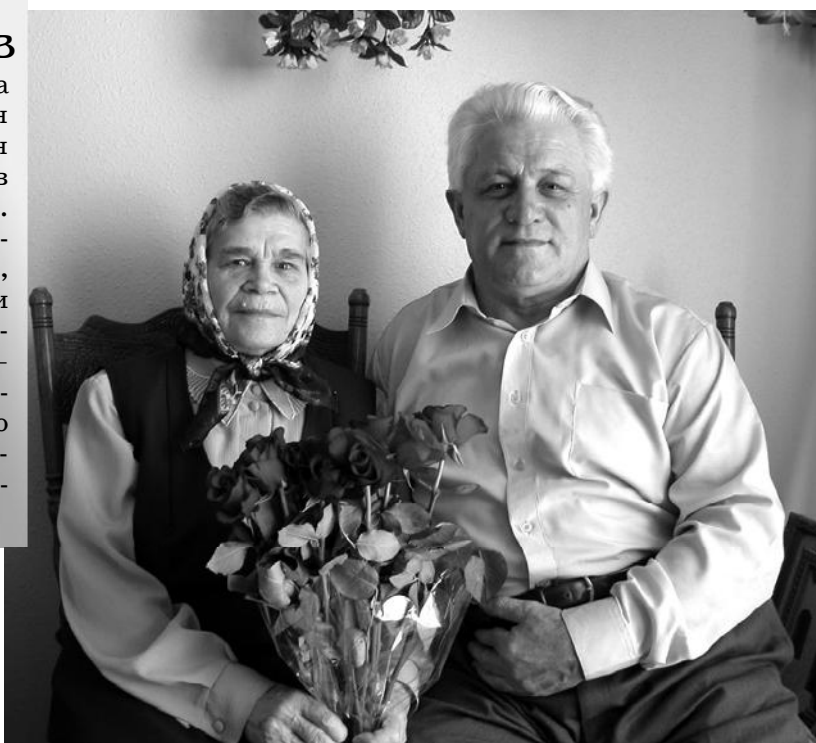
— Вірю, та хотілося б, щоб ви ще побули з нами тут, на цій землі.

— Як я помру, щоб ніхто не плакав, а щоб ви моє тіло провадили з піснею «Гора Сіон — гора святая, престол там Господа стоїть!»

Ми так і зробили на його прохання.

Зі спогадів

Коли я була в Закарпатті на євангелізації, нас узяв на обід Іван Хрипта. До мене підійшов один малий хлопчина і каже, що я в свідченні сказала одну неправду. «Скажи, що саме, я буду каятися». — «Ви в свідченні сказали, що у вас зубів не було. А як ви співали, я заглянув до рота і побачив, що у вас гарні зуби». — «Що неможливо людям, можливо Богу! А як людям можливо мені зуби вставити, то вони й устали». — «А-а, тепер я зрозумів», — відповів хлопчина.

рекладач все переклав на англійську мову і передав у консульство. Консул при зустрічі зі мною запитав, чи справді мене так чудесно Бог оздоровив. Я сказала, що так. Він каже: «Підними руку і поклянись». Я кажу, що не буду клястися. Він посміхнувся і каже: «Бачу, що віруюча, бо інші клянуться про що завгодно і не лише одну руку, а дві готові піднімати...»

За ці роки перебування в Америці, мені довелося проіхати багато слов'янських

церков. Доводилося бути і в американських церквах (жаль, що мало досвідчених перекладачів). Після мого свідчення деякі казали, що вони навіть і не знали, що Бог робить такі чудеса, вони ходили до церкви, щоб тільки час провести. До цих пір ми отримуємо листи, я часто молюся за різні потреби інших

людей, і Бог дає відповіді! Бог дає здоров'я, і зараз, буває, дві години свідчу і навіть води не ковтну. Якщо ми трудимось для Бога, Бог дає сили і здоров'я. Як Бог дозволить, то ще приїдемо в Україну, хотілося б побувати саме на сході, де зараз організовуються нові церкви і де люди ще мало знають про чудеса Божі.

Зцілення Жені Поліщук

Здавалося б, що Євгенію Поліщук (або, як її часто називали, сестру Женю) представляти немає потреби. Її знали майже всі українські (і не тільки) віруючі радянських часів. Те, що Бог зробив у її житті, набуло такого резонансу, що навіть влада змушена була якимсь чином реагувати на це. Тим не менше, публікуючи невелику замітку про теперішнє життя сестри Жені, ми вважаємо за доречне познайомити читача з її свідченням хоча б у скороченому варіанті. Для молодого покоління і для новонавернених це, за влучними словами відомого радіопроповідника Івана Зінчика, «чудо Боже в Україні», можливо, і маловідоме. Тому пропонуємо коротку розповідь про одне з багатьох чуд, якими Господь обдарує людей.

Це сталося від важкої фізичної праці. Я жила в селі, працювала на фермі. Багато носила важкого, часто була під дощем на полі. Від того пошкодився хребет, почав рости

горб. Згодом мені стало важко ходити, а потім і зовсім злягла. Мої ноги повисихали, закрутилися одна за одну, зігнулися в колінах і притислися до грудей так, що я не

могла їсти. На моїй голові все волосся випало. Я не могла самотійно їсти, мене мама з ложечки годувала, поїла, бо руки мої лише в ліктях згиналися.

Деякий час я лежала в Острозькій районній лікарні. Потім мене відправили в Рівненську обласну. Звідти хотіли відвезти до Києва в дослідний інститут. Але коли приїхав професор, то оглянувши мене, відмовився забрати до Києва через безнадійність мого стану. Мене відправили додому, мотивуючи тим, щоб я відпочила від ліків і лікарні. Але я чудово розуміла, що вони хочуть якось мене

позбутися, бо за мною потрібно було доглядати як за дитиною — і все одно безрезультатно. У виписці написали вирок: «Лікуванню не підлягає». Мені надавали обезболюючих уколів, загорнули в простирадло, поклали на носилки і повезли. Вдома медсестра швидко розгорнула мене, послухала серце і швидко попрямувала до дверей. Мені ставало все гірше і гірше. Всі думали, що я буду помирати. Прийшли мої друзі, стали молитися за мене — і болі мої стихли, я прийшла до тями. Брати підвелися з колін і кажуть: «Женю, ми бачимо, що ти будеш помирати, скажи нам щось добре на кінець, ти йдеш додому, а ми залишаємось, побажай нам щось». Я була така скорчена, що ледве промовила: «Не можу». Але мене наповнив Святий Дух — і я стала голосно співати. Тоді Бог проговорив до мене: «Дочко моя, ти не відійдеш, поки не побачиш Моєї слави тут на землі». Я кажу: «Господи, я не розумію що Ти сказав. Я знаю, що Твою славу побачу але ж там, на небі, якщо буду вірною до кінця». А Бог відповідає: «На землі». Тоді я не знала, яким чином я зможу її побачити.

Дуже часто мене відвідували мої друзі. Одного разу підходить брат до мене, Бог наповнює його Святим Духом і він говорить: «Чого ти, дитино моя, готуєшся до переходу? Ні. Ще своїми очима будеш бачити, як люди будуть йти і навіть бігти до твого дому, щоб побачити, що зробив Господь!» Я знову кажу: «Господи, я знову не розумію, що Ти маєш на увазі. Але дай мені віри і сили бути покірною перед Тобою».

Коли я лежала, закінчився термін моєї інвалідності. Оскільки я не могла поїхати в

лікарню, щоб поновити першу групу інвалідності, то ми попрохали лікарів приїхати до нас, щоб вони мене обстежили. Довго вони не погоджувалися, бо казали: «Яка там Поліщучка! Вона ж давно померла». Але їх почала турбувати місцева влада, то вони приїхали. Я прошу їх: «Візьміть мене до лікарні, нехай моя мама трохи перепочине, їй важко». Лікар встала і каже: «Не ображайся, Женю, але немає сенсу тебе брати до лікарні. Ми й інші лікарі не в змозі допомогти тобі. Ти повинна лежати тут, доки не...» Я продовжила: «Доки не помру?»

Коли лікарі поїхали, я почала себе картати: стільки вже лежала, нікого не просила, щоб за мене молилися, а тут не проявила терпіння і просилася до лікарні...

А через три роки, сьомого місяця, дев'ятнадцятого числа, о четвертій годині Господь поставив мене на ноги.

За всі роки хвороби мені декілька разів снився сон, ніби о сьомій годині вечора буде якась зміна. Я готувалася до цього. Хотіла, щоб тоді біля мене була мама, щоб втішити її, розповісти віршик, помолитися з нею, передати її старість в Господні руки.

Середа... Ще з ночі якимось по-іншому я себе почуваю. Якись дивні відчуття в мене. Я зрозуміла, що це день мого переходу до неба. Я молилась, щоб Бог дав братам сили поламати мої кості, щоб мене поклали рівно в труну.

До мене приїхали два брати. Вони підійшли до мого ліжка і питають: «Сестро, а скільки ти вже хворієш?» Я кажу: «Скоро вже буде п'ять років». Я не рахувала тих років, коли я ще могла з одної кімнати в іншу пересуватися на милицях. А вони кажуть:

«А хіба ж ти не віриш, що Бог може тебе оздоровити?» Я кажу: «Вірю». А вони: «Не віриш!» Я трохи подумала і кажу: «Вірю!» Вони кажуть: «Хто вірить, той здоровий, а хто не вірить, той ось...» Брат взяв Біблію і щось ще почав говорити, а я кричу: «Моліться скоріше!» Брат питає: «Ти віриш, що коли ми будемо молитися, то Бог тебе оздоровить?» Я кажу: «Вірю, вірю, молись швидше». Вони поклали на мене руки і стали молитися. І в той момент я схопилася на ноги і стала дуже кричати. Мама стояла на колінах в куточку і молилася, а коли це все побачила — на колінах приповзла до мене, обняла мої ноги і почала цілувати. Я за всі роки своєї хвороби не відчувала свого тіла, а коли мамина сльоза впала на мої коліна, я відчула її. В той час, коли мене Бог зціляв, я не відчувала ніякого болю, але присутні говорили, що мої кості дуже тріщали.

Сусідка, яка це бачила, побігла по селі з криком, щоб йшли подивитися на чудо, яке створив Господь. І тоді справділося те, що колись мені говорив Господь. Багато людей бігли до мого дому побачити те, що робить Бог.

В мене були лікарі. Вони не могли повірити в те, що бачили. Забрали мене в районну лікарню на обстеження, але змушені були швидко мене відпустити, тому що я була цілком здоровою.

Мені хочеться, щоб сьогодні наші серця стали широкими, щоб ми все могли сприйняти, щоб ми іменем Бога хвалились. Розкрийте ваші серця, дайте волю Духові Святому, хай нас Бог благословить, хай примножить віру в кожному серці. І буде прославлений наш Бог!

Тільки за допомогою терпіння ми вчимося терпіти, як за допомогою плавальних рухів ми вчимося плавати і ніхто не навчиться страждати без терпіння.

Чарльз СПЕРДЖЕН

Бог взяв тебе зі світу, звільнив від світу, від його принципів і пожадливостей з єдиною метою — щоб повернути тебе знову в світ. Я розумію, що це звучить трохи дивно. Ми звикли розуміти, що Бог взяв нас зі світу тільки з одною метою: врятувати і звільнити від нього, і поселити в вічних оселях Його Царства на небесах. Але це далеко не все. Бог взяв нас зі світу з єдиною метою: змінити нас, відродити, проявити Свій образ через нас і повернути нас у світ — в попереднє, в колишнє середовище, в якому ми жили раніше в гріхах, щоб показати різницю між нами і людьми світу. На жаль, сьогодні в наших колах побутує інше поняття. Ми настроєні більш егоїстично, ми думаємо тільки про себе і про особисте спасіння. Я не хочу нікому дорікати, але я повинен говорити відкрито і прямо. Уяви собі спортсмена (це дуже хороша ілюстрація нашого християнського життя), який пробіг коло по біговій доріжці, переплутав місця стартової і фінішної ліній, і замість того, щоб бігти до фінішу, зупинив свій біг на лінії старту. Чи не те саме відбувається сьогодні в християнському світі? Одержавши духовне і водне хрещення, ми фінішуємо. Ми нібито досягнули мети, народившись від води і Духа, впевнившись у власному спасінні, ми переможно закінчуємо біг. Все — досягли! Наші імена записані в Книзі життя, і це все, що мені потрібно. Я спасений! Та не розуміємо, що це не фініш — це старт, і ми, на превеликий жаль, переплутали їх місцями.

Саме це сталося в житті Мойсея. Бог взяв його, гордого, бундючного, свавільного, з Єгипту, і — відродив його природу. Він довгі роки, десятиліття працював над його особистістю, щоб повернути в Єгипет. Навіщо? Повернути іншою людиною, яка прийде і скаже: «Єгова послав мене!», покаже славу і силу Бога, під Іменем Якого він приходить, виведе і звільнить мільйони людей з рабства гріха, рабства Єгипту. Це те, чого Бог хоче від нас. Для чого Він прийшов у світ? Він прийшов у світ, щоб принести на землю небесну атмосферу, щоб поділитися нею, щоб показати, що є

інше життя, є Бог, є прощення, є влаштоване внутрішнє життя, коли тебе не мучить совість чи гріхи минулого. Навіщо все це потрібно? Щоб воля Отця, яка на небі, була й на землі. Він вчив так молитися, Він хотів цього. Було б несправедливо самому насолоджуватися славою Божою, ніколи цим не поділившись з іншими. Це несправедливо і надто егоїстично: спастися самому і не послужити іншим тим спасінням, яким Бог послужив для нас. Тому Ісус вчив молитися і говорив:

Олександр ШЕВЧЕНКО

Зі світу у світ або Сім періодів життя Мойсея

«Воля Божа нехай буде на землі, як і на небі».

Отже, ми взяті Богом зі світу з двох головних причин: по-перше, щоб бути спасенними і звільненими від світу, бути воістину вільними від світської залежності; по-друге, щоб отримати повне спорядження і повернутися в світ новими людьми.

Господь зацікавлений в тому, щоб світ побачив різницю, щоб не жалюгідне християнство підлаштовувалося під світські поняття, стилі одягу та все інше, що пропонує світська культура, але щоб християнин був викликом і навмисно показував різницю, навмисно демонстрував і рекламував, що є інше життя, що є інший духовний стан і зовнішня поведінка, що є Бог, здатний відродити і змінити людину.

Христос казав: «Ви — світло для світу». Місто, яке стоїть на вершині гори, не може сховатися — його всі бачать. Він каже, що свічку не ховають під посудиною. Як добре нам у спілкуванні святих! Звичайно, добре ходити у світлі, мати спілкування один з одним, бути омитими Кров'ю Ісуса Христа, але призначення свічки — світити всім у домі, проганяти темряву, а це означає не просто стояти під ковпаком, закритися в церкві, це означає — свідомо, демонстративно світити всім в домі, показувати різницю, боротися з усякою темрявою і будь-яким вираженням зла.

Я хочу детально розглянути історію життя цієї диво-

вижної людини — Мойсея. Ми зупинимось на семи пунктах, які були в його долі.

«Вірою Мойсей, як родився, переховувався батьками своїми три місяці, бо вони бачили, що гарне дитя, і не злякались наказу царевого. Вірою Мойсей, коли виріс, відрікся зватися сином дочки фараонової. Він хотів краще страждати з народом Божим, аніж мати дочасну гріховну потіху. Він наругу Христову вважав за більше багатство, ніж скарби єгипетські, бо він озирався на Божу нагороду. Вірою він покинув Єгипет, не злякавшись гніву царевого, бо він був непохитний, як той, хто Невидимого бачить. Вірою справив він Пасху й покроплення крові, щоб їх не торкнувся той, хто погубив первороджених. Вірою вони перейшли Червоне море, немов суходолом, на що спокусившись, єгиптяни, потопились» (Євр. 11:23-29).

Я хочу звернути вашу увагу на сім дієслів, сім дій, які були в житті Мойсея. Я називаю їх сімома періодами його життя. Вони послідовні, і важливо дотримуватися цієї послідовності, яку Дух Святий продиктував людині, яка писала Послання до євреїв.

Отже, перше — він переховувався, друге — він відрікся називатися єгиптянином, третє — він захотів страждати, четверте — наругу вважав багатством, п'яте — покинув Єгипет, шосте — справив Пасху, сьоме — перейшов Червоне море.

Зауваж: всі ці події відбувалися винятково з віри. Тобто людська віра в Боже призначення — ось ключ, ось суть, ось основа всього. Віра в те, що ти вибраний, що Бог має для тебе долю, план, що Він написав для тебе біографію,

коли тебе ще не було, віра в Боже призначення для людського життя повністю перемінює людське життя. Ти не зможеш жити без віри. Якщо живеш логікою, здоровим глуздом, покладаєшся на знайомства, на людей, їхні думки і поняття, ти не можеш рухатися. До того часу, поки будеш догоджати чи то собі, чи близьким, чи родичам, ти не зможеш рухатися. Без віри в Бога догодити Богові неможливо. Наша мета — догодити Богові, а догодити Богові — це вірити в Нього абсолютно, як дитина, кинутися в Його обійми і знати, що Він достатньо сильний і мудрий, щоб провести нас важкими лабіринтами життя. Але в нас більше віри в себе, ніж в нашого Бога. Ми залишаємо запасний вихід, говорячи: «Боже, я тобі довіряю», а в свідомості — безліч думок про те, як вийти з цієї ситуації. Але Біблія говорить: «Проклятий той чоловік, що надію кладе на людину» (Єр. 17:5). Абсолютна довіра Богу — це те єдине, що буде рухати нами, що, так би мовити, розв'язує руки Богу: людина вірить в Нього. Бог стає абсолютно щедрим і всемогутнім в її житті, в житті людини віруючої.

Отже, 23-й вірш: «Вірою Мойсей, як родився, переховувався батьками своїми три місяці». Так, вірою батьків, не Мойсея. В такому віці (від місяця до 3-х місяців) від Мойсея абсолютно нічого не залежало, але він народився в сім'ї віруючих батьків, і це дуже важливо. Багато хто цьому не надає значення, але це справді важливо: народитися в сім'ї, де батьки вірять у всемогутність Бога. Це є свого роду знаменням твого вибрання. Якщо ти народився в сім'ї, де вірять у всемогутнього Бога і сповідують Його, то ти маєш привілей. Мойсей народився саме в такій атмосфері.

Отже, віра і хоробрість — це те, на чому я хочу зупини-

Олександр ШЕВЧЕНКО,
теле-, радіопроповідник,
ведучий телепрограми «Угол»

тися. Віра і страх не можуть жити разом. Батьки вірою в Боже провидіння пішли проти царського повеління. Написано: «Не злякалися наказу царевого». Віра витісняє страх і дає впевненість, що Бог зробить все якнайкраще. Це передалося генами Мойсею від батьків, як ми говоримо, «з молоком матері». Теологічну освіту можна отримати в коледжі, але передати віру в істинного живого Бога можна тільки від серця до серця, тому роль батьків надзвичайно важлива. Павло пише в Посланні до Тимофія: «Я згадую твою нелицемірну віру, яка спершу перебувала в бабусі твоїй Лоді та в матері твоїй Евнікії, певний, що вона і в тобі» (2 Тим. 1:5). Іншими словами, це та сама віра, яка була в твоєму минулому поколінні, і передалася тобі. Якщо ти народився в сім'ї, де визнають Бога, моляться Богу, вірять істинному і живому Богу, приймай це як знамення того, що ти вибраний.

Перший крок в житті Мойсея: він народився в сім'ї віруючих батьків і їхньою вірою був збережений від світу, від Єгипту, від смерті.

Другий крок, на якому ми зупинимося, записаний в 24-му вірші: «Вірою Мойсей, коли виріс, відрікся називатися сином дочки фараонової». Вірою він доріс до такого стану, коли зміг відмовитися від кращого становища. На той час Єгипет був однією із наймогутніших держав. Віра зростила Мойсея до такого стану, коли він всередині свого ества сказав: «Я відмовляюся бути і називатися сином дочки фараонової!» Чому? Навіщо? Який в цьому зміст? Ми розуміємо, що Єгипет, або світ, приречений, що він зі своїми пожадливістями минає. Ми всі розуміємо, що тільки на території Божій ми врятуємось. Але запам'ятай, що тільки віра може підняти людину на той рівень, коли вона виросте вище всіх мате-

ріальних благ і побачить очима віри переваги духовного і вічного. І тільки віра, яка підніме людину на такий рівень, дасть їй сили і зможе спонукати її відмовитися від нинішніх благ, щоб мати блага в майбутньому. Саме це сталося в житті Мойсея. Цього не можна навчити, не можна примусити так чинити, не можна вирвати світ з наших сердець. Тільки віра може привести нас, як Мойсея, до того стану, що ми зможемо відмовитися від земних благ.

В житті Мойсея відбулася велика перемога, коли він відмовився називатися сином дочки фараона. Ця відмова від світу, від Єгипту, від очевидних матеріальних благ відбувається в основному з двох причин. По-перше, коли людина усвідомлює неможливість поєднання одного з другим. Було б ніби непогано жити в Єгипті, бути фараоном і вірити в Боже призначення щодо свого життя, любити свій народ і вірити в майбутнє рабського Ізраїлю. Але це, на жаль, несумісне. Коли людина вірою досягла того стану, коли вона розуміє, що Бог і світ — несумісні поняття, вона постає перед вибором, і чим далі людина може бачити

свою вірою, тим правильніші вона зробить висновки. Так, як зробив це Мойсей. Він відмовився від привілею бути фараоном Єгипту. По-друге, через перевагу вічного над тимчасовим, духовного над тілесним, Божого над людським, людина вибирає те, що переважає. І саме віра показує їй ту перевагу. Віра підняла Мойсея на той п'єдестал, де він не був засліплений своєю влаштованістю, своїм успіхом, своїм становищем, а міг очима віри глянути за горизонт, за ту мету, за якою висихають мумії фараонів і зникають величезні імперії. Погляд віри, посланий Духом Святим в серце Мойсея, відкрив йому майбутнє Ізраїлю, який сьогодні ще у рабстві. Мойсей більше вірив у славне майбутнє рабського Ізраїлю, ніж у славне теперішнє Єгипту. Чому? Тому що він дивився очима віри, він дивився на воздаяння. Він не був короткозорим матеріалістом, який відчуває ґрунт під своїми ногами. Все минає, все тимчасове, залишається тільки Боже призначення для твого життя. Вхопися за це, знайди це і дивися на це очима віри. І ти не будеш обманутий у своєму житті.

В минулому столітті, коли Америка переживала хвилю всезагального духовного пробудження, був звичай займати для інших місця в церкві. Одного недільного ранку 19-річний Муді йшов по проходу церкви, ведучи за собою групу тих, кого прийнято називати «покидьками суспільства». За ним було закріплено чотири лавки і він вирішив заповнити їх цими людьми, які також потребували духовного відродження. Приймавши заклик Спасителя «Йди!» до себе особисто, Муді став буквально тим, хто, вийшовши на дороги, збирав всіх, кого знайшов, злих і добрих (див. Мт. 22:10).

Невіруючі вважають, що якщо вони збудували чудове приміщення дому молитви, повісили на ньому табличку, помістили запрошення в газеті, то невіруючі натовпами прийдуть на служіння. Так не буває.

Якщо ми хочемо привести когось до Господа, ми повинні самі прийти до них, поділитися з ними Доброю Новиною і привести їх в церкву. Як сумно, коли наші сусіди не знають Доброї Новини, тому що ми їм не сказали! Не думайте, що заклик Христа «йти» стосується тільки місіонерів, які працюють в далеких країнах. Кожна дитина Божа зобов'язана нести людям евангельську вістку про спасіння. І в цьому плані ми несемо відповідальність за своїх родичів, друзів і знайомих. Ми повинні шукати способів, як засвідчити їм про Христа. Саме ми повинні піти — і привести їх!

Відмова від чогось відбувається на основі переваги одного над іншим і ґрунтується на пріоритетах. Саме про це пише апостол Павло в Посланні до филип'ян: «Якщо хтось інший думає, що він може мати надію на тіло, то тим більше я: обрізаний восьмого дня, з роду Ізраїлю, з коліна Веніаміна, євреї з євреїв, відносно Закону — фарисей. За ревністю — гонитель Церкви, за правдою законною — бездоганний» (4:6). Це його переваги, це те, що відрізняло його від інших людей, що піднімало його авторитет, це те рідкісне, чим не всі володіли. А далі він каже: «Але те, що для мене було надбанням, то ради Христа я за втрату вважав» (4:7). Павло розумів, що перед ним стоїть вибір, і він повинен вибрати щось одне. Він не може свої переваги принести до Ісуса і приєднати їх до Нього. Він розуміє, що повинен чимось пожертвувати. Далі він пише: «То ж усе я вважаю за ніщо ради переваги пізнання Христа Ісуса, Господа мого...» Тобто Павло побачив перевагу пізнання Ісуса Христа над своїми надбаннями, зрозумів, що неможливо сумістити свої нагороди, пріоритети, медалі, з пізнанням Бога. Він бачив перевагу в тому, щоб пізнати Бога, «для Якого відрікся від усього, і вважає все за сміття, щоб придбати Христа». Ради переваги Христа він свідомо зробив цей вибір.

У Мойсея також були всі переваги, але побачивши перевагу в тому, що доля Ізраїлю накреслена в Бога, він вибирає рабську долю свого народу і відмовляється від успішного, «благословенного», так би мовити, Єгипту. Якщо ти цього не побачиш, якщо ти особи́сто в молитві не зможеш побачити переваги, які дані тобі в майбутньому від Бога і навіть тепер через віру в Бога, ти ніколи не зможеш відмовитися від Єгипту, від світу. Вирвати його від тебе не вда-

ється. Світ зовні здається влаштованим, і тілесні люди не бачать смислу в тому, що зробив Мойсей. Вони називають божевіллям, безрозсудством, коли християнин лишає матеріальні блага ради незрозуміло чого. Ми дивимося різними очима, і ще потрібно розібратися, хто сліпий, а хто прозрів. Коли Ісав прийшов з ловів і його шлунок вимагав їжі, то Яків поклав на терези вибору первородство і гарячу смачну страву, сказавши: «Вибирай!» Первородство — це твоя перевага наді мною, ти народився першим, ти первородний син. Ала ця «сліпа» людина просто продала своє первородство, не побачивши переваги. Він був звичайним матеріалістом і не дивився далі насичення тіла. Уяви, як може вбити нас наш матеріалізм! А подивися на наслідки! За одну страву людина відмовилася від первородства, яке давало всі права на благословення. А подивися далі: наскільки оправдане все те, що заховане у вірі в Бога!

Я бачив, як тисячі людей виходять на заклик присвятитися Богу. Коли звучить проповідь віри і людям вдається побачити хоч трохи очима віри, вони йдуть юрбами і віддають свої серця Господу. Але це посвячення дуже часто не вдається з однієї-єдиної причини — немає відречення від світу. Ми не можемо однією рукою триматися за світ, а другою дотягнутися до Бога до Його покликання і призначення для нашого життя. Не можемо, як би щиро ми цього не прагнули! Ми повинні відректися від світу і вибрати ту долю, яку Бог визначив для нас. Це вибір, і ти його не зробиш доти, доки віра тобі не покаже ті переваги, які ти маєш в Бозі.

— Хочеш йти за Христом? — Так, звичайно, хочу! — Але є ціна цього — ти повинен спочатку відректися від себе. Хочеш бути Його учнем? — Так, звичайно, хочу! — Але ти

повинен взяти хрест. — Хочеш зберегти душу? — Хочу, хочу! Хочу зберегти свою душу доти, доки мене не зустріне вічність! — Тоді погуби її сьогодні. Хочеш мати скорб на небі? Продай маєток і роздай вбогим. Хочеш бути великим? Стань рабом. Хочеш приносити багато плоду? Будь готовий до чистки, а це боляче. Хочеш придбати хоч декотро для Бога? Стань всім для всіх. Хочеш сили Христової? Вмій хвалитися немочами. Хочеш надзвичайності відкриттів, які були в апостола Павла? А згідний на жало в плоть? Чи хочеш бути пророком? А згідний бути неприйнятим на батьківщині? Чи твоє становище в оточенні твоїх друзів настільки важливе, що ти скажеш: «Ні, я не хочу бути пророком, якщо така висока ціна цього служіння!» Хочеш говорити правду? Вчися одержувати ляпаси. Хочеш бути коронованим славою? Вмій носити терновий вінець. Хочеш мати владу в словах? Відмовся від брехні і лестоштів. Ми ніколи не досягнемо ніяких результатів в Бозі і в служінні Йому, якщо спочатку не погодимося платити ціну, не відречемося від світу, від себе і свого світського авторитету. Хочеш бути прославленими в Бога? Ти повинен втратити все, чим нас нагородив світ, і тоді Бог почне діяти.

Третій період життя Мойсея, записаний автором Послання до євреїв, звучить так: «Мойсей краще захотів страждати з народом Божим, ніж мати тимчасову гріховну насолоду в Єгипті». Тимчасова гріховна насолода... Мойсей розуміє, що вічне — це те, чим нагородить його Бог. Віра наділяє людину певною мудрістю, і вона бачить, що краще для неї. Вона бачить, що доцільно тимчасово страждати, але вічно торжествувати, ніж тимчасово насолоджуватися гріхом і вічно терпіти жорстоке покарання. Хто хоче стражда-

ти? Тільки людина віри, яка зможе заглянути за межу страждань і побачити вічну славу, яка приходить після цих страждань. Отож, цей третій період в житті Мойсея дуже важливий, тому що без цього вибору, без особистого бажання людини Сам Бог нічого не зможе зробити в її житті. Бог ніколи не буде насилувати волю людини і не буде діяти проти її волі. Так, ми не хочемо зайвих проблем. Так, нам зручно, ми влаштувалися. Так, ми боїмося струсів, ми боїмося змін, такий надійний ґрунт під нашими ногами. Навіщо зміни?! Я буду тихенько молитися Богові, я буду тихенько вірити, але я боюся серйозних змін, які можуть прийти в моє життя.

Мойсей захотів страждати. Саме на цьому етапі багато християн зупинилися. Ми зупинилися, ми не впускаємо Бога за цю межу. Ще до цьо-

го ми якось зробили крок, ми відмовилися від світу, але ми не впускаємо Бога далі. Ми не повністю віддаємося в Його руки. Ми боїмося, що Господь почне нас трусити і багато що буде ламатися.

Дорога людино, якщо ти бажаєш, щоб Бог серйозно взявся за тебе, будь ласка, не бійся. Зрозумій, що Він зацікавлений в тобі більше, ніж ти сам в собі зацікавлений. Скажи Господу: «Господи, я дозволяю тобі робити все, що Ти хочеш у моєму житті. Я повністю довіряюся Тобі. Як би ти не повів мене, я не просто прошу того, чого я хочу, а саме того, чого Ти хочеш досягнути в мені. Може, це хрест, може, — страждання чи смерть, але не як я хочу, але як Ти. Я віддаю себе у Твої руки».

Так, почнуться струси, формування правильного мислення, будуть ламатися кістки

розуміння, які неправильно зрослися, будуть ламатися старі кістки традицій, авторитетів, які ти росли та міцніли роками. Так, буде боляче, буде серйозне формування твого мислення і твоєї особистості, навіть, якщо ти все життя віруючий — дозволь Богові ступити за цю межу. Я свідчу тобі сьогодні перед Богом: якщо ти дозволиш Богові взятися за тебе — ти зможеш засвідчити про великі зміни у своєму житті. Не бійся цього! Ти потрібен Богові не з твоїми поняттями: світськими, єгипетськими чи релігійними. Ти потрібен Богові з Його поняттями. Отож, забажай цього — це буде дозволом для Бога, коли ти скажеш: «Я хочу». Мойсей захотів. Це був наступний крок в його житті і в його серці. Мойсей захотів того, чого хоче Бог.

(Закінчення в наступному номері)

Фотопроповідь

Ось такі «вуста правди» можна зустріти на київських вулицях. Всього за 5 гривень чудо-автомат, у який ви наважитесь просунути руку, видасть вам усю інформацію про ваше майбутнє. Виявляється, вона записана у вас на руці — треба лише вміти її розшифрувати. Просто і геніально. Незрозумілим залишається інше. Незважаючи на величезні досягнення науки, інтелектуальність сучасної цивілізації, більшість людей у своєму мисленні залишаються на дикунському рівні. Пригадується ще зі шкільної лави нам доводили, що віра у гадання та різні магичні ритуали були притаманні людству на його зародкових етапах, мовляв, через страх перед таємницями природи. Тепер ця таємниця успішно відкриваються, уже і в космос добралися, а бажання простягнути руку для гадання залишилося. Правда, тепер це робиться по-сучасному. Дивним є те, що люди, не вірячи біблійним істинам, які реально змінюють життя, через які мільйони отримали спасіння та переміну життя, сліпо вірять шарлатанським «вустам правди». А до слів Того, Хто «є правда, істинна та життя», ставляться скептично. І їхнє майбутнє вгадати неважко: Біблія недвозначно каже, що участь ворожбитів та чародіїв — в озері вогненному.

Зображення у Божому храмі

У нашій церкві на стіні висять картини: Розп'ятий Христос, Пастир добрий, «Ось стою біля дверей і стукаю...» та інші. В інших церквах також бачив картини. Чи такі церкви є духовними? Я читав одну книжечку, де було написано, що зображення на стіні в домі молитви є гріхом. А ще останнім часом в церквах продають календарики, закладки, листівки з різними зображеннями Христа. Що ви скажете на це? Чи є це гріхом?

Петро Прядко,
Дніпропетровська область.

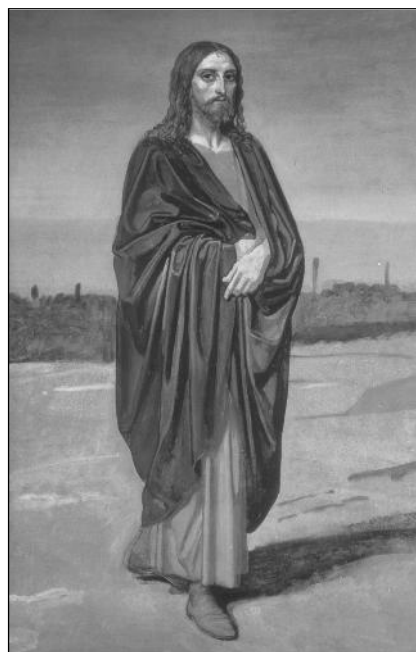
Питання зображення на духовну тематику в храмі чи домі молитви не є новим. Про це ми маємо згадки ще у Старому Заповіті. Це питання було чітко зафіксоване у законі, який Бог дав через Мойсея. «Не роби собі різьби і всякої подоби з того, що на небі вгорі, і що на землі долі, і що в воді під землею» (2 М. 20:4); «І будете ви сильно стерегти свої душі, бо не бачили ви того дня жодної постаті, коли говорив Господь до вас на Хориві з середини огню, щоб ви не зіпсулися, і не зробили собі ідола на подобу якогось боввана, зображення самця чи самиці, зображення всякої худобини, що на землі, зображення всякого крилатого птаха, що літає під небом, зображення всякого плазуючого по землі, зображення всякої риби, що в воді під землею, і щоб ти, звівши очі свої до неба, і побачивши сонце, і місяць, і зорі, усе військо небесне, щоб не був ти зведений і не вклонявся їм, і не служив їм; бо Господь, Бог твій, приділив їх усім народам під усім небом» (5 М. 4:15-19). Із цих слів зрозуміло, що євреям суворо заборонялося робити будь-яке зображення. Причиною цього була зрозуміла: Господь є дух, і саме тому Його не можна зобразити таким, який Він є, і навіть передати Його суть через якесь інше зображення. Будь-який образ,

будь-який символ не міг передати людям справжньої природи Бога-Творця. Усі зображення, різьба та оздоблення скінії, а пізніше і храму мали лише прикрашальну, естетичну мету, якщо несли якусь образність, то тільки як елементи Божого плану спасіння, що мав втілитися через Христа у майбутньому (див. Євр. 10:1). Таким чином, зображення чого-небудь відволікало увагу, серце людини від істинного Бога, представляючи Його у спотвореному вигляді. Людина, дивлячись на фігуру, уявляла Бога саме таким, що принижувало Творця. Тим більше, що за зображенням, яке ставало об'єктом поклоніння, стояв сам диявол, і таким чином, людина поклонялася вже не Господові, а лжебогам.

У Новому Заповіті немає чітких вказівок щодо зображення, перш за все тому, що храм, як місце поклоніння Богові перестав виконувати цю функцію, давши місце храму духовному, храму серця. Тепер поклоніння Богові повинне має бути «у душі та істині». Але внутрішня суть зображень як об'єкта поклоніння не змінилася, навпаки, набула ще більш негативного відтінку. Для істинного християнина, який вірить в живого Бога, який має в серці Духа Святого як доказ, як знак Господньої присутності,

якесь зображення не має жодного значення. Для нього воно є непотрібним, зайвим і навіть смішним.

Тим не менше, історія Христової Церкви є підтвердженням того, що люди здатні перекручувати навіть найбільш духовні істини. Не вдаючись в подробиці, зауважимо, що в період Середньовіччя у Католицькій та Православній церквах чітко сформувався культ поклоніння іконам, тобто зображенням Христа, Діви Марії, та, так званих святих. Це суперечило не тільки Писанню, але й здоровому глузду. Однак і до сьогодні іконопоклоніння є одним з складових обряду вищезгаданих церков. Робилися неодноразові спроби боротьби з цим явищем. Здебільшого ці спроби не увінчувалися успіхом, але все-таки Мартін Лютер і подальша Реформація розбудили істинних християн і народи-

А. Іванов, Фігура Христа,
Державна Третьяковська
галерея, Москва

ли новий напрямок у християнстві, де поклоніння зображенням вважається явним гріхом.

На сьогодні у протестантських громадах існує чітка заборона на поклоніння будь-якому зображенню або використанню зображень в церковних таїнствах та служіннях. Однак, як зауважив наш читач, в багатьох домах молитви можна зустріти картини на так звану релігійну тематику: здебільшого це ілюстрації біблійних історій. Ще більше вони поширені у літературі, книгах, є навіть фільми, де біблійні персонажі навіть ходять та розмовляють. Але їхне

призначення зовсім інше, аніж зображення, скажімо, у православному храмі. Якщо там вони є **об'єктом поклоніння** і вважаються за особливу святиню, то тут вони лише ілюструють, наочно зображують те, що записано в Біблії, допомагають краще зрозуміти написане чи почуте. Погодьтеся, що будь-яка людина, яка читає чи слухає якусь історію, обов'язково у своїй уяві малює те, що вона саме читає чи слухає, — це і є цілком закономірно і природно. І немає ніякого гріха в тому, що те, що в її уяві, вона перенесе на папір чи на стіну кімнати. Питання лише в

тому, наскільки це зображення буде відповідати дійсності і чи не стане воно об'єктом особливої «святості».

Пригадується випадок, коли в одній із протестантських церков, під час ремонту дому молитви була замальована картина, що зображувала Ісуса Христа. Тоді обурилися деякі віруючі, яким це не сподобалося, мовляв, «з церкви вже виганяють Христа». Для них картина ще не стала об'єктом поклоніння, але в серці вже втратився справжній зв'язок з живим Христом, Якого вони вже не можуть уявити без сторонньої допомоги, тобто без картини.

Духовні прохачі

У Біблії ми можемо знайти десятки, якщо не сотні, віршів, які не лише заохочують, але й заповідають нам просити щось у Бога як нашого Отця. Це є одним із великих привілеїв, які має віруюча людина. Однак, у Посланні Якова написано, що є випадки, коли можна просити, і не отримати (4:3).

На євангельських зібраннях здебільшого є особлива молитва, під час якої церква молиться за проблеми та потреби один одного. Але чи зауважували ви, що нерідко можна зустріти «штатних» прохачів, які роками, а той десятиліттями просять церкву молитися за них, за їх духовний стан, за підтримку, щоб Господь дав сили і т. і. Дивним є те, що, вони, нібито вірячи в силу молитви церкви, постійно мають потребу в такій підтримці. Виходить, до наступного зібрання вони розтрачують сили, які дав Бог?

Причиною такого стану є духовна лінь. Є віруючі, які чекають до себе співчуття, яким подобається, щоб за них молилися, щоб їх несли, а самі не прикладають власних зусиль для зміцнення в Бозі, збереження свого життя у святості. Набагато легше попросити церкву помолитися. Вони дійсно відчувають в ту мить натхнення, піднесення, але, вийшовши із зібрання, втрачають силу. Вони звикли до такого стану і без чийсь підтримки відчувають себе безсилими.

Ми знаємо, що підтримка церкви є дуже важливою. Немає настільки сильного віруючого, який би міг встояти, опираючись тільки на себе. Але, з другого боку, ми не повинні ставати духовними жебраками, які живуть лише підтримкою збоку. Є чимало обставин, коли церква далеко, коли поряд немає брата чи сестри. Але завжди є Господь, Який чекає особистого звернення, чекає, коли ми вийдемо з «пелюшкового» віку, самі твердо станемо на ноги і зможемо підтримати і ще когось.

Адреса редакції: Сано Гукасян, а/с 143,
м. Рівне, 33027

Тел. 8-067-45-45-001

Тел/факс (0362) 23-23-10, 28-23-58

e-mail: sano@msx.ru, sano@hotmail.ru

www.everyhouse.org

Наш журнал уже писав про цікаву людину, яка нині проживає у м. Рівному. Це Сано Гукасян, вірменин за національністю, християнин за переконаннями і — українець за духом. Він за короткий час вивчив українську мову (що нерідко не під силу навіть деяким українцям) і став редактором україномовної християнської газети, яка довгі роки виходила у світ у Рівному. Нещодавно Сано став засновником та редактором нової газети «Відвага». Що ж, побажаємо братові відваги у нелегкій журналістській праці та Божих благословень!

Створивши чудову планету, Бог створив і людей, які повинні були жити на цій планеті. Але Він не просто випустив Адама і Єву, як птахів з клітки, мовляв, ідіть собі, плодіться і розмножуйтеся. Він відвів для них певне місце на землі, назвавши його раєм чи Едемським садом (Едем в перекладі означає приємність, насолода). «І насадив Господь Бог рай у Едені, щоб порала його та його доглядала» (1 М. 2:8,15). Цей клаштик планети мав чудове зрошення з усіх боків, плодючий ґрунт, багаті запаси корисних копалин, але, найголовніше, люди могли тут вільно спілкуватися з Богом, Який являвся їм у видимому образі.

Отож, складається враження, що споконвічний намір Бога полягав у тому, щоб рай став для людей постійним і єдиним місцем проживання. Але книга Буття відкриває нам трохи інший Божий план. «Плодіться й розмножуйтеся, і наповнюйте землю, оволодійте нею, і пануйте над морськими рибами, і над птаством небесним, і над кожним плазуючим живим на землі!» (1 М. 1:28). Як бачимо, творець

хотів заселити всю землю, зробити людину володарем Свого творіння — живого і неживого. Навіщо ж тоді був рай? Рай був не тільки місцем для приємного проведення часу, а й своєрідною школою, де Сам Бог мав намір бути вчителем Адама і Єви, і де вони повинні були засвоїти непросту науку «володіння» землею, «владарювання» над флорою і фауною, щоб в Божому домі завжди панували гармонія, мир і любов. Один словом, Бог хотів навчити Адама і Єву як будувати на планеті Свою цивілізацію.

«І насадив Господь Бог рай» (в перекладі сад). Слово «насадив», а не створив, точно відображає процес окультурювання «дикої» природи, зміну стихійної рослинності у випечені руками плодів культури. Таким чином, люди спочатку повинні були облаштувати рай під керівництвом Самого Творця, а потім, вже маючи матеріальний зразок, переносити досвід на нові землі, вчити цьому своїх нащадків. Без сумніву, що через певний час, в

міру освоєння планети, раєм повинна була стати вся земля.

На превеликий жаль, через гріхопадіння людей історія цивілізації пішла трохи іншим шляхом, і сьогодні вчені навіть не можуть знайти місця, де колись був Едем. Та чи зникла сама ідея створення раю на землі? Аніскільки. Ісус є другим Адамом, а отже, в Ісусі Христі ми можемо володіти всіма привілеями Адама. І дійсно: як Адам, ми маємо тілесне спілкування з Богом, Господь бере на Себе також наше тілесне забезпечення. Очевидно, що заповіді, дані Адаму до його гріхопадіння, нам треба виконувати. А їх всього дві, нагадаємо першу: порати та доглядати сад (1 М. 2:15-16). Як просто і як чудово!

Відчуваючи в собі сутність нового Адама, всі ми, звичайно, хотіли б жити в раю. І хтось нам підказав дуже давно: «Тут, на землі, це неможливо». І ми повірили. І тепер у своїй високій духовності майже не звертаємо уваги на той матеріальний світ, який нас оточує.

Ми часто буваємо настільки духовними, що нам важко навіть зняти павутину в куточку власної ж оселі, не кажучи про те, щоб навіть підмести за огорожею своєї оселі з боку вулиці, насадити квіти біля молитовного будинку, прибрати пляшки з-під пива, які кинули світські люди під стіни нашого церковного офісу, познімати з гілок поліетиленові пакети, занесені вітром. Часто вранці, йдучи на роботу, на нашому християнському дворі проходжу мимо бака зі сміттям з розкиданими біля нього картонними коробками і лущинням з картоплі, що викинули з дитячої їдальні, долаю замети на доріжці і зустрічаю в офісі чергового, який, зручно примостившись на дивані, читає Біблію. Не можу сказа-

ти, що він людина не духовна, але думаю, що не було б великого гріха, якби ми всі хоча б іноді відводили свій пильний погляд з небес і спрямовували його на звичайне, земне, але, я певен, також важливе в Божих очах.

Господь сказав: любіть! Можна любити людей — і водночас бути байдужим до решти Божого творіння? Розумію, що ми не в змозі виховати всіх, хто ламає дерева в парку і звільняє кузови своїх Камазів на чудових лісових галявинках, але в наших будинках, в наших дворах, біля наших офісів ми повинні зробити так, щоб Господь, дивлячись на результати наших зовсім-таки не великих зусиль, міг сказати, що «вельми добре воно!»

Це дуже помічають «зо-

внішні», оскільки вони бачать переважно зовнішнє, а до внутрішнього не можуть дійти, якщо спіткнуться на неохайності, лінії, невихованості когось з віруючих. А ми все ж таки хочемо світити.

Переконалий, що добрі діла, до яких завжди закликає Слово, включає й діяльне, практичне ставлення до всього, що нас оточує. Якщо ми не маємо сьогодні прямої влади панувати над рослинним і тваринним світом всієї землі, то ми все ж маємо можливість подавати світу приклад, як це правильно потрібно робити, пануючи по-християнськи над тим невеликим, що нас оточує, в межах того невеличкого Едему довкола себе, яким володіє кожен син, кожна донька Божа в Ісусі Христі.

Львівська богословська семінарія оголошує набір студентів

на очне денне відділення (програма бакалавра богослов'я, чотири роки навчання)
і заочне відділення (програма бакалавра пасторського служіння, чотири роки навчання).

У ЛБС створені всі необхідні умови для отримання широкого спектру знань, необхідних для майбутнього духовного служіння. Викладацький склад укомплектований досвідченими і кваліфікованими викладачами з України та Канади. У навчальному процесі використовуються різні форми навчання: лекції, семінари, самостійне вивчення богословської літератури, написання рефератів, підготовка доповідей. У семінарії діє програма поглибленого вивчення англійської мови та основ роботи з комп'ютером. Навчальні потреби студентів забезпечує багатий книжковий фонд бібліотеки із читальним залом, а також комп'ютерний клас з навчальним програмним забезпеченням та під'єднанням до Інтернету.

Важливе значення у ЛБС надається поєднанню теоретичних знань з набуттям практичного досвіду. Задля цього студенти проходять обов'язкову практику, під час якої здобувають навички служіння у всіх напрямках християнського життя.

Приміщення семінарії збудоване у новому районі Львова, неподалік від транспортних комунікацій, в оточенні мальовничих лісопаркових насаджень. Для проживання студентам пропонуються зручні і обладнані кімнати у гуртожитку, який знаходиться в одному приміщенні з навчальними класами та їдальнею.

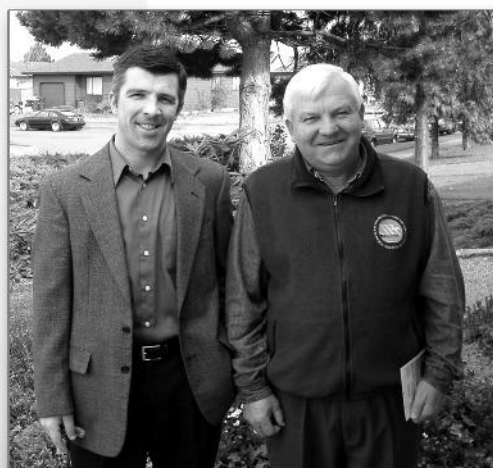
Вимоги до абітурієнтів:

- бути переконаним християнином та дотримуватися норм євангельської моралі.
- бути членом євангельської церкви.
- мати середню освіту.

За детальнішою інформацією і пакетом вступних документів звертатися:

Україна, м. Львів, 79049, в.
Скрипника, 8
Тел. (032) 221-62-25, Тел/факс
(0322) 98-18-07
E-mail: ltsoffice@ukrpost.net
Web: www.lts.lviv.ua

СЕРЦЕ ЛЮДИНИ

Свідчення

Я народився в 1941 р. на Волині, в селі Борки (тепер с. Добре Камінь-Каширського р-ну). Мій тато увірував ще молодим, а мами я не пам'ятаю, бо вона померла, коли мені було чотири роки. Згодом тато вдруге одружився на віруючій дівчині. Я змалку ходив на зібрання, знав молитву «Отче наш», але батька не слухався і Богу служити не хотів. Будучи під впливом вчителів-атеїстів, став піонером, потім комсомольцем, жив, як усі світські люди: став курити, випивати. Батько все це бачив, але не приймав ніяких рішучих дій. Я думаю, що тато трохи попускав нам, дітям, нас потрібно було жорсткіше виховувати.

Коли я повернувся з армії,

то на всі батькові слова про те, що потрібно покаятися, потрібно Бога шукати, я відповідав, що оскільки знаю про Бога змалку, але Йому не служу, а лише грішу, мені немає прощення. Так довгий час сатана обманював мене. І лише тепер я почав усвідомлювати, скільки разів Бог зберігав моє життя, хоч я не дякував Йому за те.

У 1970 році я одружився. В сім'ї моєї дружини всі вживали дуже багато спиртного. Звичайно, це вплинуло і на мене, я теж став алкоголіком. Навіть коли побудувався окремо, то все одно забрав до хати самогонний апарат. Горілка в нас лилася, як то кажуть, рікою.

Згодом в нас народився

синок, але лікарі сказали, що він помре. Це дуже схвилювало мою дружину. Розуміючи, що іншого виходу немає, вона пішла до церкви і пообіцяла Богові, що коли Він збереже життя дитини, то вона буде служити Йому. Я про це не знав. Синочок вижив і став цілком здоровою дитиною. Жінка вирішила виконати свою обіцянку і спитала мене, чи я не проти, коли вона прийме водне хрещення. Я був тільки радий, бо знав, що віруючі — хороші люди, але на водне хрещення дивитися не пішов.

Та одного разу, це було 7 березня 1986 року, я поїхав поїздом на роботу у вагоноремонтне депо. З собою взяв горілку в кишеню. По дорозі

виявив у цій кишені книжечку «Серце людини» за редакцією Івана Зінчика, яку дала мені двоюрідна сестра жінки. Я почав її розглядати. Там було зображено серце грішника, переповнене всякою гидотою. Я аж здригнувся, коли подумав, що то ж і моє таке серце. В ту мить мене побачив один львів'янин і сказав: «Я бачу, брате, ви читаєте божественну книгу...» — і скинув шапку. Я ледь не заплакав, подумавши, який же я брат?

Коли вранці наступного дня я встав, то сказав дружині: «Жінко, їдемо на зібрання». Вона не могла зрозуміти, що зі мною сталося, скільки разів вона мене просила, я все відмовлявся, а тут сам запропонував.

Ми вийшли на автобусну зупинку, та сатана не хотів мене так просто відпустити. Того дня саме було свято, 8 березня, і я зустрів свого друга з пляшкою горілки. Він тяг в один бік, жінка — в другий. Слава Богу, що тоді я не пішов на п'янку. Хоч з мене товариші і сміялися: «Що, Іване, в штунди записався?» Але я сміло відповідав: «Так, записався!» Мені тепер смішно з того, який перевернутий розум мають невіруючі люди: пляшці горілки кланялися і п'яними валялися не соромно, а перед Богом схилитися і поклонитися Йому — соромно.

Невіруючі говорили, що то жінка мене затигла до церкви, та я знаю: якщо Бог не заведе, то жодна людина не затигне аж ніяк. Серце людини змінює лише Бог. Коли я покався, то моє життя стало іншим. Я тоді співав, дякував Богові за прощення і свідчив іншим про Ісуса. Мені говорили, щоб я мовчав, та я не міг мовчати: як мене Господь спас, то я хотів, щоб інші почули і повірили в Євангелію.

Звичайно, не одразу стало все добре після мого покаяння. Мої діти були невіруючи-

ми, син почав пити, а потім і вживати наркотики. Місяцями не бував вдома. Я молився за нього, постився, молилися й в інших церквах. Мене Господь завжди утішав через пророків, що наповниться чаша молитов і Господь не запізниться — порятує мого сина. Так і сталося.

Одного разу, восени 1993 року, я їхав мотоциклом до церкви, проїжджав мимо кафе, де був тоді Саша, і побачив його. Він погодився поїхати з нами. Хоч увесь час він бурчав, що його ноги не буде в домі молитви, та все ж зайшов і залишився послухати. Зібрання майже закінчувалося, коли моя дочка, яка вже тоді увірувала, запропонувала по-

молитися за Сашу. І сталося диво: він погодився! Над ним помолитися служителі церкви, і він тоді покався! Скільки раз я говорив: «Коли ти, мій сину, будеш біля мене молитися?» І тут побачив, як він молитися біля мене. Отака радість!

Хотів би усім сказати: якщо Господь кличе покаятися, то йдіть до Ісуса — доки є час. З милості Божої я покався і тепер маю нове щасливе життя, наповнене змістом, і завжди дякую Богові за цю велику радість, яку Він дав і моїм дітям також. Не гайте часу і не втрачайте свого шансу.

*Іван Птачик,
м. Монт Вернон, США.*

«Приведіть його до Мене!»

(Мк. 9:19)

Учні виявилися безсилими. У відчаї нещасний розчарований батько звернувся до Вчителя. Його син пробував у дуже важкому стані, і ніщо не могло допомогти йому. Але коли батько з вірою покоровся словам Господа Ісуса: «Приведіть його до Мене», бідна дитина невдовзі була звільнена від злого духа. Діти — дорогоцінний Божий дар, але з ними приходять немале хвилювання. Вони можуть бути і великою радістю, і великою скорботою для батьків; вони можуть бути сповнені Духом Божим, але також і одержимі злим духом. Та Слово Боже дає нам один рецепт для лікування їх від усіх недуг: «Приведіть його до Мене!» Тож піднесімо за наших дітей більш ревну молитву, поки ще вони тільки немовлята! Гріх — вже в них, хай наші молитви почнуть боротися з ним. Наш крик до Бога про нащадків повинен передувати тим крикам, які знаменують фактичний прихід цих нащадків у світ. В дні юності дітей наших ми помітимо в них сумнозвісні ознаки того німого і глухого духа, який не хоче ні праведно молитися, ні слухати в душі голос Божий, але Ісус, як і колись, велить нам: «Приведіть їх до Мене!» Ставши дорослими, вони можуть валятися в гріхах, і, як піну, випускати ворожнечу проти Бога. Але тоді, коли наші серця розриваються від болю, ми повинні згадати слова великого Лікаря: «Приведіть їх до Мене!» Ми не повинні переставати молитися за них, поки вони ходитимуть по цій землі. Безнадійно хворих не буває, поки живий Ісус!

Ч. Сперджен

✓ 10 березня центральний офіс Церкви ХВС України відвідав генеральний секретар ЄСА (Європейського Євангельського Альянсу) Гордон, який приїхав для ознайомлення з євангельським рухом в Україні.

✓ 17-24 березня на запрошення місії «Стефанус» М.С. Паночко з євангелістом О. Кантоністом відвідали церкви ХВС Німеччини. У м. Шпаєрі відбулась зустріч з єпископом Кондарі та його заступниками, на якій обговорювались питання взаємовідносин та співпраці. Михайло Степанович подякував за гуманітарну допомогу, яку надають Україні віруючі люди з Німеччини.

✓ 26 березня у м. Ніжині Чернігівської області відбулась звітна конференція служителів церков ХВС, на якій Степан Григорович Федько склав повноваження старшого пресвітера обласного об'єднання церков ХВС у зв'язку зі своїм похилим віком. Більшістю голосів виконуючим обов'язки старшого пресвітера було обрано Михайла Куксу, який до цього ніс служіння місіонера-євангеліста від церкви, що на вул. Кар'єрній у Києві.

✓ 13 квітня відбулось засідання Всеукраїнської ради церков, на якому обговорювалось питання її ролі в умовах, які склались після виборів Президента України.

✓ 14 квітня у центральному офісі ВСОЄХБ відбулась нарада щодо утворення ради євангельсько-протестантських церков. Її мета — захист інтересів протестантських церков, вплив на прийняття законів, що стосуються церковно-державних відносин.

✓ 16-18 квітня єпископ М. Паночко та єпископ П. Карпов, пастор церкви с. Годинівки І. Горда відвідали Союз п'ятидесятницьких церков Румунії, який очолює єпископ Павло Тіпей. До складу цього об'єднання входять 2560 церков, що налічують 600 тис. членів церкви.

✓ 27 квітня у м. Києві відбулось засідання ради директорів Євангельської теологічної семінарії, на якій Д. Нельсон здав свої повноваження президента ЄТС. На цю посаду був обраний місіонер із Асамблеї Бога США Гарі Менке.

А 29 квітня у семінарії відбувся випуск 18-ти магістрів богослов'я. Були присутні керівники місіонерських відділів Асамблей Бога США, а також керівники п'ятидесят-

ницьких союзів країн СНД.

Цього ж дня відбулося засідання міжнародної асамблеї ХВС, на якому було розглянуто ряд організаційних питань щодо освіти, фінансування та створення оргкомітету з підготовки Всесвітньої слов'янської конференції ХВС, що має відбутися у 2006 році.

✓ Нинішній травень був багатий на відкриття домів молитви. 2 травня відкриття дому молитви та святкування 5-ої річниці церкви відбулося у церкві «Нове життя» м. Полтави. 8 травня святкували 50-річчя церкви і посвячували для Господа новий молитовний дім в Маневичах Волинської області. 15 травня відкриття дому молитви відбулося у с. Серниках, Рівненської області.

✓ 19-21 травня Україну відвідав єпископ Асамблеї Божої Північної Каліфорнії Ждеймс Браді з дружиною та з місіонерською сім'єю Гайдучиків. Він виявив зацікавленість у співпраці з Церквою ХВС України і провів пасторський семінар, на якому було більш як 40 служителів з України.

✓ 29 травня у церкві ХВС м. Кам'янця-Подільського, (Хмельницька обл.), в якій пастором Р. Мурах, відбулось відкриття дому молитви. Це вже другий молитовний будинок у місті, ще два у різних районах будуються. З привітальним словом виступив старший пресвітер Об'єднання церков ХВС Хмельницької обл. М. Пилип'юк та голова єврейської общини Михайло Лам з дружиною, який привітав церкву і висловив задоволення, що з руїн колишньої синагоги віруючим вдалося зробити такий гарний дім молитви.

✓ 30 травня М.С. Паночко мав зустріч з заступником міністра у справах молоді Тетяною Кондратюк, на якій вона цікавилась працею наших церков з дітьми-сиротами та безпритульними дітьми. Пані Кондратюк була приємно вражена, що Церква ХВС виконує таку добру справу і при тому без державної підтримки. На сьогодні у братстві працюють 17 дитячих центрів, у яких виховуються більше 300 дітей. Ще три центри в стадії завершення, які зможуть прийняти до 80-ти дітей.

Держава, за словами пані Кондратюк, готова співпрацювати у цих питаннях, а також бажає почути від нас нові ідеї та пропозиції, щоб цю проблему розв'язати якнайшвидше, і на це є спеціальний наказ Президента України.

Уроки Біблії: Підручники церковного навчання

Уроки Біблії

Підручники
для церковного навчання

Том 1

Уроки Біблії	Уроки Біблії	Уроки Біблії	Уроки Біблії	Уроки Біблії	Уроки Біблії	Уроки Біблії	Уроки Біблії
1	2	3	4	5	6	7	8
Том	Том	Том	Том	Том	Том	Том	Том

Місія “Мастерз Фаундейшн” (Канада) у вересні цього року видасть “Уроки Біблії: підручники з церковного навчання” - серію підручників з восьми томів. Книги мають тверду обкладинку, і кожна з них містить приблизно 400 сторінок з темами, що охоплюють усю Біблію. Дані “Уроки Біблії” охоплюють восьмирічний цикл навчання і підходять для недільної школи для дорослих, вивчення Біблії впродовж тижня і домашніх груп.

Ці підручники для церковного навчання є необхідними для всіх церков, пасторів, вчителів недільних шкіл, працівників, лідерів домашніх груп, студентів, і для всіх тих, хто хоче поглибити свої знання і розуміння Біблії. Кожен том буде як маленька біблійно-богословська бібліотека, яку кожен пастор і кожна церква повинні мати.”

А.І. Кліновський,
Завідуючий відділом освіти
ВСЦХВСП.

Ми запрошуємо вас відвідати презентацію “Уроків Біблії” у Львівській богословській семінарії.

Адреса: м. Львів, вул. Скрипника, 8. Тел. (032) 221-62-25. Факс: (032) 298-18-07
Презентація відбудеться 9-10 вересня з 9:00 по 18:00; 11 вересня з 13:00 по 18:00.

Ціна серії з восьми томів – 250 гривень (плюс поштові витрати).

(Тільки у дні презентації діятиме 10% скидка на цю серію.)

Віра від слухання...

Ви бажаєте слухати натхненні проповіді, свідчення, християнські пісні не лише на зібранні церкви, але й під час роботи та відпочинку, в родинному колі, в дорозі, і не лише один раз, але скільки потребує душа? **Віddіл аудіослужіння допоможе Вам у цьому!**

Віddіл аудіослужіння,

який діє при Церкві ХВС України, пропонує проповіді, лекції, свідчення та духовні пісні, записані на аудіокасетах та на CD.

Проповіді:

Паночка Михайла
Беспалова Дмитра
Кліновського Анатолія
Шкіндера Ростислава
Франчука Володимира
Куриленка Віктора

Свідчення:

Рустама Фатулаєва, Ніни Коваль, Андрія Коржова,
Зої Петкович, Володимира Волосовця, Олександра Бондарєва,
Ігоря Сидорова, Лади та інших.

Щодо отримання каталога звертайтеся:

Україна:

Савочка Веніамін Васильович
вул. Г.Онискевича, 3, м. Київ, 03115
тел.факс:/044/ 424-25-80, 452-21-40;
тел. моб.:8-067-297-5712
E-mail: audio_v@ukr.net
www.uupc.org

США:

Petro Tuz
1470 W.Byron Ave.,
Addison, IL60101
Tell /630/247-9150
E-mail;
petryktuz@yahoo.com

З повагою
та любов'ю
працівники відділу
аудіослужіння

